ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\M\May Karel\Nová složka\May K. - Ztracený syn 03 - Odvážná loupež.pdb

PDB Name: 03 Odvážná loupež
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 11.4.2007
Modification Date: 11.4.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Karel May
Odvážná loupež
Původní název Der verlorne Sohn, oder Der Fůrst des ElendS
3. Román z cyklu Ztracený syn KAREL MAY

KAPITOLA PRVNÍ Krádež diamantů

Baronka Ella seděla na pohovce. Kníže Befour odešel a ona chtěla přemýšlet o jejich rozhovoru. Byla však přerušena — vešel baron, její muž. Kolem jeho rtů hrál zvláštní úsměv, když se zeptal:
„Ty jsi měla návštěvu?"
„Ach! Špehoval jsi?"
„Užíváš nanejvýš nevhodný výraz! Člověku stačí stát náhodně u okna, aby zpozoroval ekvipáž tvého zbožňovatele."
„Možná ho zbožňuji více než on mě," poznamenala smutně.
„No, jen se zbožňujte ze všech svých sil. Trochu více nebo méně, v tom nevidím žádný rozdíl. Pouze si kladu podmínku, aby nezůstalo jen u pouhého zbožňování!"
„Je otázkou, jestli si takové podmínky nechám líbit. A potom, kníže, ten už vůbec ne." Baron se usadil pohodlně do křesla. Zamířil na ni svůj cvikr, chvíli ji pozorně pozoroval a poté se ptal:
„Nebyl snad dostatečně pozorný?"
„Chachacha! Na to snad nečekáš odpověď!?"
„Ne, vždyť tě znám. Ale máš tak špatnou náladu, že musím předpokládat, že ten nezdvořák zapomněl polibek na rozloučenou."
„Jestli jsi přišel jenom proto, abys mě nechal vychutnat své ironie, tak můžeš zase klidně jít!"
„Zůstanu. Mám ještě jiné důvody, které mne k tobě přivádějí. Když jsem uviděl jeho ekvipáž, vzpomněl jsem si na slib, který jsi mi dala." Hleděl na ni plný očekávání, ale odpovědi se nedočkal. Proto pokračoval důrazně dál:
„Smím tě požádat o vysvětlení?"
„Smím tě požádat o vůz?"
„K čemu?"
„Vyjedu si."
„Kam?"
„Ke knížeti." Jeho tvář se roztáhla ke spokojenému úsměvu. Sundal z očí cvikr a prohlásil:
„Ach! Tak rychle jsi zvítězila?"
„Jsem na to zvyklá," odvětila kousavě.
„Hmm!" zamumlal.
„Cože? Ty se tomu snad divíš? Nezvítězila jsem stejně rychle i nad tebou?"
„Přestaň! K čemu ty vzpomínky!"
„Kvůli tomu, že mám špatnou náladu, jak sis sám všiml. Bohudík ji mám jen v tvé přítomnosti."
„Dobrá! Rozumím tvým kousavým náznakům a stáhnu se zpět. Mohlo by se stát, že bych díky tobě přišel i o svůj rozmar. Mohu se tě ale ještě zeptat, co zamýšlíš s knížetem udělat?"
„Co jiného, než se od něj nechat obletovat."
„Dopřeji ti takové radosti, ale doufám, že při tom budeš myslet i ty na mé dobro."
„Dobře se kolem sebe rozhlédnu."
„To je nutné. Mám takový pocit, že budu muset navštívit knížete ještě dnešní noc."
„Ach!" zvolala překvapeně.
„Proč tak brzy?"
„Jeden z jeho sluhů vstoupil do mých služeb. Brzy vypoví službu u knížete a já si proto musím pospíšit. Bylo by mi navýsost příjemné, kdybys mi přinesla dostatečné informace."
„Já se samozřejmě vynasnažím. Jsi si tím mužem naprosto jistý? Kníže není muž, který by dal svým chováním sluhovi důvod k takovéto zradě."
„Ale ano! Prý je nesmírně lakomý!"
„Skutečně?"

„Zajisté. Nechal jsem si vyprávět o jeho šetrnosti věci, při nichž mi vstávaly vlasy hrůzou na hlavě."
„Hmm, to je možné. Snad se v jeho lakomosti ukrývá důvod jeho zdrženlivosti, do níž se halí."
„Nepochybně! Kdy vyrazíš?"
„Až se obléknu."
„Jistě tě doprovodí domů?"
„Přislíbil mi svůj kočár."
„Rád bych tě viděl zpátky do desáté hodiny. Bude to možné?"
„Proč tak brzy?"
„Ze dvou vážných důvodů. Jednak se musím připravit ke zmíněné návštěvě a jednak mám na půlnoc naplánovanou schůzku se známým umělcem Bormannem."
„Snad nechcete navštívit ,hotel jeho bratra?"
„Právě to!"
„Poslouchej, nebucF příliš odvážný! Hlídej se trochu!"
„Pchá! Kde se tu najednou bere taková starostlivost? Nebo mě snad stále ještě miluješ? Snad to jenom skrýváš, aby to nebylo tak okázalé!"
„To jistě! Pro mě a za mě si třeba zlámej vaz!"
„Myslíš, že by ti slušel vdovský závoj? Já se domnívám, že se mnou bys šla ke dnu i ty. O svých něžnostech si rozhoduji podle svého, ale nemohu postrádat tvou ostatní pomoc. Zůs- taneme společníky po celý život. Abych nezapomněl! Víš něco nového o Bertramovi?" Ne "
„Zbláznil se."
„Je mi ho docela líto."
„Pchá! Dostal svůj zasloužený plat. Co se má on co míchat do mých záležitostí? Ten kluk nese vinu na tom, že byl obr dopaden."
„Myslela jsem si, že to oznámil Kníže bídy?"
„To je možné. Ale po tom, co jsem slyšel, soudím, že se mohlo obrovi podařit uprchnout oknem, kdyby na to okno nevztáhnul Bertram pozornost. Zítra ho povedou na hřbitov, aby se zúčastnil pohřbu svého otce, starého Bertrama."
„Proč?"
„Podle mého mínění je to nevhodné divadlo. Domnívají se, že dostane šok a vrátí se mu ztracený rozum."
„Hmm! Budou tam i ty malé sestry?"
„Každopádně."
„Také ta hezká Marie Bertramová?" Při své otázce jej měřila výsměšnými pohledy, které ho měly pozlobit. Všiml si toho, ale odpověděl klidným hlasem:
„Ona také!"
„Dáš jí snad dovolenou?"
„Dovolenou? Jak to?"
„No, ona snad smí jít ven bez tvého povolení?"
„Skutečně nevím o čem mluvíš. Občas plácáš takové hlouposti, že mi hned připomeneš skutečnost, že baronka voň Helfenstein byla kdysi komornou pravé helfensteinské baronky."
„Franzi!" Výhružně zvolala toto jediné slovo a rychle se zvedla. Křestním jménem ho po dlouhou dobu nazývala už jen tehdy, když mu chtěla dát pocítit svou svrchovanost. On si toho ale nikdy nevšiml. Jemně si mnul konečky svého kníru a pravil:
„Musím bohužel konstatovat, že nejsi nijak pozorná a milá domácí paní. Kdybys taková byla, měla bys jistě dobrý přehled o přicházejících a odcházejících služebných. Jak se mi zdá, zřejmě ti uniklo, že jsi Marii Bertramovou ze svých služeb propustila, neboť ti vůbec nevyhovovala."
„Já?" zeptala se překvapeně.
„Ano, ty! A stejně já zapudím knížete, kdyby jsi s ním byla jednou nespokojená ty."
„Už ti rozumím! Já se však nikdy nemusím obávat toho, co mi tady chceš naznačit!"
„Uvidíme! Nuže, do deseti hodin se vrátíš. Když dopadne loupež dobře a podle mého očekávání, uvidíš, že nebudu tak skoupý, jako tvůj zbožňovaný kníže. Jeho dům je prý přecpán skvosty. Ale co mi záleží na jeho hodinách a podobných věcech, i když by byly sebecennější! Důležité je, abys zjistila, kde má uschovány své klenoty. Když získáme tyto věci, necháme ležet i jeho hotovost. Kovová pokladna by nás jenom zdržovala. Od dvorního zlatníka jsem se dozvěděl, že si u něj kníže nechal ohodnotit nebroušené diamanty v ceně přes půl milionu! Takových kamenů vlastní jistě daleko víc. Čím k němu budeš milejší, tím bude jeho srdce otevřenější, a o to snazší práci budu mít v noci já." Pohrdavě pokrčila rameny.
„Opět je vidět, jak jsem pro tebe důležitá," usmála se.
„Ale — budeš na tom pracovat ty sám?" Slovo ,pracovať velice silně zdůraznila. Jistě ho chtěla urazit tímto ironickým termínem, ale on se zeptal zcela klidným hlasem:
„Proč se o to zajímáš?"
„Jedině proto, že toto podnikání nepovažuji za zcela bezpečné. Kníže je mimořádný muž!"
„Ach, takže mě přece miluješ! Děkuji ti! Máš o mě skutečné obavy! Ale naštěstí jsem v situaci, kdy mohu uklidnit tvé strachující se srdce. Sice tento podnik povedu, ale osobně do paláce nevstoupím. Můžeš být bez obav, že by ses nedočkala mého návratu."
„Jen se vysmívej! Od té doby, co se zde vynořil ten záhadný Kníže bídy, zhatily se veškeré vaše důležité podniky. Alespoň dnes byste si měli dávat pozor!" Nechala jej stát a odešla do vedlejší místnosti. Pozorně naslouchala, dokud

neslyšela i jeho odejít. Potom ji opustila její chladnokrevnost spráskla ruce a pravila téměř temným hlasem:
„Pravé diamanty v ceně půl milionu! A má takových kamenů jistě daleko víc! Bože, kdybych je tak měla! Byla bych svobodná a nezávislá. Mohla bych opustit barona voň Hel-fensteina, když ne snad rozvodem, tak aspoň skutkem. Jednou to s ním stejně špatně skončí. Nyní sice mohu počítat s knížetem, ale na jak dlouho? Stát se jeho ženou? Nikdy! Je to nemožné, třebaže ho nekonečně miluji. Cítila bych se neskonale šťastná, i kdybych mohla být jeho nejposlednější služebnou! Kdyby začal opětovat mou lásku, jistě by to netrvalo příliš dlouho. I když jsem stále ještě krásná, jistě by mu to nevydrželo déle než několik let a snad jen měsíců. Potom by se žár vytratil a on by mne opustil. Jeho kameny by mi daly doživotní jistotu. Když je objevím, budou uloupeny a já — já z toho nebudu mít nic. Nebylo by lepší, kdybych se jich zmocnila já, aniž by o tom baron měl tušení? Jistě se budou všichni domnívat, že je ukradl tajemný kapitán a nikoho nenapadne pomyslet na mne. Jeden z nich bych hned prodala, abych tím získala dostatečnou hotovost. Žid Solomon Levi je k takovému obchodu vhodný muž. Dnes budu mít v rukou celou svou budoucnost. Musím jednat tak, abych se později nemusela sama sobě vysmát!" Zazvonila na komornou, aby ji oblékla. Její vůz po nějaké době zastavil před palácem knížete, který se také teprve před chvílí vrátil. Přesto už bylo přichystáno všechno k jejímu přijetí. Chvíli před jejím příjezdem, hned po svém návratu, zavolal k sobě kníže sluhu a tajného policistu Antona, aby mu podal informace o jeho rozhovoru s komornou baronky.
„Jak to, že se najednou zříkáte plesu?" ptal se právě kníže.
„Ta komorná se pohádala s přítelkyní, která tam má také přijít a proto se rozhodla, že nikam nepůjde."
„A pozvala tě k sobě?"
„Ano. Smím požádat o povolení?"
„Jistě. Je mi nesmírně milé, že budeš dnes u Helfensteinů. Neuvidí tě ostatní služebnictvo?"
„Ne, naše láska je tichá."
„Dobrá. Ke mně zanedlouho přijede baronka. Ještě nevím, jak dlouho se zdrží, ale bylo by pro mne velice důležité, kdybys ji mohl po jejím návratu sledovat." Anton se vykutáleně usmál.
„Musel bych to provést úplně hloupě."
„Jak to?"
„Měl bych se nechat baronkou překvapit."
„Kdybys mi to neříkal právě ty, musel bych si udělat patřičné mínění o hlupácích. Ale když to vychází z tvých úst, musím se domnívat, že domnělá hloupost skrývá nějakou velice chytrou myšlenku!"
„To si myslím!"
„Chceš se snad nechat chytit?"
„To mě ani nenapadne! Ale nechat se chytit a nebo překvapit, to jsou každopádně dvě úplně odlišné věci."
„Chápu. Máš v úmyslu nechat se baronkou překvapit v její místnosti?" - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ
„Ano. Budu muset přesvědčit komornou, že tato místnost je pro naši lásku nejjistější."
„A potom se objeví baronka. Nebudeš mít čas zmizet a proto se schováš přímo tam a přitom ji budeš pozorovat?"
„Přesně tak. Komorná umře strachy, ale já budu moci všechno v nejlepší pohodě sledovat."
„Tak řekni komorné, že se baronka nevrátí dříve jak po půlnoci. A já se postarám o to, aby se vrátila dřív. Ale to co máš pozorovat se bude zřejmě odehrávat v ložnici pokud mě neklame mé tušení."
„Tak se schovám tam, na tom nesejde. Nejjistější to bude asi pod postelí."
„Jak se potom dostaneš ven, to je tvá starost!"
„Nic jednoduššího než to! Počkám až milostivá paní usne a vyplížím se ven, kde na mě komorná jistě bude čekat."
„Věřím tvým schopnostem. Je možné, že mé tušení není správné, ale musím počítat s každou možností. Pokud jsem se se svými výpočty trefil, budu hned po návratu baronky čekat v blízkosti bytu. Najdeš mě opřeného o velkou studnu. Á, už zvoní! Už přichází a ty můžeš jít!" Anton se vzdálil a kníže vyšel vstříc baronce. Když si odložila, odvedl ji do své pracovny. Chtěl ji úmyslně usadit hned vedle místnosti, kde měl své skvosty. Ačkoliv procházeli místnostmi rychlými kroky, byla baronka unesena bohatstvím, které ji ze všech stran obklopovalo. Připadala si jako nejchudobnější děvče proti tomuto boháči, kterému se zdál být okolní přepych lhostejný.
„Promiňte, že vás nevedu do salonu," pravil,
„ale milé osoby přijímám v důvěrnějším prostředí."
„Nemám vám co promíjet, spíš vám musím děkovat," odvětila polichoceně.
„Salon by byl jistě chladnější než místnost, ve které stále pracujete. Cítím se zde podstatně lépe." Rozhovor ubíhal v přátelském tónu, i když se baronka snažila převádět řeč do oblasti lásky. Ale když už se zdálo, že je příliš roztoužená, vypustil jí vstříc nějaký vhodný obrat, před kterým musela touha zase prchnout. Právě vstoupil Adolf, aby servíroval.
„Malá večeře pro nás dva, má nejdražší," řekl kníže.
„Můj dům bohužel trpí nedostatkem ženské šikovnosti a proto vás musím žádat o prominutí."
„Ale dnes je ženský um přítomen," odvětila.
„Dovolte mi, abych vám předvedla, jak by to vypadalo, kdybyste si nechal podstrojovat od kněžny Befourové." Předkládala mu jednotlivá sousta a přitom se snažila dotknout se alespoň jeho ruky a nebo jiné části těla. On se zase snažil tomu vyhnout. Zůstal přátelský a vstřícný, ale vyvaroval se toho, aby byl vůči ní třeba jen náznakem něžný. Baronka byla oblečena do jemných přiléhavých šatů a pohodlné vestičky. Když se dalo předpokládat, že se už sluha neobjeví, učinila baronka zdánlivě nešikovný pohyb a vylila na sebe několik kapek ovocné šťávy. Zatvářila se velice polekaně a pravila:
„Ó je! Doma nemusí být člověk tak opatrný." Očekávala, že ji vyzve, aby se chovala jako doma, a když se tak nestalo, dodala:
„Nebo jsem u vás skutečně tak cizí?"

„Milá baronko!" byl nyní donucen k odpovědi.
„Nepředpokládám že bychom si byli tak vzdáleni!"
„Nuže, budu tedy jíst jako u sebe doma!" Odložila vestičku a nyní se ukázalo, že její šaty mají výstřih a la rafflesia.) Ona se domnívala, že kráčí vstříc svému vítězství, ale její naděje se ukázaly mylnými. Kníže zůstal zcela lhostejný.) Hluboký výstřih - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ V duchu se nad tím velice rmoutila, ale navenek, jak se domnívala, na sobě nedala nic znát. Nemohla však oklamat takového znalce lidí, jakým byl kníže. Věděl, že přichází čas na šampaňské, ale umínil si, že ho přinese osobně, aby nedopřál sluhovi pohled na tuto nemravnou ženu. Když osaměla, uchopila do ruky stříbrný nůž a skřípěla zuby:
„Marné! Jeho láska je lež a nebo má krev stejně chladnou, jako ryba. Nikdo jiný by nedokázal odolat. Můj plán je jasný: neočekávám od něho žádnou lásku a musí se projevit má šikovnost. Diamanty! Diamanty! Kde jen mohou být? Kam je asi schovává?" Kníže se vrátil. Ve sklenicích zaperlilo šampaňské, otevřeli první, druhou, třetí láhev — kníže seděl bez následků, ale ona mu v opojení začala vyčítat jeho odmítavý chlad.
„Už nepotřebujete žádnou vyučovací hodinu?" zeptala se a přibližovala se svou židlí k jeho. Přátelsky se na ni usmál, ale jeho hlas zněl lhostejně, téměř chladně, když odpověděl:
„Milá Ello! Přece mne nebudete žádat, abych byl neuctivým hostitelem. Tak milému hostovi přece nemohu v žádném případě složit na bedra práci, starosti a námahu vyučujícího. Vy jste přece nyní kněžna Befourová a já vás nemohu omezovat ve vašich domácích činnostech!" Tato slova jí dala dlouho hledaný záchytný bod. Odpověděla:
„Kněžna Befourová? A přece vůbec neznám své postavení."
„V této zemi není toto postavení tak vysoké. Vztahuje se pouze na tento palác a zahradu."
„O to více se musím postarat, abych jej poznala." Ani netušila, jak svým přáním zahrála na ruku tomuto dobrému počtáři. Zdánlivě váhavě jí po nějaké chvíli odpověděl:
„Samozřejmě jsem vám slíbil ukázat své nepatrné skvosty, ale zatím stále ještě sedíme u večeře."
„Já jsem naježená a pozoruji, že ani vy už nejíte."
„Mohu vás tedy pozvat k prohlídce?"
„Nepřála bych si žádného jiného průvodce než vás!" Tím bylo jasně řečeno, že by se měli vzdát doprovodu nějakého sluhy. Kníže věděl, že během prohlídky paláce by našla sto možností k pokusu o sblížení a to nechtěl připustit. Proto lítostivě odvětil:
„Bohužel jsem nucen poprosit Adolfa o svícení v neosvětlených místnostech." Zvedl se a ona jej následovala. Jeho poznámku si vysvětlila jako pokyn k obléknutí vestičky. Musela poznat, že bitva je ztracená. Zatímco její tvář zářila přátelstvím, tlouklo její srdce téměř nahlas vnitřní zlobou. Chtěla se pomstít, pomstít, pomstít! A přece! Když její pohled spočinul na knížeti, bouřila v jejím nitru láska, bláznivá láska a něha. Bylo to přesně tak, jak si pomyslel: stala se jeho otrokyní a už se od něj nemohla odloučit. Čím chladněji se choval, tím více se zavrtávala láska do její duše. Její zloba a její okamžitá touha po pomstě byly jen zcela přirozeným následkem jejích vášní. Procházeli jednotlivými místnostmi paláce v čele s Adolfem, který nesl zlatý šestiramenný svícen. Jestli se už prve cítila oslepena, byla nyní úplně zdrcena tíhou nesmírného bohatství, které ji obklopovalo ze všech stran. Viděla stovky předmětů, jejichž název a účel ani neznala. Co byly příslušníci zdejší haute-volée,) co byl baron, její muž, proti tomuto indickému Nabobovi! Při tom vyprávěl několika krátkými a lhostejnými slovy, že jeho hlavní majetek a bohatství se nachází v Indii. Ta skvostná nádhera zde je přece jen nepatrná část!) Smetánka, vysoká společnost Konečně se vrátili zpět do pracovního kabinetu. Téměř unaveně se vrhla do křesla, oslněná, a přece zklamaná.
„Výsosti," pravila,
„člověk se musí násilím bránit, aby vám nezáviděl. Chybí vám už jen někdo, s kým byste toto bohatství sdílel a po jehož boku byste poznal teprve ty skutečné požitky. Chybí vám milující a milovaná žena, která, ověnčena vašimi brilianty, okrášlí vás i váš život!" Zmínku o briliantech ihned pochopil. Přes jeho tvář přelétl krátký nadřazený úsměv, potom udělal napůl opovržlivý pohyb rukou a řekl:
„Ó ne! Poklady nečiní člověka šťastným! Já jsem nebyl vždy tak bohatý a než jsem získal tento majetek, cítil jsem se šťastnější. Jeden jediný teplý sluneční paprsek je pro mne cennější než lesk zlata. Jediný pohled na modř nebe skrz šeď mraků je příjemnější než safíry všech korun. Čerstvý výhonek trávy má pro živou přírodu větší význam než náruč blyštivých smaragdů. Co jste viděla? Domácí zařízení osamělého muže. Dokáže snad některý z mých drahokamů a briliantů o jedinou hodinu, o miliontou část okamžiku, prodloužit můj život?" Spolkla šikovně nahozenou návnadu.
„Vy máte drahokamy a brilianty?"
„Několik," odpověděl lhostejně.
„Ale ty jste mi neukázal!"
„Netušil jsem, že se zajímáte o mrtvé kameny."
„Mrtvé kameny?" zvolala.
„Ten jejich jas není život? Není to snad stejný život jako vůně květiny? Existuje snad nějaká žena, která by se nenadchla pro drahokamy a klenoty?"
„Máte pravdu. Vidím, že jste doslova nadšena. Musíte mne tedy následovat do mé toalety."
„Ó, když se jedná o prohlídku diamantů, tak se člověk nemusí stydět. To je možné následovat cizího muže ještě dále, než jenom do toalety."
„Prosím, pojďte!" Vstoupili do vedlejší místnosti. Byl to s nejvyšším luxusem vybavený oblékací pokojík. Její oči nejdříve padly na dva kusy nábytku: totiž na ohnivzdornou pokladnu a na jednu mohutnou skříň z nejjemnějších dřev, vykládanou po čínském vzoru. Kníže pokynul k trezoru.
„To je má pokladna," pravil.
„Lekáte se snadno?"

„Ne," odpověděla.
„Prosím, podívejte se na tento krunýř ze železných řetízků. Je to nejlepší luzonská práce a vyrobil jej nejznámější igorot-ský zbrojíř. Používám jej jako lapač kulek." Ukázal na krunýř, který visel před pokladnou, zhotovený z malých i větších koncentrických růžic a spojených ocelových kroužků, které se blýskaly jako čisté stříbro. Bylo to skutečně umělecké dílo nesmírné ceny.
„Jako lapač kulek?" zeptala se.
„Jak to?"
„Dívejte se!" Vytáhl z kapsy klíč a hodil jej, zatímco stáli stranou, na podlahu před pokladnu. Oslnilo je několik záblesků a zazněl ohlušující rámus. Jedna celá řada pojistných střel byla uvedena do činnosti a místnost se naplnila hustým dýmem střelného prachu.
„Pane, můj Bože!" zvolala překvapeně. Chtěla se rozběhnout ke dveřím, ale on ji uklidňoval:
„Zůstaňte! Přece jsme nestáli ve směru střel!" Přistoupil k oknu a otevřel je, aby mohl hustý dým uniknout z místnosti ven. Potom se na ni opět obrátil:
„Pouhá váha jediného klíče postačila, aby byla uvedena do činnosti celá baterie střelných zbraní. O co je to jistější, kdyby sem vnikl zloděj a chtěl bez mého vědomí otevřít pokladnu!" Dým zmizel. Už zase bylo vidět na pokladnu, ale vůbec se nedalo zpozorovat, odkud smrtící střely vyšly. Kníže ji pomocí klíče otevřel a zároveň vytáčel tajný kód.-
„Nyní vidíte, má nejmilostivější, že zámek otevře pouze ten, kdo zná tajné heslo. I kdyby se podařilo někomu nepovolanému vniknout přes předešlé zabezpečení až sem, byl by zasažen smrtelnou salvou v tomto okamžiku. Podívejte se na tyto hlavně zde. Teď nestřílejí jen z toho důvodu, že znám způsob, kterým zamezím v jejich spuštění." Za otevřenými dvířky se objevilo mnoho hlavní.
„Myslíte si, že by mě mohl někdo okrást?" zeptal se.
„Ne," odvětila. Řekla to v plném přesvědčení. Byla si naprosto jistá, že dnešní vloupání nebude úspěšné. Šperky jsou jistě ukryty na tomto místě, ale aby se o tom přesvědčila, zeptala se:
„Kameny a brilianty máte samozřejmě ukryty v této skříni?" Uzamkl skříň a s jemným úsměvem, jehož význam ona samozřejmě nemohla pochopit, odpověděl:
„Ne. Jsou na podstatně bezpečnějším místě. Zde jsou pouze peníze a papíry. Podívejte se sem!" Zvedl klíč, který prve hodil na zem a otevřel jím široké dvojité dveře druhé skříně. Ta byla celá naplněná knihami, jejichž zlatem potištěné hřbety jim zářily vstříc.
„Ach, vaše knihovna!" zvolala zklamaně.
„To se vám jenom zdá!" odpověděl.
„Vezměte si například tento svazek a potěžkejte ho." Vytáhl jednu z knih a podal ji baronce. Byla velice těžká, a když si prohlédla svazek pozorněji, zjistila, že to není kniha, ale dřevěné pouzdro.
„Pouzdro se otevírá stejným způsobem jako kniha," pravil kníže.
„Vyzkoušejte to, baronko!" Poslechla ho a vyrazila ze sebe překvapený výkřik. Spatřila šest drahocenných náramků, které byly vykládány perlami, rubíny a smaragdy. Doslova hltala klenoty očima. Tak drahocennou cizí práci ještě nikdy neviděla.
„Můj Bože, jakou to musí mít cenu!" zvolala.
„Pouhých šedesát tisíc guldenů," odpověděl jednoduše.
„Dále!" Otvírala knihu za knihou, lépe řečeno pouzdro za pouzdrem. V každém se to blyštělo a zářilo, že ji téměř začaly bolet oči. Náhrdelníky, prsteny, řetízky, náramky, ozdoby na nohy, brože, manžety, všechny možné druhy známých i cizích zlatnických prací. Částečně masivní ve zlatě a stříbře, jiné jemné, vykládané slonovinou a perlami. Ve velkých foliantech se skvěly těžké zlaté nádoby nebo části předmětů, které bylo možné skládat do drahocenných skvostů. Ella se nemohla vzpamatovat ze svého okouzlení.
„Je to skutečně pravda," řekla konečně.
„Tato knihovna je daleko cennější, než celý palác a jeho vybavení."
„Ó, tato malá knížečka má větší hodnotu než celá knihovna," usmál se a vytáhl pouzdérko, které dosud neměla v ruce.
„Přečtěte si to!" Držel jí před očima hřbet zdánlivé knihy, na kterém bylo zlatým písmem napsáno: Les rois děs pierres, což znamená
„Králové kamenů". Otevřel ji. V krabičce byly dva nenápadné kožené váčky, které byly stlačeny, že vyplnily celý prostor pouzdra. Obsahovaly kameny od velikosti hrachu až po velikost lískového oříšku. Vůbec nevypadaly na to, že by měly nějakou zvlášť vysokou cenu.
„Co je to?" zeptala se.
„Hlavně diamanty, ale také rubíny, smaragdy a safíry," odpověděl tónem, jako by se jednalo o obyčejné křemínky. Cítila, jakoby jí žilami a nervy procházely horečnaté záchvěvy. To jsou ty poklady, po kterých touží! Přiklopila víčko a podala mu pouzdro s nápisem
„Králové kamenů" zpět. Málem by prozradila své úmysly, musel by si zanedlouho všimnout jejího rozrušení. Aniž by však tušila, velice ostře ji po celou dobu pozoroval. Viděl její třesoucí se ruce, neuniklo

mu škubání jejích víček a všiml si i hladového lesku v jejích očích. Nyní jasně poznal, že hádal skutečně dobře a že zvítězí.
„Co však mám z těch pokladů?" zeptal se.
„Leží tady — ale jaký z nich mám užitek?" Nedokázala odpovědět. Vrátili se do kabinetu a zanedlouho naservíroval Adolf čaj. Zatímco jej oba popíjeli, byl rozhovor velice skoupý na slova. Tu zmáčknul kníže zvonek a objevil se sluha.
„Sklenici čerstvé vody!" nařídil kníže. To bylo smluvené znamení. Adolf se po krátké chvíli vrátil, pokládaje sklenici na

stůl hlásil:
„Promiňte, milostivý pane. Domovník-------"
„Co je?" vyjel na něj kníže, jako by jej tímto zřejmě nepříjemným hlášením vyrušil.
„Domovník si přeje mluvit s Vaší Výsostí."
„Zítra! Přece jsem nařídil, že nesmím být vyrušován!"
„Říkal, že je to důležité. Jedná se o předložení účtů, které zítra s knížetem —"
„Ach tak! Nepříjemné, nanejvýš nepříjemné! Ale je to skutečně velice důležité." Nic nemohlo být baronce milejší než toto vyrušení. Ke své velké radosti zjistila, že kníže nevytáhl klíč z pokladnice. Proto rychle řekla:
„Prosím vás, Výsosti, jen se nenechte mou přítomností omezovat! Nesmíte kvůli mně zanedbat své důležité povinnosti."
„I když se od vás budu muset odloučit na deset minut nebo dokonce ještě delší dobu?" Chtěl jí poskytnout dostatek času k uskutečnění jejího plánu.
„Ráda počkám," odpověděla.
„Bude to skutečně trvat nejméně deset minut a vidím, že jste velice milostivá. Zde leží noviny a časopisy a těmi si můžete zkrátit svou samotu. Adolfe, vyřiď domovníkovi, že ihned přijdu. Ať mne očekává dole ve své místnosti s účetními knihami. Ty půjdeš do stáje a podíváš se, jestli mi už kočí připravil koně na pozdější dobu." Dal sluhovi tento zdánlivý úkol, který ho měl na potřebnou dobu odlákat, aby se baronka cítila naprosto jistá. Měla být přesvědčená, že zde bude naprosto sama a nepozorována.
„Rozkaz, Výsosti!" zvolal Adolf a vzdálil se. Samozřejmě věděl, že jeho následující úkol je pouhou fintou na baronku. Na chodbě se vyzul, boty schoval a odešel tiše do toaletního pokoje, který měl dvoje dveře. Jedny vedly do místnosti, kde právě prodléval kníže se svou návštěvou a těmito dveřmi sem dříve oba vstoupili. Druhé dveře vedly do chodby a těmito nyní sluha vstoupil. Šel tiše a neslyšně, připlížil se ke stolu a ubrus upravil tak, aby viděl na skříň a všechno, co se před ní bude dít. Kníže vypil svou sklenici pomalu, aby poskytl sluhovi potřebný čas. Potom se vzdálil. Baronka osaměla. Zvedla se z křesla a naslouchala. Byla sama! Položila si ruku na rozbouřené srdce a zeptala se:
„Mám nebo ne? Bojím se, že se to nepodaří, mám strach, že mě odhalí. Ale tam jsou poklady, jaké mi už nikdy nebudou nabídnuty! Ach! Byl chladný a zdrženlivý — nemá žádné srdce! Kameny musí být moje!" Otevřela dveře do předsíně a vyhlédla ven. Nespatřila nikoho. Všude vládlo hluboké ticho.
„Ovšem! Nebude to nebezpečné a musí se to podařit! Klíč je na místě a vím, kde ta kniha leží. Kníže je pryč a sluha ve stáji. Musím si pospíšit, než se vrátí. Do noci jistě nikoho nenapadne, aby se sháněl po kamenech a pak vyprázdní celou skříň lupiči. Ukradli tedy i kameny a nikdo na světě nebude podezřívat baronku voň Helfenstein! Tedy vpřed!"- Vrhla ještě jeden pohled do chodby a potom pospíchala do toaletní místnosti. Odemkla skříň a vytáhla knihu s nápisem
„Králové kamenů". Váčky z jejího nitra zmizely bleskem v kapse baronky. Poté položila pouzdro na své místo a o několik okamžiků později už seděla klidně ve svém křesle a četla noviny. Ale nebyla tak klidná, jak se to na první pohled mohlo zdát. Její tep bouřil, před očima se jí točila kola, takže viděla písmena jen rozmazaně a pas se jí zdál příliš těsný.
„Pryč, rychle pryč!" vydechla. Konečně získal převahu zdravý rozum.
„Ne," myslela si,
„musím zůstat! Příliš rychlý odchod by jistě vyvolal podezření. Když se postarám, aby neměl kníže čas k nahlédnutí do skříně, budu zachráněna. Později ať se stane cokoliv!" Po krátké době se Befour vrátil a našel ji zdánlivě ponořenou v novinách.
„Jak jste se asi nudila, milostivá paní!" pravil lítostivým a omluvným hlasem.
„Ó nikoliv! Našla jsem zde v novinách jeden velice zajímavý módní článek," odpověděla.
„Mohu tedy počítat s vaším prominutím?"
„O prominutí nemůže být řeči. Prostě jste udělal to, co jste udělat musel." Rozproudila se zábava, vedená barončiným horečnatým úsilím. Kníže zatím nebyl sluhou informován, ale při pozorování krásné ženy si řekl:
„Je rozrušená. Namáhá se mě upoutat, abych nepřišel na myšlenku vrátit se ke skříni. Jistě to udělala a já jsem zvítězil!" Tu se objevil Adolf s dopisem na stříbrném podnosu.
„Od koho?" ptal se kníže.
„Tak pozdě se přece dopisy už nepíší!"
„Dopis mi předal kočí. Neznámý sluha v livreji žádá o okamžitou odpověď." Kníže otevřel obálku. Vložený list obsahoval Adolfovou rukou napsané řádky: Sebrala dva váčky s kameny. Máje ve své kapse.
„Radostná zpráva," přikývl kníže.
„To se musím opravdu namáhat odpovědět!" Vzal kartičku a napsal na ni: Až se baronka vrátí domů, vezmi si s sebou na vycházku masku číslo dvě! Zastrčil kartičku do obálky, zdánlivě ji adresoval, podal obálku sluhovi a řekl:
„Dej tomu doručiteli sklenici vína a ať vyřídí Jeho Excellenci mé pozdravy!" Tím byla záležitost dojednána. Sluha se vzdálil a mezi oběma se opět rozproudil rozhovor. Ze strany knížete byl veden tak vlažně, že baronka využila této příležitosti ke slovům:
„Zdáte se mi dnes trochu unaven."
„Musel jsem strávit celou noc při psaní," odpověděl bezohledně.
„Potřebujete klid." Při těchto slovech se zvedla.
„Ó prosím, milostivá! Nepociťuji nejmenší potřebu klidu. Jediné co si přeji je vaše přítomnost." Laškovně jej klepla přes ústa a odvětila:
„Lichotníku! Nyní vás potrestám tím, že se rozloučím. Kdy vás opět uvidím?"

„Určitě zítra!"
„Dobrá. Budu vás toužebně očekávat." Podala mu ruku. On ji uchopil, ale řekl:
„Už se loučíte? Chcete být krutá?"
„Krutá? Proč?"
„Myslel jsem, že vás budu smět doprovodit."
„Ach, to je milé! Tak tedy pojďme!" Sám jí navlékl kožich a oblékl svůj, který zde také visel. Doprovodil ji před vrata, kde na ni čekala ekvipáž s dvoj-spřežím. Zde stál Adolf. Otevřel, potom opět zavřel a sám vyskočil na zadní stupátko ekvipáže. Teprve nyní, když se dal vůz do pohybu, cítila se baronka jistá. Vypustila z úst povzdech uklidnění a rozložila se pohodlně mezi polštáři. Před palácem barona jí kníže vlastnoručně pomohl s vystupováním a uctivě se s ní rozloučil.
„Je zde ta maska?" zeptal se sluhy po odchodu baronky.
„Ano."
„Sem s tím! Domů pojedeme pomalou jízdou!" Sotva spřežení dorazilo k nejbližšímu rohu ulice, zaznělo z vozu hlasité:
„Stůj!" Z vozu vystoupil starý šedovlasý a še-dovousý pán, kterého by nikdo nemohl považovat za knížete.
„Adolfe, ihned vykliď skříň se šperky," nařizoval,
„a dovnitř ulož novou knihovnu. Vrátím se dříve, než mne budete potřebovat." Klobouk i kožich zůstal ve voze, který se právě dal do pohybu. Nyní měl kníže na hlavě čepici. Kráčel zpět k paláci barona. V jeho blízkosti stála vysoká monumentální studna s obrovskou sochou Neptuna. U rohové zdi této stavby se kníže postavil. Ve stínu nemohl být snadno zpozorován, ale on sám mohl s jistotou přehlédnout celou přední stranu paláce.

Baronka byla po vstupu do svých komnat tak zaměstnána, že si nepovšimla rozpačitého chování vstupující komorné.
„Baron je doma?" zeptala se.
„Ano, milostivá paní. Již několikrát se po vás ptal."
„Zavolej ho!" Byla tak nadšena získaným bohatstvím, že si předsevzala ihned promluvit se svým mužem. Nevstoupila do přijímacího pokoje, ale očekávala jej v malém salonku. Dostavil se během necelé minuty.
„Zde?" divil se.
„Proč ne v budoáru?"
„Ach! Nemohu čekat! To co jsem viděla, mě připravilo o veškerý klid a rozvahu a mohu dokonce říci, že mě to málem připravilo o rozum!"
„Hmm, vždycky jsi byla trochu bláznivá!"
„Nevtipkuj! Musím ti říci něco mimořádného. Zítra budeš mít mnoho milionů!"
„Hrome!"
„Jistě!"
„Je to skutečně tak?"
„Považovala jsem toho knížete za velmi bohatého muže, ale že se dá přirovnat k Velkému Mogulovi, to jsem přece jen netušila!"
„Probouzíš mou zvědavost. Vyprávěj!"
„Pojď sem!" Přitáhla jej ke krbu a tam se usadili. Téměř šeptem jej informovala o všem, co viděla a zažila. Poslouchal s nejvyšší pozorností a napětí, zrcadlící se v jeho tváři, vteřinu po vteřině vzrůstalo. Přirozeně mu však zamlčela, že si přivlastnila kameny.
„Hrome!" klel radostí, když skončila.
„To bude úlovek, jaký zde ještě nikdy nebyl. Potom mohu veškeré obchodování zastavit."
„To bych ti radila!"
„Klíč tedy zůstal v zámku?"
„Při mém odchodu tam byl, ale je možné, že jej kníže po svém návratu vytáhne."
„Co je to za zámek?"
„JSá.- >
„Obyčejný."
„A klíč?"
„Dutý, střední velikosti."
„Dveře neskřípají?"
„Ne, vůbec."
„A dveře do pokoje?"
„Také ne. Navíc jsou všechny podlahy pokryty tlustými koberci, které tlumí kroky."
„Kníže má v toaletní místnosti postel?"
„Ne. Zřejmě ji musí mít ve vedlejší komnatě, kterou jsem zatím ještě neviděla."
„Jsou tam branky nebo dveře?"
„Obojí."
„Hmm! To je výhodné!"
„Ale ta pokladna! Proboha!"
„Buď klidná! Vůbec se k ní nepřiblížíme. K čemu by nám byly peníze, když budeme mít kameny?"
„Ty tam pro to půjdeš osobně?"
„Samozřejmě."
„To nebudu moci usnout, než tě zase uvidím!" Se smíchem pokýval hlavou a řekl:
„Co si vlastně myslíš! Snad se nedomníváš, že přinesu ty drahocennosti sem?"

„Jistě!"
„Ty ses zbláznila?"
„Pane barone!"
„Pchá! Myslím, že my dva se nemusíme zabývat takovými zdvořilostmi! Tvůj pohled na tu záležitost je úplně bláznivý a nesmyslný!"
„Jak to?"
„Ty to nechápeš? Dnes večer ti kníže ukázal své poklady a o několik hodin později mu budou uloupeny. Co když je budou hledat i u nás?"
„Teď jsi se zbláznil ty!"
„Myslíš si, že se nás nedotknou z nějaké úcty nebo strachu? Při takovém lupu se policie snaží a namáhá úplně jinak, než při loupeži brambor. Nemám snad pravdu?"
„Hmm! Kníže bude určitě vzteky bez sebe!"
„To si dovedu představit! Byl bych rád v jeho blízkosti, až bude otevírat vyloupenou skříň! Požehnaná nadílka!"
„Kde ty věci ukryješ?"
„Bezpochyby v tajném skladu."
„Je to jisté místo?"
„Jako lůno Abrahámovo."
„Bohužel se musíme zříci největší části těchto pokladů. To je skutečně nepříjemné!"
„Jak to, zříci?"
„No, tví lidé budou chtít také podíl!"
„Čerta dostanou, nic jiného. Mají svůj plat a občas nějakou tu prémii. Co přinesou od knížete bude jen moje!"
„Pokud s tím budou souhlasit!"
„To se pozná! Mimo jiné, stejně budeme muset dlouho čekat, neboť takové předměty se dají jen velice těžko prodávat. A kdyby začali pokyvovat hlavami — zmizím i s pokladem!"
„Kam?"
„Kam? Poslouchej, ty jsi dnes ztělesněná a neporovnatelná naivita! Kam? Přirozeně zůstanu tady!"
„Tady tě mají jistého!"
„Nesmysl! Nikdo z nich nemá ponětí, že jejich vůdcem je baron voň Helfenstein. Tajemný kapitán prostě zmizí. Budu mít dostatek, abych mohl pořádně užívat života. Chceš snad ještě něco dodat? Nezapomněla jsi na nic?"
„Ne. Ale ještě jednou tě důrazně žádám, abys byl při tomto podniku co nejopatrnější!"-
„Samozřejmě! Budu dokonce opatrnější než si myslíš. Zatímco budou u knížete Befoura uklízet, budu já v jeho společnosti!"
„Ach! Myslela jsem, že budeš se svými lidmi?"
„Jen do té doby, než uvidím, že všechno klaplo. O půlnoci půjdu do kasina a budu tam do za dvě minuty tři. Potom se objevím v zahradě knížete a o několik minut později už budu zase sedět v kasinu. Jedná se o alibi, které si musím zajistit, kdyby náhodou kníže přišel na myšlenku, že tvá dnešní návštěva souvisí se zmizením jeho majetku."
„To je sice hezké, ale —" Zamyšleně pokývala hlavou.
„Jaké ale —"
„Co když tví lidé s tím lupem utečou?"
„To je nemožné! Má disciplína, má železná přísnost — a útěk? Každý ví, že něco takového se neodvratně trestá smrtí. Moji lidé mi přinesou miliony, aniž by se dotkli jediného feniku. A — neřekla jsi, že v každé skříňce je soupis obsahu?"
„Ano."
„No, tak já porovnám soupisy s obsahy a hned poznám, jestli něco zmizelo. Stojíme před velkým a rozhodujícím krokem. Nyní jdu. Až se vrátím, budu boháčem. Dobrou noc!" Myšlenka na bohatství, jehož se stane vlastníkem, mu dodala tak dobrou náladu, že jí podal na rozloučenou ruku, což se už dlouhou, dlouhou dobu nestalo. Dokonce se mezi dveřmi ještě jednou otočil a dodal:
„Zřejmě budeš horečnatě očekávat, jak všechno dopadne?"
„O tom nepochybuj!"
„A nebudeš moci usnout. To chápu, ale vyvaruj se dát něco takového najevo služebnictvu. Tento čin vyvolá bouřlivé hlasy a nikdy nemůžeme být dostatečně opatrní! V udanou dobu si jdi lehnout, i kdybys nemohla usnout!" Odešel a ona se teprve nyní odebrala budoárem do své ložnice, kde na ni čekala komorná, aby jí pomohla se svlékáním. Při tom se oči děvčete obracely v neustálých obavách k posteli. Paní si ničeho nevšimla.

Kníže čekal stále u studny a dychtivě toužil zjistit, jestli se Antonovi podařilo vykonat jeho úmysl. Viděl jak baron opouští palác. Jak rád by jej následoval! Musel však očekávat sluhu. Konečně se dole ve svitu lampy objevily dvě postavy spojené polibkem. Po několika okamžicích vstoupila žena zpět do paláce, kdežto muž popošel o několik kroků dolů ulicí, aby se vrátil po druhé straně zpět. Nyní už přicházel ke studni.
„Antone!" zaznělo šeptem.
„Ano."
„Pojď sem!" Sluha byl zasvěcen do mnoha tajemství svého pána a dobře věděl, že používá mnoha různých převleků. Když však nyní zahlédl počestného pána, který vystoupil do světla lampy, zatvářil se sluha nanejvýš překvapeně a omlouval se:
„Ach, promiňte! Kdo jste?"
„Antone!" smál se kníže.

„Ach, milostivý pán! Ta maska je skutečně výtečná!"
„To mě těší! Jak to vypadá?"
„Zvláštně! Děje se něco, co nechápu."
„Snad to pochopím já. Viděl tě někdo?"
„Ale byl jsi — překvapen?"
„Měl jsem to štěstí."
„Výborně! Byl jsi v místnosti baronky?"
„Pod postelí."
„Velice dobré."
„Nedalo mi to zrovna malou námahu přemluvit tu komornou, že nejbezpečnější budeme v ložnici její paní!"
„Nuže, jak se to vyvíjelo?"
„Jak asi! Nejdříve jsem ji musel poctít obrovskou spoustou polibků a objetí, což zrovna nebylo podle mého nejlepšího gusta! Potom ale přijel dole vůz. Komorná přistoupila k oknu a polekaně volala, že přichází její paní. Když se obrátila zpět od okna, už mě neviděla."
„Zalezl jsi pod postel?"
„Jistě, Chtěla mě vytáhnout ven, ale neposlechl jsem. K nějakému přemlouvání a výhružkám nebyl čas, protože za několik okamžiků už dřepěla baronka i s manželem v salonku. Tak jsem tam zůstal."
„Ach! Baronka se s ním bavila?"
„Poměrně dlouho."
„Slyšel jsi něco?"
„Mezi salonkem a ložnicí leží budoár. Konečně přišla a komorná ji musela svléknout. Byla s tím brzy hotová a potom mohla jít spát."
„Co všechno komorná baronce svlékla?"
„Jenom spodní a svrchní díl. Kožich odložila milostivá již dříve."
„A sukně od šatů? Tam je taková kapsa — směla se jí komorná dotknout?"
„Ne. Ach, Výsost myslí ty dva váčky?"
„Tys je viděl?" zeptal se rychle kníže.
„Velice dobře! Byly to diamantové váčky z briliantové skříně pana knížete."
„Dobrá, dobrá! To je skvělé! Co s nimi udělala?"
„Vytáhla jeden z kamenů a položila jej na stůl. Potom — milostivý pán už někdy u baronky byl?"
„Ano."
„V budoáru?"
„I v ložnici."
„Takže Výsost zná ty malé hodiny, které stojí na poličce naproti umývadlu?"
„Přesně."
„Nuže, baronka sundala hodiny a potom i poličku. Ta je uvnitř dutá. Milostivá tam zastrčila váčky a potom položila poličku i hodiny na své místo."
„Jak chytré! V poličce nebude nikdo diamanty hledat!"
„Dokonalá intrikánka!"
„Co ten diamant na stole?"
„Tím si nejsem jistý. Vedle postele vedou dveře na chodbu k ložnici barona. Těmito dveřmi se na krátkou dobu vzdálila. Mé postavení nebylo nikterak jisté. Zjistil jsem, kam ukryla kameny a nyní mi poskytla příležitost k bezpečnému úniku. Teď jsem mohl snadno zmizet, později by to bylo daleko těžší. Už jsem byl zpoloviny vysunutý zpod postele — baronka se vrátila. K mému překvapení přinesla kabát, kalhoty, vestu a klobouk —"
„Mužský oděv?"
„Ano. Přinesla také vousy a další předměty, které jsem nemohl dobře rozeznat."
„Oblékla se do toho?"
„Ano. Byl jsem přítomen dokud si neoblékla kalhoty a vestu. Pak odešla stejnými dveřmi a tak jsem vzal rychle do zaječích. Má sladká komorná prožila nehorázný strach a velice dojatě se se mnou rozloučila."
„Tuší co jsi u baronky viděl?"
„Ani v nejmenším! Řekl jsem jí, že baronka spí."-
„To je dobře. Baronka chce tajně odejít."
„Převlečena za muže!"
„Jistě. Tuším-li správně, má v úmyslu vyměnit kámen za peníze."
„Ach, to je velice pravděpodobné. Na koho se asi obrátí?"
„To chci právě zjistit. Musíme ale ještě přemýšlet. Osvětlenými chodbami nemůže jít, neboť by ji mohl někdo vidět."
„Určitě. Předpokládám, že opustí budovu zadními vrátky."
„Znáš je?"
„Komorná o nich mluvila. Řekla, že těmito vrátky se muže člověk dostat do baronových pokojů."
„Dobrá, dobrá! Takže se postavím na stráž u této strany budovy. Ty zůstaneš tady. Pokud vyjde baronka tudy, ihned mi dáš vědět. Nesmí tě však vidět! Budu čekat naproti těm malým vrátkům."
„A když vyjde milostivá zadem? Budete ji sledovat, Výsosti?"
„Ano."
„A já? Co udělám?"

„Zůstaneš tady, dokud se nevrátím. Velice mi záleží na tom, aby byl tento východ neustále pozorován." Obešel roh paláce, dorazil k malým vrátkům a přešel na druhou stranu ulice. Přesně naproti byla hluboká tmavá vrata a v nich se kníže postavil, aby pozoroval palác. Nestál zde příliš dlouho, když zaslechl naproti nepříliš hlučný lomoz. Vrátka se otevřela a opět zavřela. Objevila se postava muže. Chvíli stál, naslouchal a pak rychle odcházel. Také kníže se dal okamžitě do pohybu. Držel se ve stínu a následoval postavu. Dával si velký pozor, aby neztratil osobu před sebou z očí, ale vyvaroval se příliš přiblížit. Skutečně se mu poštěstilo spatřit dveře, za kterými zmizela. Byly to dveře ve Vodní ulici, dveře Solomona Leviho. Dveře byly jako vždy pevně uzamčeny a baronka musela chvíli klepat, než se objevil nos staré ženy.
„Kdo je tam?" zeptala se škvírou ve dveřích.
„Kupec," odvětila Ella a snažila se dát svému hlasu hluboký mužský přízvuk.
„Je příliš pozdě kupovat i prodávat!"
„Ticho, Rebeko! Uděláte se mnou obchod, velice dobrý obchod!"
„Jak?" ptala se stará.
„Pán mě zná? Nazývá mě jménem Rebeka? Mluví o obchodech, který budou velice dobrý?"
„Ano. Solomon Levi je doma?"
„Je doma. Zašívá starý hadry, který s dírama koupil a rozpáraný."
„Tak otevři! Musím k němu!"
„Buďte tak hodný a vstupte. Doprovodím vás k mýmu muži do jeho pracovny." Stará vedla takzvaného mladého pána k židovi, který seděl ve stejné místnosti, kde Judita poznala v Robertovi Bertra-movi básníka. Solomon Levi byl překvapen, že ho navštívil někdo v tak pozdní hodinu.
„Co mi dává takovou čest?" ptal se zvědavě.
„Chci být s vámi o samotě!" odpověděla baronka, zatímco se držela co nejvíce ve stínu.
„Rebečko, odejdi na chvíli, než na tebe zavolám, aby ses vrátila." Stará odešla. Tu sáhla baronka do kapsy, vytáhla kámen, podala jej židovi a ptala se:
„Co je to?" Vzal kámen do ruky a prohlížel jej proti světlu. Nejdříve pokýval hlavou, potom si nasadil ostřejší brýle a odešel se světlem do rohu, kde s kamenem manipuloval. Co s ním dělal, to baronka nemohla vidět, neboť k ní byl otočen zády. Když opět přistoupil, měl jeho obličej úplně jiný výraz. Několikrát si odkašlal a pravil:
„Co to může bejt? Kámen, kterej se nazývá jaspis nebo achát. Stojí nejvíc za deset až patnáct krejcarů."
„Tak mi ho zase vrať, starouši! Jsou i lepší znalci než ty!" Lekl se a zvolal:
„Nemá to snad bejt jaspis nebo achát? Měl by to snad bejt karneol nebo horskej křišťál?"
„Nedělej se směšným! Chci vědět, jakou má tento kámen cenu a nemám čas na tvé vtípky!"
„Bože Abrahámův! Pán se hned nějak rozpálil! Víte vy snad co je to za kámen?"
„Diamant!" Tu pozvedl žid obě ruce nad hlavu a zvolal:
„Ať mne nechá Jehova žít až do mé smrti! To by měl bejt diamant? Diamantovej kámen? Jak je to možný? Chce si pán ze mně jen tak pro srandu utahovat, he?"
„Nesmysl! Chceš být poctivý nebo ne? Myslíš si snad, že tě neznám? Tady čti!" Vytáhla z kapsy papír a podala mu jej. Vrhnul na něj jediný pohled a ten stačil.
„Tajný písmo! Svatej Jakobe. Takže pán je nakonec — nakonec — nakonec —"
„Kdo?"
„Známej pana kapitána!"
„Ano, to jsem! Nyní tedy víš, s kým máš tu čest — a koukej být poctivý! Co je to za kámen?"
„Diamant, ano diamantový kámen!"
„Jakou má cenu?"
„Tenhle kámen bude stát moc, ale až se opracuje!"
„Nech toho! Neptal jsem se tě, kolik bude stát vybroušený. Já chci znát jeho nynější cenu!"
„To bych měl říci, že pro znalce bude mít tenhle kámen cenu šest tisíc guldenů."
„Ukaž ho!" Tvářila se, jako by se na kámen chtěla pouze podívat. Podal jí ho zpět, zatímco jeho tmavé oči zářily chamtivostí. Ona však zastrčila diamant do kapsy a řekla:
„Nejsi hoden toho, abych ti byl nakloněn, ty starý podvodníku! Dobrou noc!" Otočila se a chtěla odejít. Tuji muž uchopil za ruku a zvolal:
„Zadržte! Proč chcete odejít? Proč mi říkáte dobrou noc, když dobrý obchod je ještě lepší, než dobrá noc? Zůstaňte ještě chvíli!"
„Proč? Vždyť jsi nestydatý!"
„Řeknu vám upřímně cenu toho kamene! Ukažte mi ho ještě jednou!"
„Ne. Zůstane v mé kapse. Tys ho viděl i zkoušel. Chceš ho snad koupit?"
„Když dostane pán rozum, snad ten diamantovej kámen koupím."
„Dobrá! Kolik nabízíš?"
„Od koho je?"
„Co tě to napadá, člověče! Pověz kolik nabízíš, dávám ti pět minut času. Pokud se do té doby nedohodneme, z obchodu nebude nic!"
„Pět minut! Jak může stačit pět minut na koupení diaman-tovýho kamene? K tomu potřebuje člověk dny, tejdny a roky!"
„Dobrou noc!" Opět se otočila ke dveřím, ale on ji zase zadržel.
„Zadržte!" zvolal.

„Promluvme si teď důvěrný slovíčko! Kolik za ten kámen chcete?"
„Sto padesát tisíc guldenů!" Žid vyskočil vysoko nad podlahu, spráskl ruce nad hlavou a křičel, jako kdyby ho brali na nože:
„Sto —"
„Padesát —" doplnila jej.
„Tisíc —"
„Guldenů! Ano, jinak ne!"
„Bože Izraelskej! Umírám leknutím!"
„To by nebyla žádná škoda!"
„Chvěju se a klepu po celým těle!"
„Kvůli svému špatnému svědomí!"
„Trefí mě šlak!"
„Přál bych si, aby tě trefoval jeden za druhým!"
„Musím se uklidnit a uvolnit. Vy jste si určitě dělal legraci! Musíte škrtnout aspoň jednu nulu z ty konečný částky!"
„Jestli se rychle nerozhodneš, tak tam ještě jednu přidám, než abych nějakou škrtal!"
„To je příliš moc, příliš, příliš moc! Tolik nemůžu dát! Tolik nemůže nikdo zaplatit!"
„Nuže, nemá snad takovou cenu?"
„No, má cenu o trochu větší, to říkám protože chci bejt upřímnej, ale to broušení bude příliš drahý. Zlatník by nabídnul sto tisíc guldenů, víc ne!"
„Jenom?"
„To by nabídnul!"
„A dal by?"
„Dal by o dvacet tisíc víc."
„Dobrá, sto dvacet tisíc guldenů. Nyní mi zaplatíš polovinu a do týdne druhou!" Žid se tvářil, jako by se ocitl před propastí, která se před ním nečekaně rozevřela.
„Platit? Já?" ptal se.
„Ano! Přirozeně!"
„Za ten kámen?"
„A za co jiného?"
„Sto dvacet tisíc guldenů?"
„Jistě!"
„Já jsem snad nabídnul takový peníze, he?"
„Řekl jsi, že tolik dostanu!"
„Jo, ale od zlatníka!"
„Od tebe ne?" Ne "
„rNe.
„Proč?"
„Protože zlatník kupuje ve dne a pouze od lidí, který zná. Já musím kupovat večer a v noci a ani nevím, kdo mi přináší diamant a nebo starý rukavice!"
„No, ten rozdíl není tak výrazný!"
„Co když teď přijdou policajti a kámen mi seberou? Co když řeknou, že je kradenej?"
„Tak ho tady nevystavuj!"
„A co bych s ním měl asi udělat?"
„Nechat ho vybrousit. Potom jej můžeš docela otevřeně prodat!"
„A nemusím předložit brusičovi legitimaci, abych dokladoval, kde jsem ten diamant sebral?"
„Do toho už mi nic není!"
„Ale do toho je zase mně! Pak se tu bude říkat, že Solomon Leví kupuje kradený věci!"
„Nebuď drzý, židе! Zkrať to a řekni svou nejvyšší nabídku!"
„Takže — dneska bych dal třicet tisíc guldenů, ale ani o krejcar nebo fenik víc!"
„Nic víc?"
„Ne."
„To myslíš vážně?"
„Složím jakoukoliv přísahu, že —"
„Dobrou noc, hlupáku!" Nyní to brala již naprosto vážně a vyběhla ze dveří jako vítr. Obchodník za ní pospíchal, aby zvedl svou nabídku, ale když seběhl dolů, stála tam už jen Rebeka.
„Kde je ten muž?" ptal se bez dechu.
„Pryč!"
„Tys ho nechala odejít?"
„Co jsem měla dělat? Přiběhl sem, praštil do zástrčky a otevřel dveře. Nemohla jsem povědět ani slovo nebo ho chytnout za ruku!"
„A teď je kámen fuč!" naříkal Solomon.
„Jakej kámen?"
„Diamantovej!"
„U svatýho Jakoba! Diamantovej kámen! Byl velkej a krásnej?"

„Měl cenu půl milionu a já jsem nabídnul třicet tisíc. Za šedesát nebo osmdesát jsem ho mohl mít! Proč jsi pustila pryč toho chlapa, Rebečko?" Zatímco oba naříkali a bědovali, vrátila se baronka zpět do paláce. Peníze nijak nutně nepotřebovala a tak nebyla nucena kámen takovýmto způsobem začachrovat. Mohla počkat na vhodnější dobu. Kníže nyní stál naproti domu v loubí vrat. Zcela baronku pochopil. Věděla, že má být dnes okraden a proto odcizila kameny, aby získala za zády muže značný majetek. musela být pochopitelně také přičtena na vrub lupičů. Tu si všiml, že baronka vyšla opět z domu a spěšně se vzdalovala. Musel zjistit, jestli kámen prodala a vrací se domů, nebo jestli chce vyhledat nějakého jiného překupníka. Následoval ji až k vrátkům do paláce, za nimiž zmizela. Vyhledal tedy Antona, který dosud čekal na určeném místě.
„Šel někdo kolem?" zeptal se.
„Nikdo."
„Baron se ještě nevrátil?" Ne "
„rNe.
„Měli bychom zjistit, kde se nalézá."
„Ó, to vím přesně, Výsosti!"
„Skutečně?"
„Ano. Vím to od komorné a ta to ví od komorníka. Šel do svého kasina a zmínil se, že se asi vrátí velmi pozdě." To udělal baron s jistým úmyslem, neboť se většinou nesvěřoval, kam jde. Mohlo dojít k situaci, kdy by potřeboval nezvratné alibi a proto bylo dobré informovat své lidi, kteří by v takovém případě mohli vypovídat v jeho prospěch.
„Znáš to kasino?" zeptal se kníže.
„Výborně."
„Šel bych tam, ale jsem doma nepostradatelný. Zde už nic nezískáme a tak se vydej do kasina. Sedneš si v obyčejném lokále a jistě budeš dost šikovný, aby ti neunikl baronův odchod."
„Mám jej sledovat?"
„Ne. Mohl by si toho všimnout a to by nám jen uškodilo. Na každý pád budeš v půl třetí doma. Člověk nikdy neví, jak by tě mohl potřebovat." Anton se vzdálil a kníže se vrátil zpět do Vodní ulice, aby se dozvěděl, zda byl diamant skutečně prodán. Zaklepal na dveře domku a po krátké chvíli se v mezeře objevila Rebeka.
„Kdo je tam?" ptala se. Neměl chuť do rozhovoru na ulici a proto rozrazil dveře takovou silou, že se stará přilepila na zeď za svými zády.
„U Zebaotha!"
„Solomone, pojď sem a zachraň svoji ženu, svoji Rebeku z rukou tohohle syna Hetitů a Jebusitů!"
„Sklapni, hlupačko!" zahřměl na ni kníže.
„Nic ti neudělám, ale nenapadne mě, abych se od tebe nechal vyslýchat mezi dveřmi!"« - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ Tu se otevřely dveře od světnice. Solomon vystrčil nos a ptal se:
„Co je, Rebeko? Proč tak řveš?"
„Tenhle člověk vstoupil a vůbec nečekal na my dovolení. Potom mě hodil na zeď, až mi vyběhl oheň z očí, jako bych byla troudem a zeď ocílkou!" Žid si knížete dosud nevšiml. Povystoupil ven, prohlédl si jej a potom se zeptal:
„Pane, proč jste hodil mojí ženou o zeď?"
„Nebuď hrubý, žide, jinak poletíš také! Pojďte oba sem!" Vstrčil oba do světnice. Polekaně si ho prohlíželi. On se přívětivě usmál a řekl:
„Přišel jsem, abych se na něco zeptal a doufám, že mi řeknete čistou pravdu."
„Solomon Levi nevyslovil nikdy lež, pane! Taky jeho žena Rebeka je samá pravda, zosobněná pravda, takže by se mohla nechat namalovat na plátno jako mladá a krásná bohyně pravdy. Potom by ji zarámovali, zasklili a prodávali gulden za kus."
„Uvidíme, souhlasí-li to! Měli jste před chvílí návštěvu, Solomone Levi?"
„Návštěvu? Jo, tu jsme před chvílí měli."
„Kdo to byl?"
„Byl tady pan rabín Ben Johaba a zdržel se tady celej tejden."
„Tak to nemyslím, mluvím o dnešním večeru. Kdo u vás byl dnes večer naposledy?"
„Jo, to byla slečna Sarah Rubinenthalová, která je jediná a poslední přítelkyně mojí dcery Judity."
„Kdy odešla?"
„Odešla, když hodiny na věži odbily deset."
„Později tu nebyl nikdo?"
„Ne, pane!"
„Lžeš, žide!"
„Rebeko, ženo moje, pověz mu jestli kecám!"
„Pane, řekl naprostou pravdu," potvrdila.
„Taky lžeš, stará. Asi budeš skutečně viset na zdi, ale bez skla a rámu, jednoduše za provaz na hřebíku — jako bohyně lži!" To už bylo na starého Solomona přece jen příliš. Postavil se do hrdého postoje, dal si ruce v bok a zvolal:
„Pane! Víte, že mám právo svýho domu?"
„Myslíte domovní právo, můj milý? Ano!"
„Můžu vás teda vyhodit ven!"
„Ano, prosím, jen to zkuste!"
„Ne, nepoložím na vás svoji ruku dřív, dokud vás nevyzvu třikrát k opuštění mýho bytu. Když ani pak nepůjdete, položím na vás ruku a ne jednu, ale hned obě!"

„Dobrá. Začněme!"
„Opusťte můj dům!"
„To bylo poprvé."
„Opusťte okamžitě můj dům!"
„To bylo podruhé."
„Opusťte ihned můj dům!"
„Potřetí."
„Nejdete snad?"
„Ne."
„Tak já na vás musím položit svý ruce a vyhodit vás na ulici, tam, kde je sníh nejhlubší a led nejstudenější!"
„Udělejte to, vždyť na to čekám, nejuctivější!" Solomon se podíval na ženu, ona na něj. Oba ztratili řeč. Ten dobrý obchodník a překupník nebyl nikdy hrdina. Nyní dokonce pociťoval strach.
„Budu vás žalovat za porušení svobody mýho domu!" vyhrožoval a snažil se dodat své tváři co největší přísnost.
„A já řeknu, že jste starý lišák a lhář, jak to stojí v knize! Po té Sarah Rubinenthalové tu skutečně nikdo nebyl?"
„Vůbec nikdo, říkám!"
„A přitom vám byl nabídnut ke koupi diamant!" Oba se ulekli.
„Diamant?" zeptal se starý.
„Ano."
„Nic o tom nevím! Tys slyšela něco takovýho, Rebeko?"
„Nevím slovo, ani jedno!"
„Nu dobrá! Podívejte se zde! A jestli řeknete ještě jediné lživé slovo, oba vás zatknu!" Vytáhl policejní placku.
„Spravedlivej Bože!" zvolal.
„Policajt! Jeden z ty slavný skupiny, který se říká páni detektivové od tajný policie." ‚je to tak. Takže ven s pravdou! Nebo snad chcete dál zapírat?"
„Ne, pane velectěný detektive! Muž obchodu neříká kaž-dýmu na potkání co ví. Ale policajti jsou mými přáteli, já je miluju a řeknu jim vždycky všechno."
„Dobrá. Takže zde byl muž s diamantem?"
„Ano."
„Nabízel jej ke koupi?"
„Ano."
„Koupil jsi jej, starý?"
„Jak bych já mohl koupit takovej kámen? Já jsem chudej muž a v mým domě nenajdete ani sto guldenů. Kde bych vzal tolik co chtěl."
„Už zase lžeš! Jsi bohatý a peněz máš dost! Mně ale stačí, že jsi ten kámen nekoupil. Kolik za něj chtěl?"
„Sto dvacet tisíc guldenů."
„A skutečná cena kamenu?"
„Co já vím? Nikdy jsem diamant nekoupil! Můžu já kupovat drahokamy? Já vím, jakou cenu mají holinky bez podpatku nebo pár roztrhanejch bot, ale nevím nic o cenách diamantů."
„Znali jste toho muže?"
„Ne."
„Ještě nikdy u vás nebyl?"
„Nikdy v životě!"
„Dobrá. Spokojím se s touto odpovědí. A jak to nyní bude s tím vyhazováním?"
„Pane, to byl jenom žert. Někdy dostane člověk náladu si jen tak lehce zašpásovat."
„Tak se na to budu dívat i já. Dobrou noc!"
„Dobrou noc! Ať spí dobře, pan tajnej policajt! Rebeko, pusť ho ven a zamkni dveře, aby nepřišel ještě nějakej jinej, kterej by tě hodil na zeď." Nyní už neměl kníže v této části města nic na práci. Vrátil se do svého paláce a zjistil, že Adolf byl velice pilný. Obsah skříně na drahokamy byl zaměněn. Služebnictvo dostalo své rozkazy. Všichni se měli zamknout v jedné místnosti. Byli sice ozbrojeni, ale dostali pokyn, aby byli úplně zticha a zaútočili jedině tehdy, když to kníže sám nařídí. Ve dvě hodiny měla být zhasnuta všechna světla. V půl třetí již bylo všechno tmavé a v tuto dobu se vrátil také Anton. Hlásil, že baron se dosud baví v kasinu a potom se odebral do místnosti k ostatním. Kníže si lehl do postele, byl však oblečen a ozbrojen dvěma revolvery. Adolf odešel dolů do zahrady a postavil se na stráž k vratům. Čas ubíhal a odbíjela třetí. Tu se odpoutala od mřížoví brány postava. Vyšla ze stínu stromů a přicházela blíž. Muž byl jakoby ponořen v hlubokých myšlenkách a chtěl projít kolem. Když míjel vrata, vypadl z jeho ruky bflý kapesník.
„Pssst!" zasyčel Adolf.
„Přicházíte od kapitána?"- Muž se klidně sehnul a sebral kapesník. Přitom udělal pohyb překvapení a zeptal se tlumeným hlasem:
„Někdo zde mluvil?"
„Jo."
„Co jste říkal?"
„Jestli přicházíte od kapitána?"
„Nevím co máte na mysli." Tu zaskřípal za Adolfem lehce písek a vedle něj se objevil druhý muž.
„Nemusíš být tak opatrný," pravil tento k muži na ulici.
„Přesvědčili jsme se, že nehrozí nebezpečí. Přelez!" Vyzvaný se přehoupl přes plot tak snadno, že musel být v

podobných činnostech velice zběhlý.
„Kapitán je zde?" zeptal se.
„Ano. Dám mu znamení." Lusknul prsty. Zvuk nebyl nijak hlasitý a nápadný, ale na nevelkou vzdálenost byl dobře rozpoznatelný. O několik okamžiků později se vynořila třetí postava a stanula u Adolfa. Oba druzí muži rychle ustoupili.
„Vy jste sluha Adolf?" zeptal se muž.
„Jo."
„Já jsem kapitán. Dnes složíte svou zkoušku. Obstojíte-li, dostanete restauraci, ale pokud neobstojíte a nebo dokonce zradíte, už nyní jste mrtvý muž!"
„Slíbil jsem, že vás pustím dovnitř a já svý slovo dodržím, pane kapitáne!"
„Vpustit, to ano! Ale nebyla nastražena nějaká léčka?"
„Ne. Brzy se přesvědčíte, že to myslím úplně poctivě!"
„To uvidíme. I přes vaše ujištění vykonáme bezpečnostní opatření. Nesmíte nám to mít za zlé, ale ještě se dostatečně neznáme. Později to bude jiné."
„To doufám!"
„Zahrada je již několik hodin obsazena. Bylo mi hlášeno, že před nedávném, snad před půl hodinou, vstoupil do paláce muž. Kdo to byl?"
„Jeden můj společník, sluha."
„Odkud přišel?"
„Od své milé."
„Ach tak! Šel spát?"
„Ano."
„Dobrá. Víte, o co se jedná?"
„To si mohu domyslet."
„Architekt, který vás angažoval, vám neřekl nic bližšího?"
„Říkal, že mu mám ukázat vnitřek paláce."
„To byl velice opatrný způsob řeči. Brzy zjistíte, jaký účel sledujeme. Bylo mi řečeno, že nemáte moc důvodů k přátelství s vaším pánem?"
„To jsem řekl i dokázal."
„Nuže, my vás dnes pomstíme. Také vy z toho budete mít své výhody — zaměříme se na jeden velmi hodnotný předmět, na skříň s drahokamy. Znáte ji dobře?"
„Jistě!"
„Kde stojí?"
„V toaletní místnosti."
„A kníže spí kde?"
„Vedle."
„Skříň je zamčená?"
„Myslím — když šel pán spát, viděl jsem klíč trčet v zámku."
„Dobrá. Máte klíč od domu?"
„Ano. Ale vy ho nepotřebujete — dveře jsou přivřené."
„Kde leží toaletní místnost?"
„Nahoru po schodech a v chodbě to jsou čtvrté dveře vpravo."
„Takže — v domě už skutečně nikdo nebdí?"
„Nikdo. A ještě něco, dávejte si dobrý pozor na ohnivzdornou pokladnu! Jakmile si před ni stoupnete, začnou střílet skryté střelné zbraně!"
„Hmm! Vidím, že to s námi myslíte poctivě. Přesto vás ale budeme muset spoutat. Pojďte sem!"
„Spoutat? Proč, pane?"
„Z opatrnosti. Ukážete nám cestu, ale budete po celou dobu pod dozorem mého muže mimo toaletní místnost. Pokud osvědčíte svou věrnost, tak se vám nic nestane. Po akci budete rozvázán a dostanete hned zvláštní odměnu — tři sta guldenů. Pokud mne zklamete, okamžitě vám vrazíme nůž do srdce!"
„Tak to se nechám klidně spoutat. Tady!" Kapitán mu spoutal obě ruce za zády. Po opakovaném lusknutí prstů se objevil značný počet mužů. Mohlo jich být snad třicet.
„Tedy," nařizoval kapitán tichým hlasem,
„uděláte řadu odtud až nahoru ke skříni. Každý má své číslo a rychle najdete svá místa — jednička zde dole. U skříně budou pracovat dva muži a jednotlivé kusy budou posílat dál. Až bude skříň prázdná, vrátíte se všichni sem. Každý zapálí svou lampu. Pokud by nás někdo vyrušil, bude odstraněn. Vpřed!" Jeden z mužů uchopil Adolfa za ruku a táhl jej do paláce. Uvnitř zapálili všichni své zlodějské lampičky. Vytvořili řadu od haly přes chodbu, po schodech nahoru až do toaletní místnosti. Adolf se svým strážcem stál před otevřenými dveřmi místnosti. Připadal si jako ve snu — tak bezhlesně a bleskurychle pracovali tito muži. Svazek za svazkem opouštěl knihovnu a spěchal z ruky do ruky. Byli hotovi během necelých deseti minut.
„Jsme s vámi spokojeni," chválil strážce sluhu a rozvazoval mu pouta.
„Zde máte tři stoguldenové bankovky. My jdeme a můžete za námi uzamknout dveře." Vzdálil se a také ostatní postavy s lampami spěchaly po schodech dolů. Nyní pospíchal Adolf do ložnice svého pána.
„Výsosti!" řekl tiše.

„Ano? Ještě nepřišli?"
„Ach, už jsou dávno hotovi a odcházejí. A já poběžím za nimi a snad se mi podaří zjistit, kam dopraví lup."
„Výborně. Snad se ti to podaří zjistit. Pak se sejdeme u studny před palácem barona voň Helfensteina." Adolf pospíchal ven. Kníže počkal ještě několik okamžiků a potom sešel dolů před dveře. Nebyla vidět jediná stopa po nočních lupičích. Teprve nyní dovolil svým lidem opustit místnost a zapálit světlo. Ukázalo se, že skříň je naprosto prázdná. Jinak se neztratilo ani to nejmenší a také nebylo nic poškozeno.
„Nyní rychle k baronovi, Antone!" velel kníže.
„Musíme mít jistotu. Vezmi s sebou masku pro Adolfa!" O deset minut později stál opět u studny v převleku za starého muže. Antona poslal do kasina. Ten se po nějaké době vrátil se zprávou, že tam baron stále sedí a baví se.
„Báječné!" prohlásil kníže.
„Nemůže být tedy kapitánem!"
„Téměř to tak vypadá. Ale čekejme!" Trvalo celou hodinu, než se objevil také Adolf.
„Měl jsi úspěch?" ptal se kníže.
„Vůbec ne. Doufám, že milostivý pán měl víc štěstí než já."
„Neměli jsme vůbec štěstí."
„Já také ne. Když jsem přišel dolů, skákal zrovna poslední muž přes zeď, ale ti ostatní už byli dávno fuč. Na zádech měl ten chlap paklík a tak jsem ho špehoval spoustou uliček a ulic až do Zednické ulice. Tam se mi ale ztratil z očí."
„Zednická ulice?" divil se kníže.
„Nu, snad to pro nás bude vodítkem. Ta oblast je opuštěná, takže je docela možné,- že právě tam má banda svůj tajný úkryt. Zřejmě tam lup ukryjí. Budeme muset tamější okolí pozorovat."
„Teď by mě zajímalo, kde je baron," pravil Adolf.
„Stále ještě v kasinu," odpověděl Anton.
„Skutečně? Pak jsme se zřejmě mýlili. To nemůže být v žádném případě kapitánem."
„Ale baronka ukradla diamanty!"
„To může být náhoda a vůbec to nemusí s vloupáním kapitána souviset."
„V tom si ještě uděláme jasno," vmísil se kníže.
„I když jsme stopu kapitána ztratili, půjdu alespoň po stopě svých diamantů. Nasaďte si masky. Budeme čekat na barona a vy budete u toho, neboť je možné, že budu později potřebovat svědky. Nyní chci ještě na baronku brát ohledy." Nasadili si vousy a paruky. Na baronův návrat čekali dost dlouho, protože se objevil až k páté hodině. Bez povšimnutí kráčel ke dveřím svého paláce a právě chtěl zazvonit na vrátného, když tu se před ním objevil starý muž — kníže, kterého samozřejmě nepoznal.
„Pan baron voň Helfenstein?" zeptal se.
„Ano. Co chcete?"
„Mohu vás požádat o malou audienci?"
„Co myslíte tím .audienci? A nyní?"
„Jistě."
„Co chcete?"
„Dovolím si to říci až ve vašem pokoji."
„Ach! Chcete jít do mého pokoje?"
„Nedomníváte se snad, že se audience udělují na ulici?"
„Co je to za tón? Víte vy vůbec s kým mluvíte?"
„S panem Franzem voň Helfensteinem."
„Kdo jste vy?"
„Zde je má legitimace." Baron spatřil známou placku. Jeho tělem projel záchvěv úleku. Co to? Co u něho chce policie? Proč nyní, v tak pozdní noční dobu? Rychle se však sebral a řekl:
„Policejnímu úředníkovi samozřejmě poskytnu potřebné informace, ale nemohl jste si pro to najít vhodnější dobu?"
„Bohužel ne!"
„Tak pojďte!" Zazvonil.
„Snad dovolíte, pane barone, aby i tito dva pánové mohli vstoupit se mnou!" Helfenstein se rychle otočil. Za ním stáli, aniž by si jich všiml, Adolf a Anton. To ještě zvětšilo baronovy rozpaky. Tři muži! To přece nemůže být něco obyčejného a nedůležitého!
„Pánové jsou také od policie?" zeptal se.
„Ano."
„Jejich doporučení?"
„Má placka stačí! Ta legitimuje mne a já zase legitimuji své dva společníky. To vám musí stačit!"
„Pojďte!" Vrátný právě otevřel a rozsvítil lampu. Velice se podivil, že si jeho pán vede v takovou dobu domů tři pány. Svítil mužům na cestu a rozžal v baronově pokoji několik svícnů. Potom se vzdálil. Baron se pokusil působit bezstarostným dojmem. Zapálil si doutník, uvelebil se v křesle a ptal se:
„Doufám, že nyní uslyším důvody vaší přítomnosti, pánové!"
„Ještě ne, pane barone! Předmět, o kterém chceme jednat, vyžaduje také přítomnost vaší paní manželky."
„Mé ženy? Baronka má přijít?" ptal se více překvapen, než rozzloben.
„Žádáme o to!"
„Ach! To je silné! Audience ráno v pět hodin a k tomu má být ještě probuzena i baronka voň Helfenstein!"
„Bohužel musíme na svém přání trvat!"

„Trvat? Á, myslel jsem, že v takovém případě by se mohlo jednat jedině o prosbu, pánové!"
„Nejsme žádní prosebníci, ale úředníci!"
„U všech čertů! To zní jako výhružka!"
„Skutečně jste ji v tom zaslechl? Nebudu vám oponovat." Baron vstal. Byl smrtelně bledý. Přistoupil ke knížeti a zvolal:
„Pane, kdo jste, že se odvažujete mluvit se mnou takovým tónem?"
„Legitimoval jsem se jako policejní úředník!"
„A jaká je vaše hodnost? Mimo jiné, takováto placka se může dostat i do rukou lumpa! Trvám na tom, abyste se mi legitimoval!" Kníže měl před sebou svého úhlavního nepřítele, vraha jeho štěstí a mladistvých nadějí. Přesto se nenechal strhnout zlobou a odpověděl klidným hlasem:
„Kvůli vám vás žádám, abyste nechtěl vidět žádnou jinou legitimaci. Otevřeně se vám přiznám, že má návštěva u vás má zatím soukromý charakter. Budete-li trvat na vaší žádosti, ponesete patřičné následky!" Baron nevěděl, co říci. Jeho svědomí jej žalovalo, ale jeho hrdost se bouřila proti vystupování těchto tří mužů.
„Trváte stále na rozhovoru s mou ženou?" zeptal se.
„Ano."
„Dobrá! Počkejte! Sám ji probudím. Otevřeně vám však říkám, že se skláním jedině před vaší úřední mocí a ještě dnešní den se postarám o přiměřenou satisfakci. Kdyby to nebylo trestné, hned bych vás vykázal ze dveří! Ale mohli byste mne žalovat kvůli odporu proti státní moci."
„Já vám slibuji, že se podrobíme jakékoliv vaší satisfakci, ale ještě jednou vás žádám, abyste vzbudil paní baronku, neboť se nemůžeme zříci její přítomnosti."
„Čekejte!" Odešel. Ella voň Helfenstein měla zamčeno. Když slyšela klepání, procitla. Baron oznámil své jméno a ona nebyla vůbec překvapena, že ji budí. Předpokládala, že se zdařil jeho podnik a radost nad tím by neměla zaspat, ale sdílet s ním. Rozsvítila lampu, hodila přes sebe negližé a odemkla. Byla krásná, ale on si toho nevšímal.
„Nuže? Podařilo se?" ptala se.
„Naprosto!"
„Díky Bohu!"
„Nesmysl! Tato žena děkuje Bohu za podařenou loupež! Kdo by to od ní mohl očekávat. Tedy — podařilo se a poklady jsou ukryty v bezpečí, ale nyní — představ si — přicházím domů z kasina a u vrat najdu tři policisty! Čekali na mne a chtějí se mnou mluvit!" Její oči se rozšířily strachy.
„Je to možné?"
„Spíš neuvěřitelné. V pět hodin ráno!"
„Ty jsi je poslal pryč?"
„Pokoušel jsem se, ale nepodařilo se mi to. Nyní čekají v mém pokoji."
„To je naprosto nepochopitelné!"
„Souhlasím!"
„Jak se chovají?"
„Jsou nepříjemní a trvají i na tvé přítomnosti."
„Bože! Že by měli tušení o —"
„Hlouposti! S tím nemá jejich návštěva nic společného. Loupež se podařila a kníže ještě ani netuší, že byl okraden. Jedná se zřejmě o něco úplně jiného."
„Tušíš snad něco?
„Ne. A ty?"
„Také ne."
„Takže se to dozvíme. Ale běda těm třem chlapům, jestli si dovolili překročit hranice úřední moci! Pak je vezme čert, o to já se postarám ze všech sil!"
„A já s nimi mám mluvit?"
„Jak se zdá, nebudeš toho ušetřena!"
„Ale kde?"
„U mne. To bude asi nejlepší."
„Dobrá. Probudím komornou, aby mne oblékla."
„Udělej to, ale pospěš si. Budu-li s těmito lidmi dlouho pohromadě, přeteče mi brzy žluč!"
„Musím se připravit i na to, že se bude mluvit o vašem vloupání. Doufám, že nedáš nic najevo!"
„Hlavně, aby ses neprozradila ty! Pospěš si!" Odešel a ona zazvonila na komornou, která se nemálo podivila nad tím, že její paní chce obléci už v tak časnou ranní hodinu. Oblékání netrvalo dlouho a poté se odebrala k baronovi. Baron seděl na otomanu napůl odvrácen od úředníků, kteří seděli na židlích a při vstupu dámy se uctivě zvedli.
„Má žena!" pravi baron arogantním hlasem.
„Ello, to jsou ti pánové, kteří si myslí, že baron voň Helfenstein musí udělovat audience už v pět hodin ráno!" Změřila je pyšným a opovržlivým pohledem a s pokrčením rameny prohodila k baronovi:
„Proč jsi je nevykázal? Dokonce i ve dne si člověk vybírá lidi, s nimiž chce mluvit. V noci by měl být ještě vybíravější. Ty jsi příliš shovívavý!" Královskými pohyby se uvelebila v křesle.
„Ano, přiznáváme, že baron Franz voň Helfenstein je shovívavý," pravil kníže.
„Není to nic jiného než shovívavost, když si nechá baron předepisovat něco od sestry zastřeleného sedláka, z něhož se dokonce vyklubal pašerák! Kdo si nechá předepisovat od bývalé komorné s kým smí mluvit, ten je buď velice dobrodušný a nebo — hadr na podlahu." Tato slova zapůsobila jako jiskra v střelném prachu. Ella vyskočila, její tvář se odporně stáhla, ale vztekem nebyla schopna jediného slova. Také baron vyskočil. Byl smrtelně bledý, ale jeho oči

žhnuly zlobou.
„Co to bylo?" ptal se.
„Co jste si to dovolil?" V pravici držel z kapsy vytažený revolver, ale ve stejném okamžiku směřovaly k jeho hrudi pistole tří policistů.
„Co to bylo?" zeptal se kníže.
„Byla to dobře oplacená provokace. Ale držte se na místě a odložte zbraň, pane voň Helfensteine! Vidíte, že jsme proti vám ve výhodě!"
„Ano," připustil baron a odhodil revolver.
„Někteří lidé nejsou hodni ani kulky. Dávám vám své slovo, že ještě dnes budete litovat své drzosti!"
„Jak chcete. Jste přítomen a baronka také. Můžeme tedy přejít k důvodu naší návštěvy. Doufám, že není nutné sdělovat ctěnému panstvu, že došlo dnešní noci k vloupání ke knížeti Befourovi?" Baron ani Ella neodpověděli. Také jejich tváře byly jak z kamene.
„Vidím, že nejste ani v nejmenším překvapeni," pokračoval kníže.
„Mohu proto předpokládat, že pro vás není tato záležitost novinkou!" Mlčeli dál.
„Přišli jsme s vámi jednat ohledně tohoto vloupání a přitom se musím zmínit, že ani jeden z nás nepochybuje o tom, že jste v úzkém kontaktu s touto lupičskou bandou." To bylo příliš silné. Baron již nedokázal své mlčení ovládnout. Vyskočil a zvolal: - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ
„Vy jste se zbláznil? Mám vás snad nechat dopravit do blázince?"
„Nebo já vás do vězení, Franzi voň Helfensteine!" Tu ze sebe baron vyrazil řev divokého kance a se zaťatými pěstmi se vrhnul na knížete. Ten zvedl chladnokrevně nohu a silný kopanec mrštil baronem o zem.
„Chopte se ho!" Tato slova patřila sluhům knížete. Netušili, že audience začne takovým způsobem, ale byli připraveni na všechno a proto rychle uposlechli. Chytili barona a pevně jej drželi. Také on začal volat na své služebnictvo a tu ho kníže okřiknul:
„Mlčte! Nebo se chcete zesměšnit před svým služebnictvem? Snad si nemyslíte, že máte co do činění s obyčejným strážníkem? Já jsem Kníže bídy, poslouchejte, Kníže bídy! Sedněte si a chovejte se klidně! To je rada hlavně pro vaše dobro!" Vyslovené jméno se neminulo účinkem. Ella se prudce otočila jestli leknutím a nebo překvapením, to se nedalo posoudit. Baron stál s otevřenou pusou a vytřeštěnýma očima. Jeho nepřítel, doslova úhlavní nepřítel, je v jeho domě, v jeho vlastním pokoji! To jej připravilo o řeč.
„Takže se vraťme k vloupání," pokračoval kníže.
„Kníže Befour má sluhu, který se ho snažil zradit a má již delší dobu v úmyslu připojit se k bandě kapitána. Dalo se očekávat, že následkem toho bude uskutečněno vloupání ke knížeti a proto jsem považoval za svou povinnost jej varovat." Učinil přestávku. Nikdo nic nepoznamenal a tak pokračoval:
„Můj předpoklad se povrdil. Včera bylo mezi nevděčným sluhou a jedním podřízeným kapitána projednáno vloupání, ke kterému došlo dnes v noci. Včas jsem to zjistil a knížete jsem varoval. On udělal svá opatření. Lupiči mu vykradli skříň s drahokamy a myslí si, že uloupili miliony. Zmýlili se. Kníže své poklady ukryl a zaměnil je za bezcenné haraburdí. Celý tento lup nemá větší cenu než sto guldenů." Oči Elly a barona se setkaly, ale oba mlčeli.
„Vzhledem k nepatrné škodě a kvůli rozkošnému žertu, který knížete velice pobavil, upustil tento dobrák od policejního oznámení a pronásledování zločinců. Stejně se ale stal obětí těžké ztráty, i když o ní dosud neví. Já zloděje znám, ale chtěl bych ještě brát jisté ohledy. Proto prohlašuji následující: pokud mi nyní zloděj vrátí kameny dobrovolně, nebudu trvat na trestním stíhání tohoto nechutného činu. Kameny budou vráceny na své místo, aniž by se kníže dozvěděl, že se několik hodin nalézaly mimo jeho domov!" Ella smrtelně zbledla a usedla na židli. Bylo nemožné, aby tento muž věděl, že ona kameny odcizila! Ale mluvil se zdrcující jistotou. Baron nevěděl o ničem a proto také mlčel.
„Oba mlčíte?" zeptal se po chvíli kníže. í
„Nerozumím vám!" vyrazil ze sebe baron.
„Ani vy mi nerozumíte, paní baronko?" Viděla, že musí odpovědět. Proto se sebrala, pokrčila soucitně rameny a odpověděla:
„Vaše slova mi připadají jako bláznivé řeči! Nazval jste se Knížetem bídy, ale takového člověka si představuji úplně jinak! Vy jste sprostý lhář!" Kníže se usmál a odpověděl:
„Nechci vám platit stejnou mincí! Skutečně si myslíte, že lžu nebo blázním? Každopádně mluvím i jednám korektněji než vy. Chytrá zlodějka by se při svém odhalení chopila všech prostředků, které se jí nabízejí k získání nějakých ohledů."
„Zlodějka?" vyrazila ze sebe a její oči se zaleskly.
„Zlodějka!" řval baron.
„Chlape, lotře, já tě rozdrtím! Jak si můžeš dovolit —"-
„Zadržte! Mlčte!" zaburácel na něj kníže.
„Baronka voň Helfenstein je zlodějka. Ukradla kameny, o kterých mluvím." Baron se chvěl rozčilením po celém těle.
„Ello," řekl,
„řekni, že lže a já ho okamžitě na místě srazím k zemi!" Ella téměř neovládala své smysly. Musela sebrat veškerou svou sflu ke slovům:
„Je to lhář! Potrestej ho!"
„Vy ještě zapíráte?" vpadl do toho kníže.
„Kdo tedy šel včera večer ven v mužském oblečení s falešnými vousy a vlasy? Kdo šel včera prodat jeden z kamenů židovi Solomonovi Levimu? Bohužel nabídl žid příliš málo a tak jste se vrátila bez výsledku zpět domů."
„Je to pravda? Je to pravda?" zvolal baron.
„Ne, ne!" odpověděla.

„Tak mne nutíte, abych vám dokázal, zeje to pravda! Pane barone, budu u vaší paní pátrat po ukradených kamenech!"
„Opovaž se, lotře!"
„Dobrá! Nabídnu vám dvě možnosti: buď mne necháte pátrat po diamantech a pak by se ještě celá záležitost dala ututlat, nebo pošlu ihned, říkám ihned, jednoho ze svých společníků pro policejní pomoc. Potom veřejně a v přítomnosti vašeho služebnictva bude loupež nalezena a celá záležitost vyjde na světlo Boží!"
„Ello, mám to připustit? Udělala jsi to nebo ne?" Sebrala poslední síly, vstala, přistoupila ke knížeti a řekla povýšeným tónem:
„Člověče, vy jste skutečně blázen! Opusťte okamžitě tento dům nebo vás nechám zatknout!" Tu k ní kníže přistoupil o krok, jeho žhnoucí oči se vpily do jejích a on se zeptal:
„Skutečně nechápu, proč jsem na vás bral takové ohledy! Vy stále ještě zapíráte? Když byl včera kníže Befour povolán ke svému domovníkovi, odcizila jste kameny. Sluha byl přece poslán do stáje."
„Lež! Lež!" zapírala.
„Ženská!" zahřměl nyní kníže.
„Už toho mám právě dost. Konec drzostí! Mám ti snad říci, kam jsi ten lup schovala?" Mlčela. Síly ji opustily a téměř omdlévala. Baron k ní přistoupil. Bylo to hrozné: on, Franz voň Helfenstein, si musel nechat líbit celou nechutnou scénu! Řekl:
„Ano, jen to povězte! Pokud to nebude souhlasit, pokud lžete, rozdupu vás nohama jako červa!"
„Tak dost! Nehrajte si na nic většího, než ve skutečnosti jste! Stačí míjen napřáhnout ruku a je po vás! Antone, odveď tam barona a ukaž mu skrýš! Adolf půjde také, musíme mít svědky!" Baron šel napřed a oba policisté jej následovali. Kníže s Ellou osaměl. Nedívala se na něj. Odkud jen mohl všechno vědět? Stále ještě neztrácela naději. Bylo téměř nemožné, aby znali její skrýš. Snad nic nenajdou. Kámen, který vzala k židovi, uschovala po svém návratu k ostatním. Minulo několik dlouhých, předlouhých minut. Konečně zazněly rychlé kroky. Dveře se rozlétly a do místnosti se vřítil voň Helfenstein.
„Ženská!" řval.
„Ty jsi kradla!" Byl rozzloben na nejvyšší míru, přímo sípěl a jeho pěsti se zatínaly k prasknutí. Ella pomalu vstala, postavila se proti němu, pohlédla mu pevně do očí a ptala se:
„A ty? Co jsi dělal ty?" Zrak knížete na nich spočíval s největším napětím. Prozradí se navzájem? Ne, najednou byli vyrušeni. Otevřely se dveře a oba policisté se vrátili každý nesl jeden ukradený váček.« - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ To narušilo krizi: muž a žena se pomalu uklidnili. Kníže se obrátil na barona:
„Berete zpět vaše urážky, pane barone?"
„Ano, musím," skřípal.
„Nyní mi nezbývá nic jiného, než si prohnat hlavou kulku!"
„Proč?"
„To se ještě ptáte? Baronka voň Helfenstein krade! Budou si na mě ukazovat prstem a budou do mě kopat!"
„Dosud o tom nikdo neví!"
„Ale kníže Befour podá žalobu!"
„Řekl jsem vám, že zatím nic netuší. Ještě vůbec neví, že drahokamy byly odcizeny."
„Tak podáte oznámení vy!"
„Jistě. Jsem pro vás záhadný člověk a mohu vám říci, že jsem tajný policista. Vidím mnohé, co oči ostatních nespatří. Proto jsem včera oklamal kapitána, proto znám i zlodějku těchto drahokamů. Proto jsem také objevil tajnou skrýš. Nenávidím jakékoliv porušování zákonů. Nechal jsem si vyprávět o rodině Helfen-steinů a její členové mají mou velkou účast. Nechávám vám zadní vrátka k útěku."
„Mluvte, ale nežádejte nemožné!"
„Žádám pouze přirozené. Kdo krade, je buď zloděj a nebo — duševně chorý. Zloděje a zlodějku nechám bez milosti potrestat, ale duševně nemocný může být vyléčen. Dávám vám pět dní času dneškem počínaje. Bude-li se potom baronka nalézat jako duševně nemocná v ústavu v Rollenburgu, budu mlčet. Pak se o této loupeži nedozví ani kníže Befour. Bude-li ta dáma ještě zde, nechám ji zatknout a potrestat! To je mé jediné a poslední slovo v této záležitosti. A vám, pane barone, vám dávám dobrou radu. Nenoste u sebe revolver a hlavně ne v noci při vloupání. Někdo by vás třeba mohl považovat za přítele tajemného kapitána a nebo dokonce přímo za něj. Přemýšlejte o mých slovech a buďte ujištěn, že ani o krůček od svých požadavků neustoupím. Už se nikdy neuvidíme, a pokud ano, bude to jedině tehdy, donutíte-li mne, abych vůči vám vystoupil jako nepřítel! Žijte blaze!" Odcházel a oba průvodci jej následovali.
„Spočítali jste kameny?" zeptal se cestou.
„Ano. Nechybí žádný."
„Co říkal baron při objevení skrýše?"
„Nejdříve se tvářil jako při posledním soudu. Chtěl něco říci, ale hrůzou ze sebe nedostal jediné slovo. Potom odběhl a nechal nás tam samotné. Chtěl bych být svědkem scény, která se po našem odchodu odehrává mezi ním a jeho ženou!" To byla Antonova slova. Adolf k tomu dodal:
„Raději bych věděl, co si máme myslet o souvislostech k tajemnému kapitánovi!"
„Myslím, že jsme se zmýlili. Nevěřím, že by měl něco společného s kapitánem. Během vloupání byl v kasinu a ty jsi přece mezitím s kapitánem mluvil!"
„Hmm! A byl to skutečně kapitán a nebo jen chlap, který se za něj vydával? Nevěřím, že bysme na to mohli přísahat. Lupiči měli spadeno na takové cennosti, že museli být přesvědčeni, že to vyvolá mimořádný rozruch. Nebyla by ušetřena ani tak vysoce postavená osoba, kdyby na ni padlo jakékoliv podezření. V tom případě bylo důležité pořádné alibi. Kapitán jistě patří do vyšších společenských vrstev a proto si musel takové pevné alibi zajistit!" Adolfova

domněnka trefila do černého. Helfenstein šel do kasina kvůli alibi a potom se tam vrátil s přesvědčením, že se krádež podařila a on se stal velice, velice bohatým mužem. Poslední události jej však stáhly z nebes dolů. Nyní cítil pekelné starosti, strach, vztek a muka. Doprovodil tři muže ke dveřím, aby se přesvědčil, že skutečně opustili palác. Potom se vrátil a sáhl do malé kapsičky své vesty.
„Tinkturu mám ještě v kapse," mumlal.
„Zbytek z toho, co jsem dostal pro obra, postačí, aby vyvolal šílenství i u této zlodějky!" Vyčerpanou baronku našel ve stejném křesle, ve kterém musela vyslechnout podmínky knížete. Byla smrtelně bledá a měla zavřené oči. Byla příliš zbabělá, aby dokázala hledět otevřenému nebezpečí vstříc. Baron za sebou zavřel dveře, aby jejich rozhovor nebyl nikým vyslechnut. Potom zkřížil ruce na prsou a pomalu chodil po místnosti sem a tam. Nevěděl jak začít. V hlavě mu hučelo a v uších mu pískaly miliony komárů. Nechtěl spustit dříve, než si přesně rozmyslí svá následující slova. Baronka zůstala ve stejné poloze. Snad nechtěla otevřít oči proto, že se rozhodla setrvat v mlčení a nebo nechtěla svými pohledy prozradit, co se děje v jejím nitru. Konečně před ní zastavil, probodával ji nenávistnými pohledy a vyrazil ze sebe hrubým dunivým hlasem:
„Paní baronko!" Neodpověděla.
„Paní baronko!" opakoval. Otevřela oči. Její dlouhé hedvábné řasy se zvedly a její oči na něj hleděly s nekonečnou lhostejností, s lhostejností, která byla výsledkem ohromného přetvařování a sebeovládání. To ještě umocnilo jeho vztek.
„Zlodějko!" zahřměl.
„Lotře!" odpověděla a zívla, jako by se nanejvýš nudila. Dupl nohou a křičel:
„Lupičko diamantů!"
„Dvojnásobný vrahu!" Tato odpověď jej připravila o poslední sebeovládání. S napřaženou rukou se ptal:
„Mám tě praštit, ženská?" Ani tato výhružka ji nevyvedla z míry. Rychle vyskočila z křesla a ustoupila stranou, aby se dostala z dosahu jeho rukou. Dokonce se vzdala své zdánlivé lhostejnosti. Její bledé tváře se začervenaly a kolem jejích bezkrevných rtů začalo cukat. V očích se zaleskla nenávist, stejná nenávist, jakou ji on před chvílí probodával.
„Praštit? Ty chceš uhodit ženu?" ptala se.
„To je to poslední, co ti ještě chybělo: bezuzdná hrubost nevychovaného člověka! Zazvoním na služebnictvo, aby mne ochránilo od takových útoků!"
„Udělej to! Jen ať se sluhové dozvědí, proč s tebou jednám takovým způsobem!"
„Pak se dozvědí i to ostatní, totiž to, že se tě v žádném případě nebojím. Nejsi mi nadřazen ničím jiným, jenom svou tělesnou silou. A ani ta mi nedokáže nahnat strach!"
„O tom jsem přesvědčen. Bezectná žena se nebojí ani ostudy, že ji někdo uhodí!"
„Pchá! Nemluv o bezectnosti! Nebo se snad chceš ty, ty, ty ohánět ctí?"
„Kdo si troufne poskvrnit mou čest?"
„Já!"
„Ty, ano, ty jediná, ale nikdo jiný!"
„Nestačí to?"
„Ne, vůbec ne! Čest je veřejný majetek. Může na ni být zaútočeno veřejně a potom může být také veřejně ztracena, ale ne zde!"
„Nuže, dávej pozor, abys ještě dnes o tu svou velkou ctnost nepřišel!"
„Chceš mne snad zbavit cti?" Pokrčila rameny a odvětila: l
„To záleží jen a jen na tobě. Pokud se mnou chceš mluvit o předchozí záležitosti, dobrá, jsem na to připravená. Ale ze všeho nejdřív se postarej, aby ses při tom nedělal lepším. Já tě znám!"
„Ach!" vzdychl.
„Jak mě znáš?"
„Jako zloděje, pašeráka, podvodníka a vraha." Zatnul obě pěsti a zatvářil se, jako by se na ni chtěl vrhnout. Beze strachu mu vyšla vstříc a zvolala:
„Zpátky! Lépe se ovládej! Zazvoním skutečně na služebnictvo! Pojmenovala jsem tě jedině pravdivými jmény!"
„Jsou výplodem tvého chorého mozku a obrazotvornosti tvé bláznivé hlavy!"
„Ó, kdyby byla tvá hlava jasná jako ta moje!"
„Co by bylo? Já jsem snad uloupil diamanty a nechal se chytit?" Zazněl jeho opovržlivý smích. Ona se stále ovládala a odpověděla s ledovým klidem: ,
„A tebe snad nechytili?"
„Ach! Kdy?"
„Při zavraždění bratrance!"
„To jsi byla jen ty! To nic neznamená!"
„Ano, dokud mne nedonutíš, abych proti tobě vystoupila. Mimo jiné, nebyla jsem chycena, pouze u mne našli ukradené diamanty. Co to dokazuje?"
„Že jsi zlodějka!"
„Ó, jsou osoby, které ke mně mají vstup. Zloděj si mohl myslet, že skrýš u mne je bezpečnější, než kterékoliv jiné místo."
„To bys mohla myslet jen svou komornou!"
„Nu, kdyby to tak bylo?"
„Komorná by mohla dokázat, že byla celý večer doma a ne u knížete Befoura, zatímco právě ty jsi u něho byla!"
„A přesto se nemusím vzrušovat. Byly diamanty skutečně u mne?"

„I já bych to musel potvrdit!"
„Kde byly nalezeny?"
„Uvnitř tvé hodinové poličky."
„A přesto jsi snad špatně viděl! Kdo sundal poličku a vytáhl z ní kameny? Snad ty?"
„Ne, jeden z těch policistů."
„To jsem si mohla myslet. Měl ty kameny v ruce a potom je odtamtud jakoby údajně vytáhl!" Baron se díval na baronku jak na blázna.
„Myslíš si, že uvěřím takové bajce?"
„Jestli mi věříš, to je nyní úplně vedlejší," odpověděla.
„Bude více záležet na domněnce soudce!"
„Hrome! Ty si myslíš, že by bylo vhodné přivést tuto záležitost až před soudce?"
„Proč ne? Nevidím v tom žádné nebezpečí. Kdo je tento záhadný Kníže bídy?"
„Bylo by mi velice milé, kdybys mi dokázala tuto otázku zodpovědět!"
„Bájná bytost!"
„Ale přes to všechno skutečně existuje. Já nemohu přece říci, že tato osoba mi udělala nesmírné škody a že všechny její snahy jsou namířeny proti kapitánovi, tedy proti mně. Také nemohu zamlčet, že tento muž stojí pod zvláštní vysokou ochranou. Policie je na jeho straně, to neříká pouze on, to je nezvratný fakt!"
„A ten člověk, který byl před chvílí u nás, ten snad dokázal, že je skutečně Knížetem bídy?"
„Jak by to mohl udělat?"
„Jakýmkoliv způsobem!"
„Nu, tak to tedy udělal. Přece věděl o tvém rozhovoru s Befourem. Věděl dokonce i o tom, že jsem zaměstnal sluhu-knížete! Také věděl o tvé moudré procházce k židovi Solo-monovi Levimu! A nakonec věděl i o skrýši kamenů. Jestli tento muž, který se zdá být vševědoucí, není Bůh nebo ďábel, pak tedy musí být Knížetem bídy!"
„Jehož se bojíš!" vysmívala se.
„Na tvém místě bych ho už dávno chytila a zneškodnila."
„Jen mi ještě pověz, jak bys to udělala. Mimochodem jsi slyšela, že mě varoval, abych u sebe v době loupeží nenosil zbraň. On mě prokoukl, on ví, že jsem kapitán!"
„Pchá! To jen tak pustil do větru!"
„Já vím, co si o tom mám myslet. Nyní bych rád věděl, co s tebou? Jsme v nejvyšším nebezpečí. Musím přemýšlet, abych se mohl proti tomuto nebezpečí bránit." Začal opět neklidně chodit po místnosti. Po chvíli před ní stanul a v očekávání na ni pohlédl. Pokývala hlavou a odpověděla:
„Tak se mi to líbí! Budeš-li klást své otázky takovým způsobem, jsem ochotná je zodpovědět. Pohrůžkami a nadávkami u mě nepochodíš! Jsme manželé a navíc jsme duševně i morálně stejní. Poroučet si nenechám. Jestli jsem udělala chybu já, musíš si to vyčítat i ty. Když budeš chytrý, budeš se mnou podle toho jednat!" Jeho obočí se stáhlo. Bylo vidět, že nemá příliš velkou radost z domnělého rovnocenného postavení. Musel však počítat se současnými okolnostmi a proto řekl:
„Pokud ti nebudu vzhledem k našemu rovnocennému postavení nic vyčítat, musíš přesto uznat, že jsi to byla ty, kdo udělal chybu. Doufám, že máš odvahu to otevřeně přiznat. Ukradla jsi ty diamanty?"
„Ukradla!" vypěnila.
„Tak tedy řekněme, vzala jsi je k sobě."
„Ano."
„Kdy?"
„Včera večer."
„Kníže se na chvíli vzdálil?"
„Ano."
„Oni tě při tom pozorovali?"
„Jsem přesvědčena, že mě nikdo neviděl."
„Přesto se to ví!"
„To musí být založeno na kombinaci."
„Co jsi s těmi diamanty chtěla dělat?"
„Chtěla jsem je přednostně zabezpečit. Člověk nemohl vědět, jestli se ta loupež skutečně zdaří."
„To mi nenakukáš! Chtěla sis je ponechat sama pro sebe!"
„Dokaž to!"
„Po svém návratu jsi mi podrobně popsala svou návštěvu u knížete. Kdyby byly tvé úmysly vůči mně poctivé, byla bys mi řekla, že jsi se diamantů zmocnila. Pak by byly dosud v naší moci."
„Ohó! Stejně by si je vzali!"
„Už by je byli nikdy nenašli. Já jsem tě prohlédl, ale nebudu se už více rozčilovat. Potřebuji mít jasnou hlavu. Musím si leccos promyslet a doufám, že mi pomůžeš rozjasnit tmu. Vidím, že mé výčitky vůči tobě jsou nyní bezpředmětné, proto je opomenu. Kníže bídy věděl o vloupání. Jak se to mohlo stát?"
„Máš mezi svými lidmi zrádce!"
„To je jediné vysvětlení. Věděl však také, že jsem zaměstnal sluhu knížete."
„Tak mu to řekl on!"
„O tom bych pochyboval. Sluha se skutečně nalézal v nebezpečí života a ve své zkoušce výborně obstál."
„Tak to prozradil někdo jiný."

„O této věci věděli jen dva lidé: můj muž, který dal sluhovi znamení u vrátek a potom starý lékárník, u kterého jsem se seznámil se sluhou knížete."
„Jeden z nich musí být zrádce."
„Oba jsou věrní. Navíc jsem tu hlavní věc projednala se sluhou mezi čtyřma očima."
„Tak je to zase on, koho musíš podezřívat nejdříve."
„Spíš si myslím, že nás někdo vyslechl."
„Kde?"
„V té vinárně, kde jsme se domlouvali."
„Obrovská neopatrnost!"
„Tisíckrát menší než ta tvoje! Zřejmě nás vyslechl sám Kníže bídy a potom nechal Befourův palác celý večer hlídat."
„Ale Befour musel být varován daleko dříve!"
„Jak to?"
„Nechal vyrobit imitace, které padly do vašich rukou místo pravých drahocenností."
„Proklatě! O tom se musím nejdříve přesvědčit. Ale nepochopitelné, úplně nepochopitelné bylo, že uhodl naše loupežné úmysly! Ale dál! Kdy jsi dala ty kameny do poličky?"
„Když jsem tě opustila."
„Byl u toho někdo?"
„Vůbec nikdo."
„Ani komorná?"
„Ne, poslala jsem ji už dříve spát."
„Pak ať se v tom vyzná čert! Ten Kníže bídy musí být skutečně vševědoucí! Potom jsi šla s jedním z těch kamenů k židovi?"
„Ano."
„On ho nekoupil?" Ne "
„C. Baronka jej podrobně informovala o průběhu jednání se Solomonem Levim.
„Jak nepochopitelná neopatrnost!" zvolal voň Helfen-stein.
„Kníže tě pozoroval a potom zašel k židovi, aby zjistil, co jsi tam chtěla. A ten byl tak hloupý, že mu všechno vyžva-nil. Ale ještě ho čeká trest! A co se stalo potom?"
„Nic. Přidala jsem kámen k ostatním a šla jsem si lehnout. Usnula jsem, i když jsem byla napjatá, jak celý ten váš podnik dopadne. Probuzena jsem byla až tebou."
„Víme toho málo, nebo vlastně téměř nic. Ale nedám si pokoj, dokud celou záležitost nerozluštím. Potom učiním potřebná opatření. Ty jsi nás dostala do hrozné situace. Kníže bídy je mým smrtelným nepřítelem. Bude na své podmínce trvat." Baronka zbledla.
„Myslíš ten — ten — blázinec?" zeptala se.
„Ano, právě to myslím!"
„Znamená to, že mě tam chceš internovat?" Pokrčil rameny. s
„Co mohu jiného dělat?" Nahrbila se jako dravec a její oči zažhnuly jako oči pantera před skokem na kořist.
„Řekni to ještě jednou!" syčela. Opět pokrčil rameny a pravil:
„Opakuji, že je téměř nemožné se tomu vyhnout."
„To by byl tvůj konec!"
„Jak to?"
„Všechno bych prozradila, všechno!"
„Nevěřili by ti — bláznovi!"
„Blázen by svá tvrzení dokázal takovým způsobem, že by ho museli okamžitě považovat za zdravého."
„Zničila bys i sama sebe!"
„To by mi bylo jedno. Já jsem nevraždila! Jsem tvoje žena a proto nejsem povinna tě udat. Zákon mě nemůže potrestat."
„Já bych tvrdil, že jsi můj stín, duchovní původce těch hrozných zločinů!"
„Zbabělce! Trojnásobný, tisícinásobný zbabělce! Ze strachu před trestem chceš hodit celou vinu na vlastní ženu!"
„Každý sám sobě nejbližší!"
„Myslíš si snad, že by ses tím zachránil?"
„Ne, ale na popravišti bychom skončili oba. Mimo jiné, nepřišla bys do blázince navždy!"
„Hmm! Na jak dlouho?"
„Do doby, než se celá věc uklidní."
„Tak tohle mi nenamlouvej! Už nikdy bych se nedostala na svobodu a z toho bych se potom skutečně zbláznila. Tím by ses zbavil hlavního svědka svých zločinů! Jaké štěstí pro tebe!" Vyrazila ze sebe výsměšný smích. Baron potlačil zlobu a pravil klidným hlasem:
„Za tak krátkozrakou jsem tě nikdy nepovažoval!"
„Naopak, nejsem krátkozraká, ale vidím do hloubky tvé duše!"
„Tomu sice nevěřím, ale je v mém vlastním zájmu, abych tě v ústavu nenechal příliš dlouho. Tvá touha po pomstě by mi mohla být skutečně nebezpečná. Šla bys do Rollenburgu jen na krátký čas. Už dnes začnu pracovat na tom, abych tě odtamtud osvobodil."
„To zní úplně bláznivě! Jak bys na tom mohl začít pracovat už dneska?"
„Neuhádneš to? Kdo trvá na tom, abys skončila v tom hrozném blázinci?"

„Přece Kníže bídy."
„A kdo ještě?"
„Snad už nikdo."
„Tak co tě může vysvobodit?"
„Není tak těžké to uhádnout. Mohu být svobodná v okamžiku, kdy se ti podaří zlomit moc Knížete bídy."
„Přesně to mám na mysli! Zjistím kdo to je, strhnu masku z jeho tváře. Zničím ho! Prozatím zastavím své veškeré podnikání, abych se nedostal do dalšího nebezpečí a budu pracovat jen na tom, odhalit, kdo je ve skutečnosti tento člověk."
„Přeceňuješ se! To nikdy nedokážeš zjistit!"
„Použiji k tomu všechny své muže."
„I to zůstane bez výsledku. Dokázal, že je mocnější než ty. Bude slavit své triumfy, ty padneš a já-------a já zůstanu v blázinci!" Nyní to byla ona, kdo kráčel v rozrušení sem a tam po místnosti. Snažil se zapůsobit klidným dojmem a pravil:
„Dobrá! Ještě máme lhůtu pěti dnů. Udělám všechno pro to, abych docílil nějakého výsledku. Není nutné dělat hned dnes nějaká kvapná rozhodnutí."
„Já už jsem své rozhodnutí promyslela: jít do blázince mě nepřinutí žádná moc na tomto světě! Tak, a nyní to víš!" Zachmuřeně hleděl před sebe. V jeho nitru to vařilo a pěnilo, ale přesto nedal nic najevo. Znal Ellu. Proti této ženě mu nepomohlo nic, kromě dokonalé přetvářky. Ella byla jeho největší a nejnebezpečnější protivník. Donutila jej, aby si ji vzal za manželku. Nenáviděl ji a jak je tato nenávist hluboká, to zjistil právě v těchto posledních hodinách. Ale nesměl dát nic najevo a proto řekl s největší lhostejností:
„Vůbec mě nenapadá, abych ti měl tvé rozhodnutí za zlé. Musí to být čertovsky nepříjemné, když člověk platí za blázna, třebaže je plný rozumu a při smyslech. Nu, provedla jsi obrovskou, skoro neodpustitelnou chybu, to nemůžeš popřít, ale já uvidím, jestli se to nedá nějak napravit. Dosud mám čas a nemám z toho ubohého Knížete bídy takový strach, abych kvůli němu poslal svou ženu do blázince. Hlavně musíme zjistit, jak se v této záležitosti zachová Befour. Myslíš si, že tě navštíví?"
„Rozešli jsme se přátelsky."
„A že by skutečně nevěděl o zmizení diamantů?"
„To se mi zdá nepravděpodobné."
„Snad má tento neproniknutelný Bůh ubohých nějaký důvod, aby mu o tom neřekl."
„Pak by se museli navzájem znát!"
„Jak to?"
„Přece musí mít nějakou možnost vrátit kameny do skříně jejich majitele, aniž by si toho někdo všiml."
„I to je možné. Záleží jenom na tobě, aby ses nenápadně informovala u Befoura a snad se ti to objasní. Nesmí však odhalit tvé úmysly. Pokud tě navštíví, využiješ k tomu první vhodnou příležitost — ale buď chytrá. Nyní s tím už skončíme. Nespal jsem a potřebuji si na několik hodin odpočinout. Musím získat rozvahu a duševní svěžest." Vyhověla jeho přání a odešla. Zamkl za ní dveře, které spojovaly její místnosti s jeho.
„Cítí se bezpečná," bručel si.
„Uklidnila se. Přivedla mě na pokraj zkázy, to se už nikdy nesmí opakovat. Chtěla si ponechat kameny pro sebe — chce být bohatá. Touží se ode mne odtrhnout, snad dokonce z lásky k tomuto Befourovi! Ano, ať jde pryč, ale — do blázince! A musím se hned postarat, aby se tak stalo, aniž by kladla odpor!" O čtvrthodinu později opustil svůj palác ve stejném převleku a stejnými vrátky jako včera. Odebral se ke starému apa-tykáři, který byl trochu překvapen jeho časným příchodem.
„Znáš byt knížete Befoura?" zeptal se ho přísným hlasem.
„Ano, pane," odpověděl poníženě tázaný.
„Byl jsi tam už někdy?" Ne "
„IN c.
„Včera jsi mi doporučil toho sluhu. Jsi si jistý, zeje věrný a spolehlivý?"
„Naprosto. Bude mým zetěm!" KRÁDEŽ DIAMANTtJ
„Musím s ním mluvit, ale nesmí předem vědět, že tady na něj čekám."
„Mám ho snad přivést?"
„Ano. Počkám dole ve sklepě."
„Co mu mám říci?"
„To je tvá věc. Hlavně mu nesmíš říci, že na něho u tebe čekám."
„Budu opatrný." Zavedl barona do sklepa a vydal se do Palácové ulice. Vrátný se velice podivil, když se objevil v domě knížete.
„Koho sháníte?" zeptal se.
„Máte zde nějakého sluhu jménem Adolf?"
„Zajisté."
„Musím s ním mluvit!"
„Tak časně? Je to důležité?"
„Ano."
„Běžte nahoru po schodech. Najdete ho v prvních dveřích vpravo, ve služebníčkem pokoji." Když vstoupil apatykář do místnosti, byli právě Adolf i Anton zaměstnáni snídaní. První jej velice přátelsky přivítal a zeptal se ho na důvod tak nečekané návštěvy. Starý byl ve velkých rozpacích co mu má vlastně říci. Zabručel:

„Hmm! Jette-------"
„Co je s Jette?"
„Je nemocná, velice nemocná. Zcela nečekaně!" Adolf byl hlava otevřená a okamžitě začal něco tušit. Předstíral velké leknutí a zvolal:
„Nemocná? Hrome! Je to nebezpečné?"
„Bohužel to tak vypadá."
„Ona mě chce vidět?"
„Toužebně!"
„Musím tedy poprosit milostivého pána o dovolení k vycházce." Nechal apatykáře čekat a vyhledal svého pána. Ten si teprve před chvílí lehl k odpočinku, ale Adolf věděl, že ho za takových okolností může vzbudit. Udělal to a hlásil, že k tomu byl donucen příchodem apatykáře. Kníže byl ihned probraný.
„Co chce?" ptal se.
„Mám k němu přijít. Má líbezná Jette se znenadání velice těžce roznemohla."
„Ty tomu věříš?"
„Jsem snad padlý na hlavu?"
„Já také ne. Zaručeně to souvisí s vloupáním."
„Samozřejmě. Určitě proti mně pojali nějaké podezření."
„Chtějí tě vyslechnout. Bude to ten samý muž, který s tebou včera všechno vyjednal."
„Tedy osobně kapitán! Chcete ho chytit?"
„Co by nám to pomohlo? Lepší, daleko lepší by bylo zjistit, kam bude odcházet od apatykáře."
„Budu ho sledovat."
„Já také. A protože v takovém případě je lépe více očí než dvě nebo čtyři, měl by s námi jít i Anton. Dám mu potřebné pokyny. Kapitán na tebe určitě čeká ve sklepě a to by nám mohlo poskytnout dobrou možnost k jeho odposlechnutí."
„To bude těžké, milostivý pane!"
„A přece! Apatykář se odebere hned do sklepa a oba spolu budou rozmlouvat. Řekneš mu, že nemůžeš přijít hned, ale přesto se tam neodkladně vydáš. Budou si jisti a ty je vyslechneš!"
„Hmm! To by mohlo jít. Záleží na tom, jak to narafičím."
„No, jsem přesvědčen, že nejsi žádný nešika."
„To doufám i já!"
„Tak už nenech starého dál čekat. My přijdeme s Antonem za tebou a postavíme se tak, abychom mohli dům dobře pozorovat, aniž bychom byli sami viděni." i Adolf se vrátil do služebnické místnosti. <
„Kruci!" nadával.
„Milostivý pán zuří, že už tak brzy ráno chci vypadnout ven. Dal mi povolení, ale nedostanu se tam dřív než za půl hodiny. Musím mu naservírovat snídani. Doufejme, že se naší Jette mezitím příliš nepřitíží." Apatykář byl rád, že svůj úkol zdárně vyřešil a vzdálil se. Když se vrátil domů, dal potřebné pokyny dceři a sešel dolů do sklepa, jehož dveře nechal odemčené. Stáhl se s kapitánem do dříve zmíněného zadního oddělení a vzali s sebou lampu. Sotva tak učinili, přicházel uličkou Adolf. Jako již často přistoupil k okénku a zaklepal na ně.
„Krásná" Jette ho spatřila přicházet a vyšla mu otevřít.
„Všichni dobrý duchové!" zvolal předstíraje radostné překvapení.
„Myslel jsem, že jsi nemocná!"
„Ó ne, to byl jen takový žert!"
„Tak co se tu děje tak důležitého?"
„Je tady nějaký pán, který s tebou chce mluvit."
„Cizinec?"
„Ne. Je to ten samý, který byl včera dole ve sklepě."
„Ach tak! Teď je taky dole?"
„Ano."
„Otec je s ním?"
„Jsou tam oba. Otec ale říkal, že přijdeš později."
„Odplížil jsem se tajně, protože jsem měl o tebe strach. Moje povinnosti zatím převzal jeden dobrý kamarád. Jak jsem rád, že nejsi nemocná! Ale nemohu nechat toho pána čekat."
„Odvedu tě dolů."
„Děkuji! Možná se bude jednat o nějakých mužských záležitostech a tak bys neměla rušit. Já se potom postarám o několik dobrých mázů k lepšímu."- To zabralo. Stiskla mu ruku a zmizela za dveřmi místností. On se plížil tiše dolů po schodech a když se dostal do sklepa, opatrně naslouchal. V přední části byla tma, ale v zadním oddělení jako by se mluvilo. Ve sklepě se dobře vyznal a byl si jistý, že nezpůsobí žádný lomoz. Po špičkách přistoupil ke dveřím, za kterými se oba muži nacházeli. Přiložil ucho na dveře a zjistil, že rozumí každému uvnitř pronesenému slovu.
„Takže jsi neslyšel, že se dnes v noci stalo v Palácové ulici něco mimořádného?" zeptal se kapitán. Zdálo se, že má tu zvláštní vlastnost, jednou svým lidem tykat a podruhé zase vykat.
„Ne, vůbec ne," odvětil starý.
„Tak jsem byl asi špatně informován."
„Už se má tinktura dostala k tomu muži?"
„Ano, krátce poté, co jsem ji vyzvedl. Ty jsi mi zaručil, že bude působit!"
„Svým životem!"

„S cenou jsi spokojen?"
„Ano, pane!"
„Myslím, že za takové peníze bys mohl dát zase něco do placu."
„Proč ne? Každý se snaží zužitkovat to, co se jednou naučil. Potřebujete více stejného druhu?"
„Stejného druhu ne. Tento prostředek vyvolává pomatenost pouze na čas a to mi v tomto případě nestačí."
„Potřebujete stálou pomatenost?"
„Ano. Existuje nějaký lektvar?"
„Ano, v takových věcech se našinec vyzná. Pouze zbývá otázka, jestli ho takové prostředky nepřivedou do nebezpečí!"
„Člověče!"
„Dobře, dobře, pane! Nechtěl jsem vás urazit. Má to být pro muže a nebo snad pro ženskou?"
„Musíš to vědět?"
„Samozřejmě!"
„Pro ženu."
„Jakého druhu má to šílenství být?"
„Musí být vyloučeno veškeré fantazírování."
„Rozumím. Při fantazírování můžou být vykecány věci, které je třeba nechat pod pokličkou. Co byste řekl na takovou umělou apatii?"
„Takové znecitlivění dokážeš vyvolat?"
„Proč ne?"
„V tomto případě to ale bude nedostačující."
„Takže silnější? Letargii?"
„Přirozeně vím, co to letargie je. Co pod tím ale rozumíš ty?"
„Duševní sklíčenost, která přechází ve stupňovanou spa-vost, která se nakonec promění ve smrtelný spánek."
„Jak dlouho trvá vývoj celého stádia?"
„Podle sfly prostředku."
„Počáteční sklíčenost po podání prostředku dovolí dotyčnému ještě souvisle myslet a mluvit?"
„Všechno se dá podle libosti regulovat."
„Ten prostředek se mi hodí. Znám jednu osobu, která by během tří dnů měla přestat myslet."
„Tento úkol je snadný. Dotyčná osoba upadne brzy do téměř neustálého spánku."
„A v těch bdělých pauzách-------?"
„Mlčky a tupě bude zírat před sebe."
„Proto smrt pro ni bude víceméně vykoupením?"
„Jistě!"
„Ještě je tu otázka, mohou-li lékaři tušit, že nemocný požil nějaký takový prostředek."
„Vyloučeno! Budou se naopak domnívat, že nastalo krvácení do mozku. Žena dostala ránu do hlavy, upadla a nebo jí něco spadlo na hlavu. Člověk si může podle libosti vybrat."
„Kdy nastane smrt?"
„To se dá taky zařídit, ale zde bych vám poradil: se smrtí prfliš nespěchejte, v nejbližší době by bylo ještě možné rozpoznat přítomnost této látky v těle mrtvoly."
„Jakou dobu doporučuješ?"
„Pět až šest měsíců."
„To je značně dlouhá doba."
„Jistě, ale v těle nemocného nebude po takové době po látce ani památky. Pacient bude v polospánku přijímat potravu, jeho tělo bude dobře vyživené a jednou usne napořád."
„Kolik času potřebuješ k přípravě tohoto prostředku?"
„Hodinu."
„Mohu ho dostat dnes odpoledne?"
„Ano, přijďte!"
„A co je ještě důležité: má tento jed nějaký výrazný pach a nebo se dá rozlišit chutí?"
„Cítit není a chutná malinko hořce."
„To se dá zastřít. Takže ujednáno! Tady jsou peníze, je to o polovičku víc než včera." Adolf slyšel zvonění stříbra a nyní se pro jistotu rozhodl ukončit své výzvědy. Vrátil se zpět ke schodům, tiše vystoupil nahoru a poté dupaje sestoupil do sklepa. Vzadu se ihned otevřely dveře.
„Kdo je to?" ptal se apatykář.
„To jsem já!"
„Ach, Adolf! Už přichází!"
„Pojďte dovnitř!" nařídil kapitán a potom dodal ke starému:
„Půjdeš nahoru a budeš dávat pozor, abychom nebyli nikým vyrušeni!"
„Naleju si vpředu něco do hrdla."
„To je mi jedno! Ale neposlouchej!" Kapitán vystrčil apatykáře ze dveří a hned za ním je zavřel. Adolfovi bylo milé, že míchač jedů nešel nahoru. V tom případě by mohl bezděky zjistit, že sluha šel do sklepa již před hodnou chvílí. Udělal přátelskou tvář, nabídl druhému pravici a řekl:
„To jste vy, pane? Dobrá, těší mě! Ale na vycházku to bylo přece jen trochu brzy. Můj pán se rozčiloval." Kapitán na

něho vrhnul ostrý, pátravý pohled a zdál se být s výsledkem svého pozorování celkem spokojen.
„Měl snad špatnou náladu?" zeptal se a navazoval tím na Adolfova slova.
„To zrovna ne, ale panští sluhové nemají tak časně ráno čas k procházkám. Každopádně se musím vrátit co nejdřív."
„Nezdržím vás prfliš dlouho, mám jen několik otázek. Noční návštěva se vydařila?"
„Ano."
„A vaše odměna?"
„Obdržel jsem ji."
„Bude o vás postaráno i nadále. Víte, co lupiči odnesli?"
„To si dokážu živě představit."
„Už se na to přišlo?"
„O tom nic nevím. Pán vstal teprve před chvílí."
„Hmm! To je zvláštní! Včera jste řekl, že není přítelem společnosti?"
„Je to tak. Nepřijímá žádné návštěvy."
„Skutečně?"
„Nikdy!"
„Slyšel jsem, že ho navštěvuje nějaký muž, ke kterému má nezvyklou důvěru..." To bylo jenom tak nadhozeno kvůli Knížeti bídy. Adolf na to odpověděl:
„Tak o tom bych musel něco vědět!"
„Včera večer také neměl žádnou návštěvu?"
„Zcela mimořádně ano. Velice jsem se tomu divil."
„Kdo to byl?"
„Dokonce to byla ženská!"
„Znáte ji?"
„Byla to baronka voň Helfenstein. Jedli spolu a já jsem je obsluhoval. Myslím si, že ta dáma přišla ze zvědavosti, aby viděla poklady a přepych mého pána."
„On jí všechno ukázal?"
„Provedl ji přes celý palác a já jsem jim k tomu svítil. Ale jeho vlastní poklady, zlato, stříbro a drahokamy, tak ty jí přece jenom neukázal. Ty nesmí spatřit žádné cizí oči."
„To zlato a stříbro je všechno pravé?"
„Co je to za otázku?" podivil se Adolf.
„Myslíte si, že takový boháč kupuje nepravé věci?"
„Hmm! Mám vás za upřímného člověka. Už jste někdy slyšel o tajemném Knížeti bídy?"
„Samozřejmě, samozřejmě!"
„Kde?"
„Na různých místech. Teď se o něm mluví po celém městě."
„I ve vašem domě?"
„Taky."
„Mluví o něm i váš pán?"
„O tom nic nevím. Aspoň já jsem od něho to jméno nikdy neslyšel."
„A přece se říká, že ten Kníže bídy vašeho pána navštěvuje." Adolf ze sebe vyrazil veselý smích a prohlásil:
„U nás? Hahaha! Odkud by k nám přišla ta bída?"
„Takže ne?"
„Nevím o tom jediné slovo. Jede občas akorát k baronovi Helfensteinovi a nebo k plukovníkovi Hellenbachovi. To jsou jediní lidé, s kterými se schází. Potom by to musel být jeden z nich."
„Až tak daleko může být tedy člověk klamán. Je přirozené, že dnešní noční návštěva bude odhalena. Musíte si všeho všímat, sledovat i ty nejmenší maličkosti a pak mi podáte o všem zprávu."
„Kde a kdy?"
„To nechtě na mně. Když s vámi budu chtít mluvit, najdu si způsob, jak se s vámi spojit. A v souvislosti s restaurací se na kapitána můžete spolehnout. On vždycky drží své slovo když se jedná o spolehlivé služebníky. Nyní vás už nechci zdržovat, aby váš pán neměl důvody ke stížnostem. Adieu!" Otevřel dveře a Adolf odešel. Na schodech potkal sedícího apatykáře s plecháčem pálenky v ruce. Policista mu dal peníz s pokynem, aby i svým dcerám nalil několik mázů tohoto posilovače srdce. Potom se vzdálil. Krátký čas po něm opustil dům i kapitán. Opatrně se rozhlédl jestli není pozorován, ale nikoho nespatřil. Většinou nebyl při takových vycházkách příliš opatrný, ale po zážitcích minulé noci myslel na vševědoucnost Knížete bídy a aby bezpečně zametl své stopy, vydal se přímo k řece, najal si loďku a nechal se odvézt po proudu. Vystoupil na druhém břehu, prošel několika uličkami a po nějaké době se nechal odvézt zpět. Také zde procházel bez cíle mnoha ulicemi, prošel Zednickou ulicí minul místo, kudy chodíval v noci do zahrady, zahnul za roh, vytáhl klíč, odemkl jedny dveře a zmizel za nimi. Vydal se sem, aby prohlédl výsledek loupeže. Chtěl se přesvědčit, zda jsou skvosty pravé a nebo skutečně bezcenné napodobeniny. O několik vteřin později se objevil starý pán. Stanul na témže rohu, rozhlížel se vpravo a vlevo a potom dolů pod stromy, pod kterými stál tehdejší večer zámečník. Nikoho neviděl. Nyní zvedl ruku a ihned přispěchali ulicí dva muži, kteří se u něho zastavili. Byli to Adolf a Anton.
„Prošel kolem tohoto rohu," pravil starý, což nebyl nikdo jiný než kníže Befour,
„a použil veškerou chytrost, aby zmátl stopy. To se mu však v tomto případě nepodařilo. Nyní jsou dvě možnosti: buď šel dopředu pod ty stromy a nebo vstoupil do těch dveří vpravo. Musím co nejrychleji k baronovi voň Helfensteinovi,

abych zjistil, jestli není doma. Vezmu si drožku a pojedu se domů rychle převléknout. Adolf pojede se mnou a řekne mi, co se dělo u apatykáře. Anton zůstane zde na stráži. Můžeš se schovat pod těmi stromy. Na dveře dobře uvidíš. Když vyjde ven, nesmí se ti v žádném případě ztratit." Anton se šel ukrýt mezi stromy a druzí dva se vrátili zpět, aby si vzali drožku. Cestou zpět vyprávěl Adolf svému pánovi o rozhovoru s údajným architektem. Kníže mlčky naslouchal. Když sluha skončil, řekl:
„Z toho rozhovoru vyplývá, že kapitán dostal od apatykáře prostředek, který vyvolává šílenství a hned ho použil?"
„Ano, nevidím to jinak."
„Hmm! A dneska objednává druhý a mnohem nebezpečnější! To je určitě pro jeho ženu."
„O tom jsem byl hned přesvědčen."
„Má padnout do letargie a zemřít. Ach! To je ale darebák."
„Jo, jestli je baron identický s kapitánem. Není naší povinností tomuto zločinu zabránit?"
„Ne. Naší povinností spíše je nechat k tomu dojít." Když se Adolf zatvářil nevěřícně, kníže pokračoval:
„Jak bychom tomu zabránili, aniž bychom se prozradili? Co nedokáže udělat dneska, udělá zítra nebo později. A hlavní věc: propadne-li baronka letargii, pak je to nezvratný důkaz, že je baron kapitánem!"
„Baronka ale zemře. Nebudeme, třebaže nepřímo, mít vinu na vraždě?"
„I kdyby zemřela, zasloužila by si mnohem horší konec! Ale ona nezemře. Proti takovým prostředkům existují vždy protijedy a když dokážeme tímto způsobem dostat do rukou i apatykáře, může nám to velice prospět. Rád bych ale zjistil, kdo dostal včera večer jed. Ten kapitán je skutečně hrozný člověk!" V blízkosti Palácové ulice vystoupili. O několik minut později vyjela z vrat ekvipáž knížete Befoura, která zanedlouho zastavila před palácem barona voň Helfensteina. Kníže byl ihned ohlášen a přijat baronkou. Ta četla v salonu a nyní mu vyšla se šťastným úsměvem vstříc.
„Ach, Výsosti!" zvolala.
„Srdečně vás vítám!"
„Doufám, že omluvíte mou velice brzkou přítomnost," pravil, zatímco si sedl.
„Neměl jsem klid a musel jsem zjistit, jestli včerejší prohlídka mého domu pro vás nebyla příliš náročná." Nyní následovalo veselé střídání oněch pikantností, které jsou běžné při duchaplném rozhovoru mezi pánem a dámou. Baronka opakovaně naznačovala své smyslné návrhy, kníže na ně, stejně jako předešlého večera, vůbec nereagoval. Během rozhovoru využila Ella příležitosti převést rozhovor k drahocennostem a protože věděl, proč to dělala, podporoval ji v tom tak, aby zůstala v domnění, že se jí podařil tento obrat udělat nepozorovaně. Mluvila o tom, že celou noc snila o nezměrném bohatství, které mu záviděla. Prý viděla ve snu kameny brousit a ty potom zářily takovými barvami, že byla málem oslepena. Lehce se usmíval a potom poznamenal:
„Takové oslepující barvy jsou možné pouze ve snu. Ve skutečnosti byste se cítila nesmírně zklamaná, milostivá paní."
„Ach! Jak to, Výsosti?" ptala se překvapeně.
„Kdyby toto bohatství bylo tak nezměrné, jak se domníváte, pak bych se dnešní noci dočkal nenahraditelné ztráty. Byl jsem okraden!" Když slyšela tato jeho slova, na smrt zbledla.
„Okraden?" ptala se.
„Jistě jen vtipkujete!"
„Ó ne, byl jsem skutečně okraden."
„Bože! Co vám ukradli?"
„Všechny ty poklady, které jste včera u mne viděla. Zřejmě se ke mně vloupal ten nechvalně známý kapitán!" S dobře sehraným úlekem spráskla ruce a zvolala:
„To říkáte takovým lhostejným tónem a dokonce s úsměvem ve tváři?"
„Můj úsměv je snadno odůvodnitelný."
„Ale to nechápu! Při takové škodě bych byla bez sebe!"
„Nu, není to zase tak hrozné. Dovolíte mi, abych vám prozradil malé tajemství?"
„Ano, ano, rychle!"
„Mohu vám to prozradit jedině tehdy, když mi slíbíte vaše úplné prominutí."
„Jistě vám prominu, třebaže ještě ani netuším co! Hlavně už mluvte!"
„Nuže: všechno, co jste včera viděla, bylo ukradeno."
„To není možné!"
„Dokonce velice pravdivé!"
„Všechny ty nádoby i šperky?" , ,Napodobeniny!"
„Kameny?"
„Falešné!"
„Překvapením nenalézám slova!"
„Zatím, vás ještě slyším mluvit. Ano, musím se vám přiznat, že jsem vás včera tak trochu oklamal. I když vlastním veškeré tyto předměty, šperky i kameny pravé, mám je uschovány tak, aby je nemohl nikdo odcizit. V bytě mám vystaveny pouze napodobeniny a na tento báječný nápad mne přivedl Kníže bídy."
„Kníže bídy? Vy ho znáte?"
„Ne, nezná ho nikdo. Zde se jedná o tajemství, u kterého si nejsem jistý, mohu-li vám ho prozradit."
„O, jak vás o to prosím!"
„Tak dobře! Můj kuchař má přítele zaměstnaného u policie. Tento přítel mu důvěrně řekl, že v Knížeti bídy se skrývá místní tajný policista. A díky tomuto kuchaři jsem také dostal zprávu, že dříve nebo později se ke mně vloupají a proto jsem se postaral o imitace cenností. Nu, a o ty jsem této noci přišel."

„Všechny? Všechny?"
„Ano, všechny!"
„Ach, jaká škoda! Ty imitace byly mistrovskými napodobeninami!"
„Večer to tak vypadalo, ale jejich hodnota je ve skutečnosti zanedbatelná. Velice mne pobavilo, když jsem před chvílí dostal zpět část ukradených cenností."
„Oni vám něco vrátili?"
„Ano, to, co považovali za nejcennější, totiž kameny."
„Á, to mne udivuje!"
„Vcelku zbytečně. Když jsem se probudil, odevzdali mi balíček, který pro mne přinesl nějaký cizinec. Tak jsem ho otevřel a co nevidím: dva váčky s kameny, ty, které jsem vám včera ukázal jako pravé. To mě přivedlo na myšlenku, že jsem byl okraden. Ihned jsem po tom pátral a našel jsem celou skříň prázdnou. Zloději si skutečně počínali mistrov-- sky, a když potom zjistili, že byli oklamáni, z ironie mi vrátili kameny." Při tomto vyprávění si baronka ulehčené vydechla. Měla pocit, jako by se zbavila tíhy celé hory. Když se kníže po krátké chvíli loučil, ještě mu řekla, že baron dosud spí, protože byl až do rána v kasinu. Když Befour odešel, nedalo jí to klidu a hned se rozběhla za baronem. Ten se teprve před několika okamžiky vrátil domů, aniž by tušila, že byl mimo palác. Na její zaklepání otevřel. Spatřil její rozzářenou tvář a tázavě se na ni podíval.
„Přináším dobrou, výtečnou zprávu!" zvolala.
„To doufám protože takové zprávy potřebujeme! Já mám jednu špatnou."
„Co bys mohl mít špatného? Vždyť jsi spal?"
„Ne, byl jsem venku. Zašel jsem se podívat do naší tajné skrýše a jsem velice zklamán."
„Jak to?"
„Všechno je falešné, napodobené! Je to úplně bezcenné!"
„To vím. Kníže byl před chvílí zde."
„Ach! Jak se choval?"
„Jak jsme si jen mohli přát!" Vyprávěla mu slovo od slova obsah jejich rozhovoru s knížetem a nakonec dodala:
„Takže vidíš, že nemá ani stopu podezření!"
„To je velice vítané. Takže Kníže bídy je policajt! To na věci ale nic nemění. Je sice pravda, že dodržel slovo vrátit váčky a neprozradil nic knížeti Befourovi, ale —"
„Jaké ale?"
„Ale jeho výhružky nebudou zapomenuty!"
„Myslíš si, že bude trvat na svých podmínkách?"
„Jistě, hlavně, když je to policajt. Byli jsme přivedeni na stopu, já ho najdu a zničím!" Kníže dorazil domů, kde na něj již čekal Anton. Hlásil mu, že údajný architekt Jakob skutečně vyšel z udaných dveří. Pozoroval jej, ale měl smůlu a v shonu na tržnici se mu ztratil z očí. Tato zpráva dokazovala, že Zednická ulice i tamější starobylý zahradní dům musí být prozkoumány. Adolf dostal pokyny zjistit, jestli je možné sehnat v Zednické ulici podnájem
„v zařízeném služebním bytě. Našel vhodné ubytování pro jednoho osamělého muže a ještě téhož večera se do bytu nastěhoval, aby mohl začít s pozorováním. Během těchto událostí se blížila hodina, v níž měl být pohřben úlekem zemřelý krejčí Bertram. Kníže se zastavil u Hellenbachů, aby vyzvedl Fanny. Ta již byla přichystána. Později zastavila jeho ekvipáž v blízkosti hřbitova, kde vystoupili a zbytek cesty došli pěšky. Jejich přítomnost nebyla nijak nápadná v obrovském davu shromážděných zvědavců. Vybrali si místo hned vedle hřbitovních vrat a spatřili právě vystupovat z vozů úředníky i se sourozenci. Museli projít kolem nich. Fanny položila ruku na rameno knížete. Když kolem nich procházel Robert Bertram, zašeptala:
„To je on!"
„Ano, poznávám ho. Je to ten mladý básník, kterého nakladatel vykázal ze dveří. Vypadá jako lupič, milostivá slečno?"
„Ó, ne, ne, vůbec ne! Chudák!" Nyní se dostavil také assessor Schubert. Když je spatřil, přistoupil k nim, uctivě pozdravil a potom řekl:
„Děkuji, že jste splnili rnou prosbu. Byli byste tak laskaví a postavili se tak, aby vás spatřil, až bude opouštět hřbitov?"
„Jistě!" odvětil kníže. Úředník se vzdálil a brzy zazněl zpěv. Pohřební obřad probíhal, ale kníže s Fanny nemohli ze svého stanoviště nic - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ vidět. Konečně byl obřad u konce a pohyb přítomných dal tušit, že se zajatci vydali na cestu zpět. Nedaleko od knížete stála v kožešině zahalená, mladá, velice krásná dívka s vysloveně orientálními rysy tváře. Snažila se prodrat vpřed. Také kníže s Fanny se pokoušeli změnit své stanoviště. A nyní již přicházeli Marie a Robert Bertramovi i s policejním doprovodem. Dívka měla sklopené oči a mladý muž hleděl bezvýrazně před sebe. V tom okamžiku vystoupila neznámá dívka kupředu. Robertův pohled se vpil do jejích tmavých žhnoucích očí. Jeho nohy se zachvěly a jeho zornice se rozšířily. Jeho bledá tvář viditelně oživla.
„Peníze, peníze!" zvolal hlasitě.
„Tolik peněz!" Kníže udělal bezděčný pohyb překvapení. Tím na sebe upoutal zajatcovu pozornost. Bertram se na chvíli zarazil, pak přistoupil, uchopil ruku knížete a řekl:
„Hlad! Ó, velice velký hlad!" I přes zastřeného ducha poznal muže, který jej zachránil před hladem. A nyní, ano, nyní zpozoroval i Fanny. Jeho tváře zčervenaly, jeho pohled se vesele rozzářil. Ustoupil o krok a začal recitovat: Nebeská klenba mizí, zahalena do mraků neúnavně letících. A země nese, bolestí naplněna, nese květů slzy hořké, a kolem skrytých útesů řve příboj divoké žaloby. Když rána se rodí z žhnoucího srdce, tu objeví se mladý den, líbajíc diamantové hoře, z diamantových slz. J K nebeským éterům jej vynáší, dokud se nahoře neztiší! Mluvil tak hlasitě, že jej slyšeli všichni přítomní. Celý dav, který proudil ke hřbitovním vratům strnul. Tu přistoupil soudní lékař, ukázal na

Fanny a zeptal se nemocného:
„Znáte tu dámu?" V tom okamžiku na sebe vzala jeho tvář zcela jiný výraz.
„Zpět, darebáku!" zvolal hlasem naplněným strachem. Jeho napřažené ruce klesly, jeho pohled zhasl a kolena povolila sesunul se v bezvědomí k zemi. Fanny se pohnula, aby k němu přistoupila, ale kníže ji zadržel.
„Zůstaňte, prosím," žádal ji.
„Vhodný okamžik minul— lékař svou otázkou všechno pokazil."
„Můj Bože!" naříkala.
„Ten muž je jistě nevinen!"
„O tom jsem přesvědčen."
„A to ho zde takto zanecháme?"
„Ne, ujmeme se ho ze všech sil. Začneme s tím hned!" Bezvědomý byl odnesen do vozu. Assessor před nimi děkovně a s úctyhodnou poklonou smeknul svůj klobouk, ale kníže si toho ani nevšiml. Táhl Fanny voň Hellenbach ke krásné dívce, kterou uchopil za ruku. Potom kráčel s oběma dívkami v čele davu ven z vrat a odváděl je na klidné postranní místo, kde se chtěl nerušené zeptat na některé nejasnosti. Cizinka byla velice překvapena jednáním neznámého muže, který ji beze slova uchopil a odváděl pryč. Také Fanny nemohla jeho počínání pochopit. Teprve stranou od hřbitova se jim dostalo vysvětlení. Tam kníže uvolnil paže dívek, uctivě pozdravil neznámou smeknutím klobouku a pravil:
„Promiňte, slečno! Odvedl jsem vás stranou, protože mám dojem, že jste pro nás velice důležitá. Znáte zatčeného Roberta Bertrama?" Váhala s odpovědí. Nevěděla, jestli je lepší přitakat a nebo to popřít. Kníže si ale vysvětlil její mlčení po svém a řekl:
„Já jsem kníže Befour. Mohu se zeptat na vaše jméno?"
„Jmenuji se Judita Leviová," odpověděla.
„Ach! Kde bydlíte?"
„Ve Vodní ulici." Jeho tvář dostala uctivější výraz. Takže ona byla dcerou obchodníka se starožitnostmi, u něhož se včera večer zastavil, aby vyzvídal o prodeji ukradeného diamantu.
„Takže znáte zajatého?" zeptal se znovu. Všimla si proměny v jeho tváři. Byla velice hrdá, měla zdědit milion, tak si přece nemusela nechávat líbit výrazy nějaké neúcty, dokonce i od samotného knížete!
„Ne," odpověděla.
„Já bych přesto tvrdil, že vám není neznámý a nebo alespoň on zná vás. Buďte upřímná! Tato slečna je baronesa slečna voň Hellenbach." Tu se stáhlo Juditino obočí a z jejích očí vystřelil na baronesu pohled žhnoucí nenávisti.
„Voň Hellenbach?" zeptala se.
„Ta co ho udala?"
„Ne, neudala! Milostivá slečna nemá vinu na tom, že se dostal do této nepříjemné situace."
„A kdo tedy? Byl to největší básník, kterého oslavovaly a ctily tisíce! Nyní je zatčen, zneuctěn, nemocen a šílený! Kdo je tím vším vinen?" Odvrátila se, aby odešla, ale Fanny ji uchopila za ruku.
„Mýlíte se, slečno Leviová," prohlásila plukovníkova dcera.
„Jsem tu jen proto, abych jej zachránila!" Judita se pomalu otočila. Nevěřícně pohlédla do tváře dívky a zvolala:
„Vy ho chcete zachránit? Vy, kvůli které byl uvržen do neštěstí? Já vás nenávidím!"
„Dobrá, můžete mne klidně nenávidět," odvětila Fanny,
„ale já chci dokázat jeho nevinu. Vy ho znáte a snad byste mi mohla pomoci, aby byl opět svobodný."
„Já vím, že je nevinen!" zvolala Judita hrdě.
„Tak mi, prosím, pomozte! Budeme vám velice vděční, slečno Leviová!" Judita se opovržlivě usmála a odpověděla:
„Vděční? Vzdávám se vaší vděčnosti! Jsem dost bohatá a vás nepotřebuji. Sama stačím na to, abych ho osvobodila!" Odvrátila se a pospíchala pryč. Fanny ji chtěla rychle následovat, ale kníže ji zadržel.
„Nechtě tu židovku!" žádal.
„Už ji znám a máme ji jistou. Pokud nám odmítá podat žádané vysvětlení, bude donucena promluvit před soudem. Viděla jste, že při pohledu na vás přišel k sobě? Poznal vás!"
„Ano, bezpochyby."
„A všimla jste si slov, která předtím řekl?"
„Peníze, peníze, tolik peněz!"
„Ano, tak to bylo. Každopádně musel dostat nějaké peníze od otce té dívky!"
„Jaké nenávistné pohledy! Věřím, že ho-------že ho miluje!" šeptala Fanny bezděčně. Kníže její slova jasně pochopil. Rozčilovala ho.
„Myslíte?" zeptal se.
„Možná říkala, že je velký básník a mluvila o své nenávisti! Hmm! Má být nástrojem k jeho osvobození. Hned s tím obeznámím vyšetřujícího soudce!"
„Ó, Výsosti, mohu jít s vámi?" žádala jej krásná dívka. íí
„Jistě!" odpověděl.
„Pojďte, nastoupíme!" « Došli k ekvipáži a vyrazili směrem k soudní budově. Cestou dostal kníže nápad.
„Neměli bychom se dříve přesvědčit, je-li skutečně autorem ‚Domácích, tropických a pouštních obrazů?" zeptal se.
„A jak?"
„Zeptáme se obchodníka s knihami Zimmermanna. Pojedeme kolem jeho domu."
„Neodjel? Včera o tom assessor mluvil."
„Personál nám odpoví stejně dobře jako on sám."
„Tak tedy vystoupíme." Fanny se zmocnila jistým způsobem nečekaná rozhodnost. Básníka zbožňovala a byla jím

nadšena, aniž by jej znala. A nyní ho odhalila v mladíkovi, který byl ve vězení a duševně nemocný, protože ji chtěl zachránit. Bylo její svatou povinností udělat všechno pro jeho vysvobození a ona následovala svou povinnost s nadšením, které by dokázalo překonat stonásobné obtíže a nejen obyčejnou návštěvu u prodejce knih. Vstoupili do obchodu a zjistili, že šéf je přítomen. Zřejmě se již vrátil z cesty domů. Znal Fanny a krátce i knížete. Uctivě se před nimi uklonil. Fanny hned ,uchopila koně za uzdu. Vedle její ruky totiž ležel svazek básní od hadžiho Omanaha. Vzala knihu do ruky a zeptala se:
„Kolik stojí, pane Zimmermanne?"
„Pět guldenů, milostivá paní. Je to páté, nejnovější vydání."
„Kolik činil honorář jejich autora?"
„To z hlavy nevím, ale hadžiho Omanaha neplatíme jen dobře, dokonce královsky!"
„To je jistě jen pseudonym?"
„Samozřejmě."
„A kdo se skrývá za tímto orientálním jménem?"
„Bohužel nejsem oprávněn nadzvednout roušku této anonymity." Fanny byla se svým rozumem v koncích. Podívala se prosebně na knížete a ten se ujal pátrání tím, že se zeptal: :
„Autor vás sám požádal o tuto diskrétnost?" Obchodník s knihami se ocitl v rozpacích. Rád by zamlčel pravdu. Tento oslavovaný hadži Omanah — byl synem krejčího. Ale přece jen si netroufal knížete obelhat. Proto odpověděl vyhýbavě:
„Není obvyklé odhalit pseudonym bez jednoznačného svolení autora." Nyní se začal kníže opravdu zlobit. Proto řekl nepříliš , přátelským, spíše ostrým hlasem:
„Vážený pane, můžete si myslet, že nemámíme náš čas zbytečnými otázkami! Jestli nám odpíráte dobrovolné vysvětlení, žádám vás o přímou odpověď: nejmenuje se autor Robert Bertram?" Prodejce knih se již nemohl vyhnout a proto přitakal: ,.
„To je jeho jméno."
„Je z Vodní ulice?"
„Ano." Kníže se zatvářil jako soudce prokoukl obchodníka jediným pohledem. Vzpomněl si na večer, kdy Bertram upadl hlady málem do bezvědomí. Proto pokračoval:
„Předpokládám, že mě znáte, pane!"
„Jistě! Vy jste knížecí Výsost Befour."
„Nuže dobrá. Co asi nevíte, Robert Bertram stojí pod mou zvláštní výraznou ochranou. Mám nejen právo, ale dokonce povinnost, zabývat se jeho záležitostmi! Kolik jste mu zaplatil za ty básně?"
„Dvacet guldenů!" vyrazil ze sebe muž.
„Ach! Dvacet guldenů! To nazýváte královským honorářem? A páté vydání? Dostal tedy sto guldenů?" Obchodník měl pocit, jako by se ocitl v pekelném ohni. V obchoděbylo mnoho lidí, kteří sledovali s napětím hlasitě vedený rozhovor. Ale mohl odmítnout žádané informace tomuto vysoce postavenému pánovi?
„První vydání bylo zaplaceno," odvětil malomyslně.-
„Proč ne ta ostatní?"
„Neměl jsem k tomu příležitost!"
„Protože autor ani nedal k dalšímu vydání svůj souhlas!"
„Nikdy honorář nevyžadoval."
„Čestný a zodpovědný nakladatel i přesto zaplatí. A mimo jiné, lžete! Sám jsem byl svědkem, když tento slavný hadži Omanah žádal o malou zálohu kvůli hladu — mamě. Vy jste ho před všemi kupujícími vykázal ze dveří, přesto, že jste mu v té době dlužil již osmdesát guldenů za další vydání! Dokonce jste nám nechtěl prozradit ani jeho skutečné jméno! Opakuji vám, že zastupuji práva básníka a proto vám zakazuji pokračovat v prodeji jeho sbírky! Autorská práva nejdříve rozhodne soud. Necháte básníka umírat hlady a jeho básně vážete do safiánu a kůže! Bude se zjišťovat, za jaké prostředky to bylo učiněno. Pojďte, milá baroneso, zde se nesmí kupovat knihy, protože se člověk musí bát, že jejich autoři mezitím zemřeli hlady!" Nabídl Fanny rámě a opustili krám. Taková slova si zde nedovolil nikdo vyříknout a obchodník viděl, že mu byla tímto zasazena smrtelná rána. Všichni přítomní to roznesli dál a druhý den ráno už o tom hovořili všichni obyvatelé rezidence.
„Nebylo to příliš tvrdé, Výsosti?" ptala se Fanny, když seděli opět v ekvipáži.
„Ne," odpověděl kníže.
„Představte si bohatého muže, který odmítne dát hladovějícímu zaslouženou a vydělanou mzdu a nechá ho vyhodit ze dveří! Kolik slz zbytečně ve Vodní ulici vyteklo, kolik nouze a hladu muselo být vytrpěno, zatímco se básně nejubožejšího génia blyštěly v těch nejhonosnějších salonech! Mimo jiné, mám tohoto Zimmer-manna za podvodníka, který nechal bez souhlasu tisknout i jiná díla. V takovém případě neznám ohledy!" Když dojeli k soudní budově, byli ihned přijati assessorem, u něhož se dosud nalézal i soudní lékař. První ještě jednou poděkoval baronese za ochotu, s jakou splnila jeho přání a k tomu dodal:
„Bohužel se naše očekávání nesplnila. Sotva se jeho duch probudil, upadl zpět do temnoty."
„Možná by bylo bývalo lepší, kdyby nebyl přerušen," po-, dotkl kníže.
„A ještě lepší by snad byla návštěva v cele. Snad by objevení se slečny v té ponuré místnosti přineslo ještě lepší výsledek."
„Co myslíte, doktore?" zeptal se assessor. ..í
„Hmm! Nechtěl bych nemocného přepínat."
„Skutečně si myslíte, že v takovém případě může být řeč o přepínání? Nemocný se musí a měl by být přepínán natolik,

aby našel sám sebe!" prohlásil kníže.
„Souhlasím," přidal se i assessor.
„Pokud to panstvu vyhovuje, odebereme se do cely!" Všichni čtyři se zvedli. Fanny cítila, jak se jí rozbušilo srdce, když kráčeli tmavou chodbou a její pohled spočinul na okovaných dveřích cel. Jedny dveře byly otevřeny a vstoupili Fanny jen váhavě. Vyrazila ze sebe výkřik bolesti, když uviděla celu, vědro, džbán na vodu, kavalec — lidumilný assessor se postaral i o nový slamník. Zajatec ležel bledý na podlaze se zavřenýma očima. Jeho tvář byla zhrůzněna bolestí.
„Můj Bože! Je to možné!" zvolala Fanny.
„To je hadži Omanah?"
„Je to skutečně on?" zeptal se assessor.
„Ano," odvětil kníže.
„Přicházíme od nakladatele, jehož doporučuji vašemu soudcovskému zájmu! Tento mladý muž je, tedy byl, úkladně zničen. Mimochodem jsme našli osobu, která nás ujistila, že může potvrdit jeho nevinu."- Vyprávěl o setkání s Juditou a assessor slíbil, že nechá židovku vyslechnout. Bertram ležel bez jediného pohybu a zdálo se, že si ani nevšiml příchozích.
„Prosím, milostivá slečno," pravil kníže,
„nepromluvíte k němu alespoň slovo?" Přistoupila blíže a poklekla k zatčenému.
„Pane Bertrame!" Neodpověděl. Opakovala jeho jméno — se stejným výsledkem. Zkusila to tedy jen s křestním jménem:
„Roberte!" Zvláštní! Ta krásná, bohatá, obdivovaná a vysoce postavená baronesa nazývala člověka, který byl obžalován za vloupání, zatčeného syna krejčího, s nímž nikdy nepromluvila — nazývala jej křestním jménem! Přesto jí ty slabiky přešly přes rty tak snadno a lehce, jako už by je vyslovila tisíckrát před tím. Když byla i tato výzva bez zjevného výsledku, dostala nápad:
„Omanahu! Hadži Omanahu!" zvolala a ještě více se k němu sklonila. Ostatní očekávali v nejvyšším napětí příští události. A skutečně! Pomalu otvíral oči. Jeho pohled padl na andělský obličej nad sebou a vnímal jeho krásu a teplý dech. Bolestí zkřivená tvář se měnila a jeho oči se zavřely, jako by nemohl uvěřit skutečnosti.
„Hadži Omanahu! Slyšíte mě? Otevřete oči!" žádala jej dál. Slyšel ji a jeho oči se opět otevřely. Blažený úsměv se rozlil po jeho tváři a zašeptal:
„Noc, ó noc, má sladká noc! Lejla, báječná tropická noc!" Víčka mu unaveně klesla.
„A ten by vás snad měl oloupit?" zeptal se kníže.
„Nikdy!" zvolal i assessor pod vlivem pohledu na krásnou dívku a nevinného zajatce.
„Přišel, aby ji zachránil a ne, aby loupil!" Fanny to slyšela a v jejích očích se objevily slzy.
„A nyní leží zde, zatčený, nemocný a ubohý," prohlásila.
„Nemám na tom také vinu?" A vzpomněla si na jeho slova: Božský vzduchu, i když zde studí, Nesmuť, zahlaď vrásky, nechť tobě na věrné hrudi, svítí slunce naší lásky Nevnímala okolí, prázdné zdi, neviděla ani ty tři muže. Její srdce se dmulo v nekonečném soucitu a bolesti. Dala ruku pod hlavu zatčeného, aby jej lépe uložila. Okamžitě zatnul pěsti a zaskřípal zuby, jako někdo, koho přepadla obrovská zlost. Polekaně se stáhla zpět a vyskočila.
„Co to bylo?" ptala se.
„Tak nečekaně! Proč?"
„To je právě ta jeho choroba," vysvětloval lékař.
„Je úplně klidný a najednou kolem sebe začne bít jako šílenec a od úst mu kape pěna. Popadne ho zlost nad něčím, co nemohu vůbec pochopit."
„To by měly být příznaky nemoci?" zeptal se kníže pochybovačně.
„Jediné a skutečné."
„Uvidíme!" Kníže se sklonil a vsunul svou ruku pod Bertramovu hlavu. Okamžitě začal mladík kolem sebe bít pěstmi. Kníže otočil nemocného na bok a podrobněji si prohlédl temeno jeho hlavy.
„Jak proběhlo jeho zatčení?" zeptal se rychle.
„Vzdal se dobrovolně?"
„Nedopatřením byl omráčen zabijákem," odpověděl as-sessor.
„Proboha! Pak to není žádný div, že se nesmí sahat na jeho hlavu! To jste si nevšiml, doktore, že jeho temeno je rozbité? Šílí bolestí bolestí a hrůzou!" Fanny ze sebe vyrazila výkřik zděšení.
„Má rozbitou lebku?" zeptal se doktor.
„Zřejmě ano, zde — prohlédněte ji!"
„Ale on se bude bránit. Prosím vás, byl byste tak laskavý a pomohl mi s ním?" Fanny opustila celu, přesto však zaslechla sténání a nářek nemocného. Utekla dál do temné chodby, kde setrvala, dokud pro ni kníže nepřišel.
„Jak to s ním vypadá?" zeptala se.
„Je to nebezpečné?"
„To snad ne, ale bolestivé."
„Bože, můj Bože! A přitom by měl ležet v této cele?"
„Ne! Zřejmě mu bude přiděleno lepší místo, třebaže zatím ve věznici."
„Proč zde musí zůstat?"
„Protože jeho nevina není dosud dokázána." Přistoupil k nim assessor. Zaslechl poslední slova a dodal k tomu:
„Jsem naprosto přesvědčen o jeho nevině, ale zatím jej nemohu definitivně propustit. Ještě dnes vyslechnu Juditu Leviovou a její odpověď, na kterou jsem ostatně velice zvědavý, ta by měla potom stačit-------hmm!" Chvíli přemýšlel a

poté pokračoval:
„Je pouze jediný, jehož výpověď by mohla ihned zajistit svobodu tohoto nevinného, ale----------"
„Kdo to je, kdo?" zeptala se rychle Fanny.
„Obr Bormann. Prohlásil ho za svého pomocníka a chtěl na to i přísahat. Jsem si však zcela jistý, že lže! Dejte mi alibi a nebo dokažte obrovu lež a já Bertrama ihned propustím. Kde však alibi vzít? Bormann je zločinec bez srdce, soucitu a úcty. V jeho duši je pouze jediný světlý bod — láska k jeho dítěti." Fanny se zaposlouchala.
„On má dítě?" zeptala se pod vlivem náhlého nápadu.
„Ano, hezkého a strašně roztomilého chlapečka. Matka sem přichází každý den, aby jej muži ukázala. On mě také každodenně žádá, abych mu umožnil synka spatřit, ale já to odmítám, abych potrestal jeho zarputilost."
„Víte kde jeho žena bydlí?"
„Pobřežní ulice číslo devět. Žena je hodná a Bůh ji úplně nevinně potrestal takovým mužem!"
„A kdyby se jednalo o zachránění Bertrama a dokázání jeho neviny, dovolil byste, aby se s mužem viděla?"
„Ach, chápu!" usmíval se assessor.
„Ze srdce rád, milostivá slečno. Vidíte, právě přicházejí strážci, aby přemístili Bertrama do vhodnější místnosti. Doktor spěchá chce napravit co nejdříve svou vyšetřovací chybu."
„Smím jít s nimi?"
„Upřímně řečeno, bylo by lépe ponechat nemocného v rukou lékařů. Později můžete nemocného v kteroukoliv hodinu navštívit."
„Tak pojďme, Výsosti. Za těchto podmínek jsem celkem klidná." Když spolu nastupovali do ekvipáže, kníže se zeptal:
„Nyní pojedete domů?"
„Ne," odpověděla.
„Pobřežní ulice číslo devět!" Souhlasně se usmál a dal potřebné pokyny sluhovi. Ekvi-páž se rozjela zmíněným směrem. V uvedeném domě vystoupili do čtvrtého poschodí a stanuli u dveří, na kterých bylo napsáno bezchybně, i když ne zrovna krasopisně Augusta Bormannová — mandlířka. Stáli před místností, v níž nebyl téměř žádný nábytek, ale oči návštěvníka byly nadšeny všude panující čistotou a pořádkem. Bylo zde velice chladno, kamna byla vyhaslá. Obchod mandlířky dnes nebyl zřejmě příliš výnosný a nebo se mu dokonce už delší dobu nedařilo. Mandl odpočíval na stole a na židli u stolu seděla mladá žena, která se přes rysy bolesti v tváři mohla nazvat hezkou. Hlad ruku v ruce se smutkem jí poznamenaly obličej bolestí a trápením. V rukou držela chlapce, který byl právě ve věku, kdy děti začínají se svými mluvnickými výkony. Žena byla oblečena čistě, ale velice nedostatečně. Držela chlapce, aby jej zahřála, pevně přitisknutého k hrudi a zabalila jej do často vyspravované látky. Vztahoval k ní obě ručky a ptal se:
„Kde tata?" Hluboký smutek zalil její tvář když odpovídala:
„Šel pryč. Zeptám se kde je."
„Přišel ještě?"
„Ano, ale ne dneska."
„Zima, zima!" Ještě více jej zahalila do látky a pevněji jej přitiskla k sobě. Několik slz skanulo z její tváře do jeho vlásků. Chlapec pocítil trochu tepla, ale jakmile si to uvědomil, žádal více:
„Hlad! Papat!" řekl. S povzdechem otevřela přihrádku u stolu a vytáhla starou chlebovou kůrku. To bylo jediné, co ještě měla.
„Zde, mé dítě!" řekla chvějícím se hlasem.
„Jez!" Chlapec strčil kůrku do úst a začal namáhavě žvýkat. Přes tváře matky proudily slzy v dvojitém množství. Sama měla hlad, ale ten nyní necítila. Měla strach hlavně o svého synka a přemýšlela, kde vzít další chléb. Tu se ozvalo zaklepání. Přejela si rukou přes tváře. „
„Dále!" Vstoupila baronesa Fanny voň Hellenbach. Ihned si všimla, že žena plakala. To se dotklo jejího srdce a soucitně se zeptala:
„Hledám paní Bormannovou. Jste to vy?"
„Ano," odpověděla tázaná a cítila se při pohledu na vznešenou dámu v nesmírných rozpacích.
„Tuším, že jste mandlířka?"
„Ano, milostivá slečno. Mandluji pro lidi. Ráda bych prala, ale zde k tomu nemám místo. K bohatému panstvu jít nemohu, protože se musím starat o malého."
„Máte nyní hodně práce?"
„Můj Bože! Jsem bez jakékoliv práce. Obešla jsem mnoho, velice mnoho lidí, prosila jsem všude o práci, ale jakmile jsem vyslovila své jméno, tak — tak-------tak----------!" Nová záplava slz jí nedovolila větu dokončit.
„Ubohá dobrá ženo! Vždyť za to nemůžete!" To bylo poprvé, co k ní někdo promluvil tak soucitným hlasem. Byla tak ráda, tak neskonale ráda! Chtěla z vděčnosti před Fanny pokleknout.
„Jak —?" ptala se plačíc.
„Jak víte-------?"
„Ano, vím," odpověděla Fanny a posadila se na židli, kterou před ni žena přistrčila.
„A přesto ke mně přicházíte?"
„Proč ne? Jste nešťastná a nevinná! Ale máte tu hroznou zimu! V kamnech nehoří!"
„Nemám uhlí ani dříví. Dokonce už nemám ani světlo na dnešní večer!" Fanny si všimla tvrdé chlebové kůrky, s níž se malý marně potýkal.
„Můj Bože! To je jediné jídlo pro to dítě?" zvolala.
„Nemám nic jiného. Od předminulého dne hladovím."-
„Zde je nutná rychlá pomoc! To jste nikomu neřekla o vaší nouzi?"

„Ó, ano, řekla jsem mnoha lidem, slečno, ale místo důvěry jsem našla jen pochyby, místo víry nedůvěru a místo pomoci nadávky a výčitky! Nikdo nechce svěřit něco k mandlování manželce známého zločince."
„To je špatné, to je zlé! Ale jak jsem řekla, musí se pomoci! Dám vám práci!" Tato slova udělala na ženu mimořádný dojem. Její tvář se rozsvítila radostí.
„Je to pravda, slečno?" zeptala se rychle.
„Je to pravda? Skutečně byste to udělala?"
„Jistě! Abych vás přesvědčila, dávám vám předem zálohu ve výši deseti guldenů. Zde, vezměte paní!" Vytáhla z peněženky několik mincí a podávala je ženě zločince. Ta váhala peníze přijmout. Přitiskla k sobě vroucně synka a šeptala:
„Slyšíš to? Mohu mít práci a dokonce mi nabízejí peníze! Mohla bych ti koupit mléko a měla bych na dříví i uhlí, abys už nemusel mrznout! Bože, jaké je to štěstí! Ale přesto ty peníze nemohu přijmout! Je to příliš mnoho, než bych mohla odpracovat!"
„Nu, tak si to vezměte jako dar!"
„Jako dar? Slyším dobře?"
„Ano, milá paní! Klidně to můžete v božím jménu přijmout, já jsem bohatá." Strčila ženě peníze do ruky. Ta propukla v hlasitý pláč, tentokrát radostí a vzlykajíc se ptala:
„Skutečně mi dáte práci? Vážím si vašeho slibu více, než těchto peněz, které nasytí mé dítě a zajistí pro něj dostatečné teplo. Skutečně nevím, jak se vám mám odvděčit!"
„Práci přirozeně dostanete. Přijďte ke mně zítra a já vám jí dám tolik, že budete moci být velice pilná."
„Mohu vás tedy požádat o adresu?"
„Ach, ano! Ještě jsem se vám nepředstavila! Jsem dcera plukovníka voň Hellenbacha." Žena se lekla. Smrtelně zbledla a málem upustila své dítě.
„Voň Hellenbach?" ptala se.
„Je to pravda? Je to možné?"
„Ano. Mé jméno je Fanny voň Hellenbach."
„Ježíši! Víte přesně, ke komu jste vešla, milostivá slečno?"
„Jistě," usmívala se Fanny.
„K paní Bormannové."
„Ale já jsem žena toho — toho-------toho----------!"
„Nuže, koho —?"
„Toho muže, který se k vám — k vám-------vloupal!" Kolik námahy stálo tu dobrou ženu dokončit tuto větu! Fanny odpověděla uklidňujícím hlasem:
„Tak tohle máte na mysli? Nic si nevyčítejte! Slyšela jsem, že jste hodná a čestná. Vaše neštěstí je také velké, že vám ráda pomohu. Nemusíte se bát žádného nepřátelství z mé strany."
„Od vás ne!" zvolala žena.
„Všichni, všichni, kterým jsme nic neudělali, mě od sebe odpudili a vy, na které se můj manžel tak provinil, vy přijdete ke mně, abyste mi pomohla! Milostivá slečno, vy jste anděl!"
„Ó, nic takového! Jsem lidský tvor jako vy a proto s vámi cítím. Musela jste být se svým mužem neskonale nešťastná!"
„Ach, jak, jak nešťastná!" naříkala žena.
„Potkali jsme se a já se zamilovala, protože mi nikdy neřekl co je zač. Potom už bylo příliš pozdě. I když mě také svým způsobem miloval, nedokázala jsem zabránit jeho činům. Musela jsem mlčet a zbývaly mi jedině tajné slzy. Má na něho vliv pouze jedno: tento chlapec. Na něm visí celou svou duší. Ó, slečno, jak často jsem v ústraní plakala a naříkala, jak často jsem si myslela, že by pro mě bylo nejlépe jít k řece a utopit se! Ale když přišel muž, kterého jsem se bála, třebaže jsem ho stále milovala, když vzal chlapce do svých rukou a jeho oči zářily jemnou otcovskou láskou, pak jsem cítila, že je mou povinností odpustit mu všechny jeho hříchy. Žvatlání chlapce ho kolikrát rozveselilo a dokonce ho několikrát odradilo od jeho násilných činů, kterých se chystal dopustit."
„Skutečně věříte, že má to nevinné dítě na otce takový vliv?"
„Zcela jistě!"
„Ó, tak by snad bylo možné zmírnit osud vašeho muže a zachránit jiného nevinného člověka."
„Zmírnit jeho osud?" zeptala se rychle paní, která se upjala na první část věty.
„Ano. Pokud bude trvat na své výpovědi, postihne ho velice tvrdý trest. Otevřené přiznání by na soudce udělalo dobrý dojem a jistě by mu vyměřili nižší trest. On zůstává zarputilý a zatvrzelý. Ukazuje se jako bezcitný a neoblomný. Je to o to horší, že chce do zkázy vtáhnout i jiného chudého a nevinného člověka!"
„Kdo to je?"
„Robert Bertram, jeho spoluvězeň."
„On je skutečně nevinen?"
„Nepochybně!"
„Jak jsem slyšela, vstoupil do bytu s mým mužem a s ním byl také dopaden."
„Nevstoupil tam s vaším mužem, ale později. Přišel, aby mne zachránil. Váš muž z pomsty tvrdí, že je jeho kumpánem!"
„To by bylo hrozné!"
„Je tomu skutečně tak! Bertram není kvůli nemoci schopen dokázat svou nevinu a tak se plně nalézá v rukou vašeho muže. Bude posuzován podle jeho výpovědi." Žena hleděla rozpačitě před sebe. KRÁDEŽ DIAMANTC
„Tomu by se dalo věřit," pravila po chvíli.

„Je na nejvyšší míru bezohledný. Kdo ho ruší a nebo mu škodí, toho chce zničit. Je možné, že zůstane u své falešné výpovědi."
„Nebylo by možné ho donutit říci pravdu?"
„Ne, to nikdo nedokáže!"
„Ale — před chvílí jste mluvila o tomto chlapci —"
„Co ten s tím má společného? Vždyť ještě neumí mluvit! Přece nemůže požádat otce, aby říkal pravdu!"
„Ne, přímo ho poprosit nemůže, ale kdyby otec svého syna spatřil a držel jej v náručí, mohl by ho zachvátit ušlechtilejší cit — prostě pohnutí, které by ho dokázalo přinutit vzít falešnou výpověď zpět." Tváře ženy se začervenaly. Souhlasně přitakala, ale přece jen odpověděla:
„To je opravdu možné, ale otci nebude dovoleno, aby směl svého syna vidět."
„Proč ne?"
„Už jsem o to několikrát vyšetřujícího soudce žádala, ale bylo mi to vždycky zamítnuto."
„Záleží vám tolik na setkání se zatčeným mužem?"
„Přirozeně! Chtěla bych se ho zeptat na tolik věcí. Jsem tak bezmocná a opuštěná a jsou stovky rodinných a peněžních záležitostí, ve kterých by mi mohl poradit. Přitom jsem myslela i na to, že by se mi mohlo podařit najít cestičku k jeho srdci a zkusila bych ho přesvědčit, aby se stal jiným, lepším člověkem. Ráda, hrozně ráda bych ho viděla a mluvila s ním, ale nejde to. Nikdo mi to nedovolí!" Přirozený ostrovtip Fanny přivedl rozhovor k bodu, o který se jí jednalo. Jakoby mimochodem prohlásila:
„Pokud se nepletu, tak je vyšetřujícím soudcem tohoto případu assessor voň Schubert?"
„Ano."-
„Znám ho a myslím si, že vám rozhovor s manželem povolí, kdybych ho o to poprosila."
„Ó, kdybyste to tak chtěla udělat!" vpadla do toho rychle žena.
„Proč ne? Ale muselo by se to stát brzy. Právě mám v úmyslu ho navštívit. Chcete jet se mnou?"
„Jet? Milostivá slečno, to by od vás bylo velice milé, skutečné dobrodiní!"
„Ó ne, dělám to také v zájmu nevinně zatčeného! Pokud s tím souhlasíte, připravte se!" Žena neměla ponětí, proč se jí dnes dostávalo takových radostí. Protože jí Fanny chtěla skutečně pomoci, rychle se zabalila do přehozu, jediné části oděvu, kterou vlastnila kromě šatů, které měla na sobě. Dítě schovala pod něj a následovala Fanny na ulici, kde čekal se svou ekvipáží kníže. Zůstal raději dole, aby svou přítomností neuváděl ženu do ještě větších rozpaků. Žena se zarazila, když spatřila honosný kočár a zahlédla v jeho nitru sedícího pána. Nerozhodně se zastavila, jakoby se chtěla vrátit, ale čiperný sluha ji rychle strčil dovnitř.
„Tento pán je Jeho Výsost, kníže Befour," pravila Fanny. Žena se začervenala obavou, ale během cesty mluvil kníže tak mile a povzbudivě, že získal její důvěru. Po cestě míjeli obchod s hotovými dětskými oděvy. Fanny nechala zastavit a poprosila ženu, aby s ní vystoupila. Vstoupili do obchodu, a když se opět objevili, byl chlapec oblečen ve slušivém oblečku. Matce stály v očích slzy radosti. Dorazili k soudní budově. Odebrali se do čekárny a Fanny se nechala ohlásit u assessora. Ten je ihned přijal a s úsměvem prohlásil:
„Tušil jsem, že se zanedlouho objevíte! Byli jste u Bor-mannovy ženy?"
„Uhodl jste! Zdá se být velice hodná."
„To bezpochyby je! Přijela s vámi?"
„Ano. Může mluvit se svým mužem?"
„Ano, ale přirozeně jen v mé přítomnosti. Dítě má s sebou?"
„Ano, je to ten nejroztomilejší chlapeček. Ale, pane asses-sore, nebude vaše přítomnost —?" Zarazila se. Uhodl její myšlenku a pravil:
„Myslíte, že by má přítomnost mohla zhatit naše úmysly? To není vyloučeno. Jak obra znám, má v sobě příliš mnoho falešné hrdosti a v mé přítomnosti by dal těžko nějaký cit najevo. Pokusím se tu věc nějak zaranžovat. Jeho Výsost přijela také?"
„Ano. Oba máme o celou věc takový zájem, že si přejeme, aby vyřešení nebylo zbytečně odkládáno."
„S tím souhlasím. Je-li Bertram skutečně nevinen, je i mým přáním, abych se o tom co nejdříve přesvědčil." Zazvonil a nechal předvést paní Bormannovou.
„Tato dáma," řekl a ukazoval na Fanny,
„mě informovala o vašem přání mluvit s mužem. Několikrát jsem již vaši žádost zamítl, ale po přímluvě této dámy jsem ochoten vám vyhovět. Váš muž je ve vyšetřovací vazbě a měl bych být při vašem rozhovoru přítomen. Protože věřím, že by má přítomnost mohla zabránit jeho citům, budete s ním sama. Pochopitelně si kladu podmínky!"
„Jen mi řekněte, co mám udělat, pane assessore?" prosila žena.
„Nebudete souhlasit s žádným útěkem."
„Bože, to by mě ani nenapadlo!"
„Nepřebírejte od něj žádné požadavky, které by mohly uškodit vyšetřování!" Ne " »i>(c
„A nepokoušejte se na něm vyzvídat! Jak ho znám, vyvolalo by to jeho nedůvěru."
„Pane assessore, já ho znám ještě lépe. Budu se ho ptát jen na domácí záležitosti a až zjistím, že nemá špatnou náladu, řeknu mu, aby si nezhoršoval celou situaci svou umíněností."
„Tak to bude správné. A právě já si přeji, aby z ohledů na Bertrama řekl celou pravdu. Pokuste se na něho nějak zapůsobit, nebude-li to spojeno s nějakým nebezpečím." Osobně ji odvedl do té části soudní budovy, kde byli drženi zatčení, a dal své instrukce vězeňskému strážníkovi. Byly pro jistotu obsazeny východy a on odvedl ženu do cely obra. Odemkl dveře a vzdálil se. Bormann ležel roztažený na holé zemi. Těžce dýchal a zdálo se, že si ani nevšiml, že se otevřely dveře. Jeho ženě bylo velice těžko u srdce. Oknem sem nepadalo příliš mnoho světla, ale postačovalo k tomu,

aby všechno viděla. Bojovala se slzami, které se jí draly z očí.
„Wilhelme!" zvolala. Ani se nepohnul.
„Wilhelme!" Otevřel oči, ale nepohnul se.
„Wilhelme! To jsem já! Jsem u tebe!" Přistoupila k němu. Pomalu se zvedl, ale tak váhavě, jako by snil.
„Kdo to přichází? Kdo je to?" zeptal se hrubým hlasem a jeho oči se na ni upřely skelným pohledem,
„Já! Nepoznáváš mě?" Bylo jí velice podivné jeho zvláštní jednání a dostala strach. Opatrně ustoupila zpět ke dveřím.
„Tebe bych měl znát?" zeptal se.
„Tebe — tebe------- — tebe? Ach, vidím tě nejasně, slyším tě nejasně, ale myslím si, že ses to ty, moje žena, moje manželka!" Zíral na ni rozšířenými zorničkami. Už začal účinkovat jed, který dostal od svého bratra. Viděl a slyšel všechno jako z dálky a za mlhovým závojem. Teprve nyní, když se obr zvednul, poznal chlapec svého otce. Roztáhl ručky a volal:
„Tata! Tata!" Na zatčeného to zapůsobilo jako úder blesku. Vyskočil do výše a zvolal:
„Mladej, hergot, je tady mladej?"
„Tata, tata!" Opět naslouchal, asi tak, jako když slyší divoké zvíře naříkat své mládě a potom se vrhnul jediným skokem do rohu, kde ležel džbán s vodou a celý jeho obsah si vylil na hlavu.
„Ach, konečně, konečně tě vidím!" volal poté.
„Ty ses tady a dokonce s chlapcem? Bůh se ti odmění!" Roztáhl obrovské ruce a přitiskl k sobě ženu i synka. Žena plakala radostí i bolestí.
„Wilhelme," řekla,
„jsi nemocný?"
„Nemocnej? Jo, jo! Peklo a ďábel, bude se mnou brzy konec!"
„Proč? Proč? Co ti chybí?"
„V noci sem vlezl po žebříku můj bratr s kapitánem. Dali mi napít pálenky a od toho okamžiku v sobě mám oheň! Pomalu nevidím a neslyším! Dali mi snad jed?" Lekla se.
„To by přece tvůj bratr neudělal."
„To si taky myslím!"
„A kapitán?"
„Taky ne! Chtěl mě přece zachránit, vždyť mě potřebuje. Kde se ale bere ten oheň, kterej mě připraví o rozum?"
„Třeba je to jen z pálenky."
„To je možný. Při zdejším jídle je člověk tak slabej, že už nesnese ani kapku chlastu. Proč jsi nepřišla už dřív?"
„Nesměla jsem. Vězňové ve vyšetřovací vazbě nesmějí se svou rodinou mluvit!"
„A dneska můžeš?"
„Za to mohu poděkovat milé slečně voň Hellenbach."
„Hell — Hell — jak se jmenovala?" zeptal se.
„Voň Hellenbach."
„Myslíš dceru toho plukovníka?"
„Ano."
„Ke který jsem se vloupal?"
„Ano."
„Zbláznila ses? Ta že by ti vymohla povolení?"
„Ano, byla to ona." Chytil se za hlavu jako by nemohl zvládnout své myšlenky.
„Co by to mělo za účel?" zeptal se.
„Žádný. Udělala to ze soucitu."
„Ze soucitu? Ach, tomu nevěř! Nevěř nikdy tomuhle bo-hatýmu a vznešenýmu národu! Ses hloupá husa! Chtěj tě chytit a nebo lip řečeno, chtěj díky tobě chytit mě!"
„Ne, ne! Myslela to poctivě!"
„Bylo by šílenství něčemu takovýmu věřit! Dávej pozor, za dveřma stojí maník a poslouchá naše kecy."
„Ne, není tam ani noha!"
„Nikdo? To by byl zázrak!" Vyšel ven, aby se přesvědčil. Znal vězeňský řád a zvyky při vyšetřování. Byl velice překvapen, když se přesvědčil o pravdivosti jejích slov.
„Z toho nejsem chytrej," mínil.
„Nebo to má bejt nějaká past? Hellenbach! Ženská, neposlali tě za mnou, abys mě obelhala?" Ustoupil o krok a výhružně zatnul pěsti.
„Co si o mně myslíš? Musela jsem slíbit, že s tebou nebudu projednávat nic zakázaného. Své slovo dodržím a proto mě sem pustili."
„To je tvoje jediný štěstí jinak bych tě seřezal, kdybych si všiml, že se z tebe stala zrádkyně!"
„Co bych mohla prozradit? Vždyť nic nevím!"
„To je fakt. Tak si dřepni ke mně na kavalec a podej mi malýho. Mezitím mi řekni, co potřebuješ." Vzal si chlapce a usadili se vedle sebe. Věděla, že nesnáší slzy a tak se ovládala, třebaže její situace byla skutečně smutná. Projednali všechno v souvislosti s rodinou a penězi. Přitom si všimla, že se musí velice namáhat sledovat své vlastní myšlenky.
„Jaký si myslíš, že dostanu trest?" zeptal se později.
„Můj Bože, je to hrozné! Mluví se něco o dvaceti letech káznice! Jak často jsem ti —"
„Ticho! Zadrž!" přerušil ji.
„Žádnej nářek! Je to tak a nějaký hořekování na tom nic nezmění! Co budeš dělat během ty dlouhý doby?"

„Co bych mohla dělat? Pracovat!"
„Pracovat? To určitě! Chceš si vzít někoho jinýho!"
„To mě ani nenapadne!"
„Ó, vy ženský jste všechny stejný! Nebo snad nevíš, že takovej trest je důvod k rozvodu?"
„To vím."
„Tak vidíš! Necháš se rozvést. A tenhle chlapec, kluk mý-ho srdce, kterej —" Zarazil se. Jeho oči blýskly jako oči tygra, jemuž chtějí vzít mládě. Žena mu podala ruku a pravila:
„Wilhelme, naložil jsi na nás velké břímě, ale jsem tvá žena a matka tvého dítěte. Přes to všechno tě mám ráda a budu na tebe čekat!" Nevěřícně ji pozoroval.
„Budeš na mě čekat?" zeptal se.
„Tak dlouhou, předlouhou dobu?"
„Bůh mě posilní. Zde je má ruka! Přísahám ti, že ti zůstanu věrná a tvé dítě nebude mít nikdy jiného otce. Na to se můžeš spolehnout!" Měl pocit, jako by mu zde vyprávěla pohádky a neuvěřitelné věci, ale znal ji. Tón jejího hlasu mu byl příjemný a nebylo možné, aby o jejích slovech pochyboval.
„Ženo! Augusto! Gusto!" zvolal, zatímco ji objal a přitáhl k sobě.
„Je to pravda? Je to skutečně pravda?"
„Ano, přísahám na to!"
„To si nezasloužím, Bůh ví, že si to nezasloužím! Gusto, takovou ženskou jsem si nezasloužil. Ale nenecháváš se se mnou rozvést, už jen kvůli klukovi! Že ne?"
„Ne!" Drželi se v objetí.
„Tata! Tata!" jásal malý, který docela zapomněl na svůj hlad. V očích obra stály slzy. Přišla na něj nálada, jakou nepocítil od svých mladistvých let.
„A pak ještě jedno, Gusto!" řekl.
„Až mladej vyroste a začne chápat, bude se vyptávat po svým tátovi! Co mu potom řekneš?"
„Že jsi v Americe."
„Ne v base?"
„Ne. Měl by svého otce milovat a vážit si ho."
„Bože, jaká ses dobrá, dobrá ženská! A jakej já jsem byl špatnej člověk! Ale to se teď musí změnit! Budu ve ve — no, v tom baráku, pracovat. Budu dřít, až mi bude padat lýčí z prstů a vydělám prachy. Zaujmu dobrý postavení a po těch letech, po těch dlouhejch nekonečnejch letech, až budou konečně za náma, se vrátím domů a pak — hrome, už jsem dávno mohl mít štěstí, kdybych byl chytřejší! Chytřejší a lepší a nesměl bych bejval padnout do pracek kapitánovi! Ať je navěky prokletej!" Uklidňovala jej, a položila mu ruku na paži.
„Uklidni se, Wilhelme," pravila.
„Nebudeš ve vězení tak dlouho."
„Ach, ty si myslíš, že dostanu míň?"
„To nevím, ale požádáš o milost."
„To mi pomůže proklatě málo!"
„A přece! A kdybys byl teď trochu víc ohleduplnější, snad by ti ani tak dlouhý trest nevyměřili!"
„Ohleduplnej? Jak to myslíš?"
„Mají tě za bezbožného a nenapravitelného člověka, neboť s sebou stahuješ do bídy i nevinné! Proto tě chtějí potrestat daleko přísněji."
„Nevinný? Koho máš na mysli?"
„No, toho Bertrama!"
„Ty si myslíš, že je nevinnej?"
„Celý svět říká, že je nevinen!"
„Vždyť přišel do místnosti baronesy v my společnosti!"
„Ne, on si tě všiml a lezl za tebou, aby milostivou slečnu zachránil!"
„Hmm! To máj vymyšlený dobře! To není vůbec špatný!" Měla to být ironie nebo dokonce výsměch, ale nepodařilo se mu dodat tomu ten správný tón. -i
„Chceš se vysmívat?" ptala se.
„Říká, že jsi ho jenom ze msty označil za svého spoluviníka a chceš ho stáhnout s sebou do neštěstí! Ale to tě ukazuje jako špatného a bezbožného člověka. Proto ti chtějí dát ten nejvyšší trest. Potom s tebou ve — no, v tom domě, nebudou jednat příliš milostivě."
„Hmm!" hučel zamyšlené.
„Moje hlava je nějaká slabá a mám dojem, že bys mohla mít pravdu. Assessor považuje Bertrama za nevinnýho?"
„Ano."
„A baronesa?"
„Také."
„Co ona může vědět? Vůbec jí nesmíš věřit!"
„Nemám jí věřit? Wilhelme, já jsem hladověla a také dítě nemělo skoro nic k jídlu —"-
„Co? Jak?" vypěnil.
„Dítě nemělo skoro nic k jídlu? Ty snad neděláš?"
„Nemohu sehnat žádnou práci! Kde jsem dělala dřív, tam mě vyplatili a když jsem přišla k cizím, nechtěli o manželce obra nic slyšet! Krást jsem nemohla. Právě jsem dávala malému poslední kůrku, když přišla baronesa. Víš, co udělala?"

„Ne."
„Darovala mi deset guldenů!"
„Hrome! Za takový peníze bych zabil třeba deset chlapů!"
„Slíbila mi práci a vzala mě do ekvipáže — jen si pomysli, nestyděla se — a koupila malému šaty, aby nemrznul!"
Teprve nyní si obr všiml obleku. Prohlédl si jej a poté řekl:
„To udělala? Z vlastní vůle?"
„Ano. Chce se o chlapce starat i nadále." Vzal svou ženu za ruku a divil se:
„Gusto, je to pravda, že jsou na světě ještě dobrý lidi, a proto je taky možný, že je na nebi Bůh. Můj mladej nemusí slyšet, že jeho táta je bezbožnej a nepolepšitelnej zloduch. Dokážu lidem, že to se mnou není tak špatný, jak si myslej!"
„Udělal bys to? Opravdu, milý Wilhelme?"
„No jo, udělám to. Ale musí to bejt rychle, ta pálenka už mi leze zase do palice! Musím dát do kupy svý myšlenky — něco není v pořádku! Potom už by mohlo bejt pozdě. Jdi rychle za assessorem a řekni mu ať přijde. Chci udělat přiznání!"
„Předvolá tě do své místnosti k výslechu."
„Ne, tam nemůžu, jsem nemocnej! Ať vezme zapisovatele sem. Ale poslouchej, dej mi malýho sem. Až budu mluvit, zůstanu silnej! A teď běž!" Opustila celu a assessora našla na začátku chodby, kde na ni čekal. Řekla mu, co se stalo.
„Proboha!" zvolal.
„Je sám s dítětem! Snad ho —!"
„Ó, ne," odporovala.
„Spíš by zabil sebe, než aby malému jakýmkoliv způsobem ublížil!"
„Vraťte se k němu. Já tam za chvilku budu." Po několika minutách se objevil i se zapisovatelem v cele. Manželský pár seděl v těsném obětí na tvrdém kavalci. Zatčený držel chlapce na svém klíně a nyní povstal.
„Zůstaňte sedět, pane Bormanne! Jste nemocný!" řekl přátelským hlasem assessor. To se ještě lupiči nestalo. Něco jako radost se rozlilo přes jeho obličej.
„Myslíte, že vaše žena může být při vašem výslechu?" zeptal se Schubert.
„A smí?"
„Vlastně je to proti předpisům, ale myslím, že bych si dokázal jednu výjimku zodpovědět." Byl to promyšlený psychologický tah, ponechat jeho ženu při výpovědi. Ta mohla udržet zajatce v dobré náladě.
„Klidně může všechno slyšet," řekl Bormann. Byl přinesen stůl a dvě židle a oba úředníci se posadili. Klíčník se vzdálil.
„Bolí mě palice a mám horečky," pravil Bormann.
„Pře-s myšlení je pro mě namáhavý a byl bych rád, kdybyste to, J pánové, zkrátili!"
„Rád vám splním vaše přání," odpověděl assessor.
„Co mi tedy řeknete?"
„Chci se přiznat, že Bertram je nevinnej."
„Nebyl vaším společníkem?"
„Ne."
„Ale znáte ho?"
„Nikdy jsem ho neviděl."
„Jak se dostal onoho večera za vámi do místnosti?"
„To nevím. Asi vylezl za mnou. Stál jsem tam s nějakým řetězem a najednou jsem za sebou slyšel: ‚Zpět darebáku, ri a- a když jsem se otočil, uviděl jsem Bertrama, kterej mi vytrhnul řetěz z ruky. A současně se objevili policajti. To je všechno, co o tom vím."
„Proč jste ho označil jako společníka?"
„Abych se pomstil! Myslel jsem si, že by se mi vloupání podařilo, kdyby ten trouba nedělal takový psí kusy!"
„Můžete to odpříséhnout?"
„Ano." Výpověď byla zaprotokolována. Poté se Schubert zeptal:
„V souvislosti s klíčníkem nemáte co říci?" Bormann hleděl mlčky před sebe. Konečně dostala jeho tvář výraz rozhodnutí.
„Ano," řekl,
„ten je taky nevinnej."
„Ach! Skutečně? Mluvíte plnou pravdu?"
„Pravdu!"
„Jak jste se dostal ven z vězení?"
„Pomocí kapitána."
„Jakým způsobem?"
„Musel jsem přísahat, že to neprozradím."
„Takže nám to neřeknete?"
„Ne. Musím se držet přísahy."
„Přiznáváte se, že jste společníkem kapitána?"
„To jo, byl jsem, ale už o něm nechci nic vědět! Chci už bejt poctívej člověk."
„Znáte jej?"
„Ne."
„Nevíte, kdo to je?" Ne "
„Setkával jste se s ním často?"

„Ano."
„Jakým způsobem?"
„O tom musím mlčet, váže mě přísaha."
„Myslíte si, že člověk musí dodržet i takovéto přísahy?"
„Já ji dodržím!"
„Nu, tak byste mi alespoň mohl říci, proč jste vloupání k plukovníkovi voň Hellenbachovi měl udělat právě vy?"
„Kvůli my záchraně. Kdyby se to podařilo, měl jsem se vrátit zpátky do basy a pak by se potvrdilo, že existuje nějakej chlap, kterej je mi úplně podobnej."
„A tím pádem jsme se měli domnívat, že jste neprovedl ani předešlou loupež?"
„Tak to je."
„Klíčník vám tedy skutečně nenapomáhal k opuštění věznice?" Ne "
„r<ic. Chtěl se dnes přiznat a proto nepovažoval za hřích, že při tom osvobodil i klíčníka. Nedělal si nejmenší výčitky, že to není tak docela pravda. Padlo ještě několik otázek a odpovědi byly zapsány. Poté výslech skončil. Pochopitelně musel protokol podepsat.
„Pane Bormanne," pravil assessor.
„Tímto přiznáním jste udělal největší službu sám sobě. Lidé vám budou nyní více nakloněni a o vašich činech budou rozhodovat mírněji. Držte se svého myšlení. Lítost a otevřené přiznání sblíží i toho nejzatvrzelejšího zločince se společností, proti jejímž zákonům se prohřešil. U člověka, který své chyby přizná, je možné počítat s nápravou. Nyní se rozlučte s manželkou a dítětem. Kdy se zase uvidíte, o tom rozhodnu já."
„Ano, rozlučme se. Jsem unavenej a bolí mě makovice. Žij blaze, Gusto! Řekni, můžeš mi ještě odpustit?" Hlasitě vzlykla a objala jej. Tato odpověď byla zřetelnější než slova. Polaskal chlapce, dal ho ženě do náruče a potom se odvrátil.
„Žijte blaze," opakoval.
„Teď věřím sám, že se jednou stanu lepším chlapem — pokud se dožiju konce trestu." Dveře za nimi zapadly. Vrátili se do čekárny, kde dosud seděl kníže s Fanny. Oba byli zvědavi na výsledek.
„Panstvo," obrátil se na ně assessor.
„Těší mne, že vám mohu sdělit dobrou zprávu. Robert Bertram bude propuštěn. Nejdříve o tom musím jednat s panem soudním ředitelem."
„Zatčený přiznal Bertramovu nevinu?" zeptala se Fanny s radostí v hlase.
„Ano. Naše tušení se tedy potvrdilo. Nemám právo zde mladého muže déle zdržovat."
„Kam půjde? Je bez domova a bez bytu!"
„Nejdříve bude muset zůstat v lékařském ošetřování."
„Tak to bude potřebovat opatrování. Kvůli mně byl zraněn a kvůli mně se dostal do podezření a zajetí. Je mou povinností dát všechno do pořádku. Požádám otce, aby jej vzal k nám, kde mu nebude chybět ani to nejmenší."
„Milostivá slečno, nemohu vám radit ani vás zrazovat. Musím se ale zmínit, že soudní lékař uvažuje o nutnosti tre-panace!"
„Tedy má ještě větší nárok na naši účast!" Tu se chopil slova kníže:
„Důrazně odporuji vaší srdečné nabídce, milostivá slečno. Pokud je jeho stav takový, že je nutná trepanace, musí zůstat pacient v odborném ošetřování, a to nejlepší mu bude poskytnuto v nemocnici."
„Nemocnice!" zvolala a lehce se otřásla.
„Ó, prosím, žádné předsudky! I já se o něj velice živě zajímám a nikdy nesvolím, aby byl hospitalizován na nevhodném místě. Rozdělme se o jeho neštěstí, ale nepřidělá-vejme vašim rodičům starosti a potíže, které nejsou bezpodmínečně nutné. Dovolte mi, abych vám dal k dispozici svůj vůz."
„A tato žena?" ukázala na paní Bormannovou.
„Pojede zase s námi." Tak se také stalo. Kníže s Fanny nastoupili a žena s dítětem usedla naproti. Nejdříve odvezli baronesu. Loučili se jako lidé, kteří se za krátkou dobu velice sblížili. Poté zamířili s ženou do Pobřežní ulice. Cestou se s ní kníže živě bavil. Napadly jej různé myšlenky, které jej provokovaly k tomu, aby ji vyzpovídal.
„Váš manžel přiznal, že je společníkem toho tajemného kapitána?" zeptal se.
„Ano."
„Vy jste to věděla?"
„Tušila jsem to, ale nemohla jsem proti tomu nic dělat."
„Ani mě nenapadá, abych vám předhodil jediné slovo výčitek, ale tuším, že vaše sympatie kapitánovi nenáleží."
„Nenávidím ho, a jak!"
„Byla byste ráda, kdyby byl odhalen?"
„Odhalen, zatčen a potrestán! To by bylo tím největším zadostiučiněním."
„Snad je dokonce možné, že byste mohla dopomoci k odhalení tohoto zlosyna!"
„To bych ráda udělala."
„Vám nebylo známo nic o schůzkách vašeho muže?"
„Nic. Můj muž je velice mlčenlivý."
„Nechodily k vám osoby, mezi nimiž byste mohla kapitána předpokládat?"
„Mám podezření, že u nás byl často, ale v různých převlecích. Teprve včera — ale nevím, jestli to mohu vyprávět bez povolení mého muže."
„Klidně mluvte! Nejsem policista ani vyšetřující soudce. Cokoliv mi povíte, zůstane zamlčeno."
„Tak vám to řeknu: včera byl kapitán u mého muže."
„Ach! To je snad nemožné!"

„Ó ano, bylo to v noci, a byl tam navíc s bratrem mého manžela..."
„Váš muž má bratra?"
„Ano. Je stejně velký a mohutný jako on. Je všestranný umělec, jezdec i provazochodec a přitom velice špatný člověk."
„A ten byl během minulé noci s kapitánem ve vězení?"
„Uvnitř ne, ale venku. Měli žebřík a přinesli mému muži pálenku. Proto je chudák dnes tak nemocný. Když jsem k němu přišla, málem mě nepoznal. Naříkal si stále na hlavu." Kníže si vzpomněl, že údajný architekt Jakob vyzvedl již včera od apatykáře takový jed, po kterém upadne oběť na nějakou dobu do šílenství.
„Váš muž to assessorovi přiznal?"
„Ne. Řekl mi to mezi čtyřma očima. Nikdo jiný to neslyšel."
„Hmm! Neudělejte nic nesprávného. Já k vám občas zajdu a pohovoříme si o tomto případu. Pokud se u vás objeví někdo podezřelý, budete mě o tom informovat. Nu, zde je váš byt. Vezměte si ode mne malý dárek, jste hodná žena! Nezapomenu na vás!" Poděkovala a vystoupila. Když se v záři schodiště lampy podívala do ruky, spatřila tři velké zlaté blýskavé mince. Jak byla šťastná!

Příští dopoledne zastavila ekvipáž knížete před palácem barona voň Helfensteina. Kníže vystoupil a nechal se ohlásit u baronky.
„Promiňte, Výsosti," omlouval se sluha.
„Milostivá paní není k dispozici!"
„Proč ne? Dáma si vyjela?"
„Ne, je nemocná."
„Je to vážné?"
„Od včerejšího večera leží na jednom místě bez hnutí."
„Spí?"
„Ne, má otevřené oči."
„Tak mě ohlaste u pana barona." Barona ani nenapadlo knížete odmítnout. Přijal od něj projevy účasti a vyprávěl, že včera večer, když se vrátil z kasina, našel svou ženu v tomto zvláštním stavu.
„Byla to apatie, nebo dokonce letargie, která nechce stále pominout. Přivolal jsem nejlepší lékaře, ovšem bezvýsledně."
„Nedokázali rozpoznat důvody tohoto zvláštního chorobného stavu?" zeptal se kníže.
„Bohužel nikoliv. Lékaři se ve svých výrocích tak liší, že není možné se dopídit jednotného pevného rozhodnutí."
Kníže se vzdálil dozvěděl se dost. Zamířil k soudní budově a nechal se ohlásit u assessora. Ten mu sdělil, že Robert Bertram byl včera uložen v nemocnici.
„Mimo jiné," pokračoval,
„musím vám říci, že jsem ještě včera vyslechl tu židovku."
„Juditu Leviovou? Zdá se mi, že tato dívka je k nemocnému ve zvláštním vztahu. Mohu být alespoň trochu zvědavý?"
„Jistě. Dozvěděl jsem se, že otec této dívky půjčil Bertra-movi značnou částku peněz, protože je to velký básník. Judita se do něho zdá být zamilovaná."
„To je zajímavé."
„Nyní konečně víme, odkud měl Bertram peníze, o kterých zbožný pan Seidelmann tvrdí, že pocházejí z nekalých pramenů." Odtud se odebral kníže do nemocnice, aby se podíval na Bertrama.

KAPITOLA DRUHÁ Intriky pokračují

Dnes ráno seděla Judita ve své místnosti s velkým zármutkem. Celou noc nemohla usnout, čímž byl vinen včerejší výslech. Kdo nepřišel nikdy do styku se soudem, bývá policejním předvoláním velice dotčen a zasažen. K tomu se ještě připojily otcovy výčitky k její účasti na pohřbu. Ještě nyní ráno nebyli rodiče zcela klidní. Tak seděla u své kávy, aniž by se šálku dotkla. Tu slyšela otcovy těžké kroky, které mířily po schodech nahoru. Vstoupil s ranními novinami v ruce a Rebeka spěchala v jeho patách.
„Budeš hádat proč přicházím, má dcero Judito?" ptal se. V radostném očekávání vzhlédla. Tváře těch dvou jasně potvrzovaly, že se nejedná o špatnou zprávu.
„Je to kvůli novinám," odpověděla.
„To jo, ale co je tam napsaný ke čtení a vytištěný?"
„To nevím. Přečti to!"
„Je to o tom básníkovi."
„Bože! O Bertramovi?"
„Jo, o Bertramovi, kvůli kterýmu jsi musela včera před soudní úřady, kde o jednom mluvěj, že pravdu má a o druhým, že ji zase nemá."
„Čti, čti! Co tam píší?"
„Je tam vytištěná velice radostná zpráva. Jen poslouchej svýho otce!" V novinách stálo následující: Stalo se to, co se neočekávalo: obr Bormann složil přiznání. Robert Bertramje nevinen. Když jsme psali o tomto zločinu, dali jsme na vědomí, že nevěříme ve vinu tohoto dobrého mladého muže. Nyní se naše tušení potvrdilo. Navíc se Bertram těší protekcí mimořádných osobností, takže se dá očekávat, že další okolnosti povedou k jeho štěstí. Pochopitelně byl propuštěn z věznice, ale jeho tělesný stav je tak špatný, že bylo nutné jej hospitalizovat v nemocnici. Také klíčník, podezřelý v napomáhání obrovi k útěku z věznice, je nevinen. Budou k dispozici i další zajímavá sdělení o kapitánovi,

která našim čtenářům brzy přineseme. Judita naslouchala s rozzářenýma očima. Nyní zvolala:
„Volný! Je skutečně svobodný! Neříkala jsem hned, že je nevinen?"
„Jistě, moje dcero, to jsi říkala. Jak by mohl bejt básník lupičem? Ale víš ty, komu vděčí za tak náhlý propuštění?"
„Komu?"
„Tobě! Ty jsi včera mluvila před soudcema, abys potvrdila jeho nevinu. Proto byl osvobozenej a teď je ti zavázanej po celej život vděkem. A ten nejlíp potvrdí tak, že se stane zetěm Solomona Leviho a jeho ženy Rebeky."
„Kde je? V nemocnici?"
„Jo, protože se ještě neuzdravil."
„Musím tam jít a starat se o něho." Udělala pohyb, ale otec jí zatarasil cestu.
„Spravedlivej Bože!" zvolal.
„Kam chceš jít, moje dcero? Do nemocnice?"
„Jistě!"
„Mezi neštovice a epidemie?"
„Na to se neptám!"
„Tyfus, souchotiny a horečka ze spály! Chceš se nakazit a přitáhnout choroby na mě i tvou matku, abysme hned umřeli? Chceš na nás uvrhnout hromadný lýtkový křeče? Zůstaneš tady! Proč bys měla bejt milosrdnou sestrou?"
„Je to má povinnost!"
„Co říkáš? Jaká povinnost? Co budeš mít za zisk jako dobrosrdečná sestra? Jen chvíli počkej, pak budeš jeho milosrdnou ženou! To je lepší než sestra. Ještě jsi ani neřekla, jestli se assessor ptal, proč jsme půjčili Bertramovi peníze."
„Protože byl v nouzi."
„Mluvila jsi o procentech?" Ne "
„itc.
„To bylo chytrý a dobrý! To dá mýmu podniku takovej zvláštní a honosnej nádech! Básníkovi se přece nepůjčuje na úroky. Ale Juditko, nemluvila jsi o zástavě, kterou nechal v našich nikách?"
„Ani slovo."
„To bylo chytrý! Takže assessor neví o řetízku s erbem?"
„Vyvarovala bych se o tom mluvit."
„Jseš správnej potomek Solomona Leviho, po kterým jsi zdědila veškerou jeho chytrost. O tom řetízku se nesmí dozvědět ani živáček! Nikdo nesmí tušit, že mám zetě, kterej píše tak slavný básničky, protože je tajnej urozenej pán. Takže buď hezky zticha a do nemocnice nechoď!" Stejně se tam bez vědomí rodičů vydala, nebyla však vpuštěna. Krátce po odchodu knížete se nechal u assessora ohlásit pan Seidelmann. Po vstupu jej přijal úředník otázkou:
„Četl jste ranní noviny v souvislosti s Robertem Bertra-mem?"
„Zajisté! Je volný?"
„Ano. Jeho nevina byla prokázána."
„Také jeho sestra je nevinná?"
„Ano. Nebyla však propuštěna hned včera, neboť jsem chtěl nejdříve mluvit s vámi. Vy jste tu dívku přivedl a jste její poručník. Chci vám vydat tuto nevinně zatčenou osobu."
„Z toho důvodu jsem přišel, pane assessore!"
„Zde leží příkaz k propuštění pro strážmistra. Jakmile jej předáte, dostanete dívku. Ale nechcete přiznat, jak se může člověk zmýlit? Vaše výpověď měla nemalý podíl na tom, že byli oba sourozenci považováni za viníky!"
„O to vřeleji děkuji Bohu, že jimi nejsou! Mí svěřenci vystoupí ven z těchto špatností a krátký čas této zkoušky pro ně bude milosrdenstvím na celý život!" Odebral se pro Marii Bertramovou. Chovala se stále stejně. Na jeho otázky dávala monotónní odpovědi a dobrovolně jej následovala. Ale kam ji vedl? Samozřejmě zpět do Pobřežní ulice k důchodkyni madam Adelheid Grohové, která ihned převzala dívku do svého milého opatrování.

Z nemocnice odjel kníže domů. Převlékl se a vydal se k řece ke svému apatykáři. Jeho převlek byl takový, že jej nebylo možné poznat. Ještě zde nikdy nebyl, ale sluha Adolf jej o všem informoval. Domovní dveře našel zamčené. Zaklepal. U okna se objevila hlava a po několika okamžicích se dveře otevřely. Vyšel sám apatykář.
„Bydlí zde apatykář Horn?" zeptal se kníže.
„Velice správně, můj pane!"
„Mohu s ním mluvit?"
„Ano, to jsem já sám, kde se mnou chcete mluvit?"
„Dole!"
„Vepředu nebo vzadu?"
„Vzadu!"
„Ach, vidím, že jste obeznámen!"
„Snad ještě více, než si myslíte! Zavřete dveře. Nechci, abychom byli rušeni!"
„Nechcete vstoupit nejdřív k mým dcerám?"
„Děkuji! Nekouřím čerstvě užmoulané doutníky a na ženění už nemám vůbec pomyšlení!" To nebylo starému nijak po chuti.
„Kdo by si to o vás byl myslel?" zeptal se ostře a krátce.
„Otázka zněla jinak! Pouze jsem vám řekl, že s vámi chci mluvit dole a vzadu! Tak jdeme!" Takto se starým ještě nikdo nejednal. Má se podvolit nebo být hrubý? Rozhodl se pro to druhé:

„Jdeme říkáte? Tak jděte — tudy ven!" Otevřel opět dveře a pokynul na ulici. Kníže mu se smíchem odpověděl:
„Skutečně si myslíte, že jsem muž, který se nechá vyhodit? Potřebuji s vámi mluvit. Zde! Prohlédněte si tento předmět!" Vytáhl policejní placku. Starý zbledl.
„Tajný policista? To jsem nevěděl! Jste mi velice vítán! Dovolte, abych vás vedl!" Otevřel dveře do sklepa, rozsvítil lampu a kráčel napřed. Kníže jej následoval až do zadní části sklepa. Tam se posadili apatykář přirozeně ve velmi úzkostlivé náladě.
„Pane Horné," začal kníže,
„slyšel jste někdy něco o takzvaném kapitánovi?"
„Jistěže jsem o něm slyšel!"
„Nikdy jste ho neviděl?" NP "
„i>e.
„Nevíte, kdo to je?"
„Ne."
„A přitom jste jeho osobním apatykářem!" Starý vyskočil ze židle.
„Pane," zvolal,
„jak to myslíte?"
„Velice vážně! Slyšel jste někdy o takzvaném Knížeti bídy?"
„Ano."
„Věříte, že je přítelem kapitána?"
„Ne, i když ani jednoho neznám!"
„Nuže, tomu se dá odpomoci: poznáte Knížete bídy! Jsem to já sám!"
„Vy žertujete!" prohlásil polekaně starý.
„Naopak, mluvím vážně! Snad jste také slyšel, že Kníže bídy má tu zvláštnost, že ví mnohem, mnohem více než ostatní?"
„O tom se mluví."
„Nuže, dokáži vám, že jsem tento Kníže bídy: prozradím vám některá vaše tajemství."
„Jaká tajemství bych mohl mít, pane?"
„Tvé první tajemství je sám tento sklep, ale do tohoto taje ti vnikat nechci. Pro mě je zajímavější, že chcete kapitánovi zaprodat svého zetě."
„Milý pane, vůbec vám nerozumím!"
„Myslím zrovna jistého Adolfa, který si má vzít vaši Jette. Nesvedl jste jej dohromady s kapitánem?"
„O tom nic nevím, skutečně, vůbec nic."
„Tak? To bezpochyby nebudete vědět ani o tom, že jste kapitánovi prodal jisté jedy?"
„Jedy? Bože! Nedostává se mi dechu!"
„Ano, jedy! Prodal jste mu dva a pokaždé k tomu, aby bylo u některých lidí navozeno šílenství. Především se jednalo o částečné šílenství, ale včera dokonce o letargii a pomalou smrt!" Apatykáři se začala podlamovat kolena.
„Pane, nechápu vaše slova, vůbec ničemu nerozumím!" dušoval se.
„Skutečně? Nechápete mne? Věříte, že u Knížete bídy pochodíte s Ihanún? Znám vás i vaše obchody, vy míchači jedů!" Tu se apatykář zhroutil ze židle.
„Nebesa!" sténal.
„Co mám dělat? Jsem bez viny, stejně, jako právě narozené dítě!"
„Mlčte! Raději poslouchejte, co vám chci říci! Stačí jediné slovo a skončíte život ve vězení. Mám v rukou dostatečné důkazy —"
„Milost, milost!"
„Dobrá, dostanete ji, ale pouze pod jednou podmínkou! Rozumíte mi dobře?"
„Ano, poslouchám vás. Jaká je to podmínka?"
„Budete mi sloužit stejným způsobem, jakým jste doposud sloužil kapitánovi." Starý se vztyčil. Udělal pohyb, jako by se chtěl zbavit těžkého nákladu a ustoupil o několik kroků ke stěně. Přitom se jeho oči rozsvítily zvláštním leskem.
„Ano," odpověděl,
„na tuto podmínku přistoupím hned, protože —" Zarazil se. Chtěl rukou zatáhnout za provaz, který visel z nízkého stropu v místě, kam ustoupil, ale kníže byl upozorněn jeho pohledem a podivným ústupem — bleskurychle přiskočil a chytil starého za ruku.
„Zadrž, chlape!" zvolal.
„Takto to nepůjde! Co jsi měl v úmyslu? Posaď se na své místo!" Vytáhl revolver a přitiskl hlaveň apatykáři k hlavě. Ten se rychle posadil.
„Co jsem měl v úmyslu?" zeptal se.
„Nic, vůbec nic!"
„Uvidíme!" Stále mířil zbraní na starého, vzal lampu a prohlédl si provaz. Ten edl nahoru ke stropu a končil u místa, pod kterým seděl. Spatřil plechovou krabici, k jejímuž víku byl provaz připevněn.
„Co je to za krabici?" zeptal se kníže.
„Nic, vůbec nic!"
„Dobrá, podíváme se na to. Posaď se na mé předešlé místo, chlapče! Přesně pod tu krabici!"
„Proč, pane?"
„Já totiž zatáhnu za provaz a hned se ukáže, co má s krabicí společného. Tak kupředu, chlapče!" Starý se ocitl v

hrozných rozpacích. Váhal tomuto příkazu vyhovět. Přemýšlel dokonce o pěstním souboji, ale musel si připustit, že jeho protivník je ozbrojen a disponuje mnohem větší tělesnou silou.
„Nuže?" zeptal se kníže.
„Máš na vybranou: buď pod krabici, nebo kulku a nejlépe otevřené přiznání!" Poznal, že je v úzkých a musel si připustit nemožnost úniku.
„Dobrá, přiznám se," pravil.
„Nepokoušej se lhát! Takže?" S revolverem v pravé a lampou v levé ruce stál výhružně před apatykářem. Ten váhavě řekl:
„Krabice obsahuje směs k — k — k čichání."
„Ach tak! Krabice se otevře a směs spadne na toho, kdo sedí pod ní na židli?"
„Ano."
„Co se stane dál?"
„Prostředek velice silně páchne."
„Znamená to, že postižený bude omámen?"
„Ano."
„Dobrá, to mi stačí. Vidíte, že nemáte co do činění s nějakým školákem. Proto říkám: ještě jedna taková lest a hlavou vám prolétne kulka. Posaďte se!" Starý z respektu před namířeným revolverem poslechl jeho příkaz.
„A teď chci konečně slyšet odpověď! Říkám vám, že pokud se chcete zachránit, musíte mi sloužit, jako jste dosud sloužil kapitánovi. Jste k tomu připraven?"
„Ano."
„Kapitán se nesmí dozvědět to nejmenší!"
„Budu mlčet."
„Jste pod neustálým dohledem. I nyní se ví, že jsem u vás. Kdyby se mě něco stalo, nemohl byste se vyvléci. Máte ještě něco z toho jedu, který jste dal posledně kapitánovi?"
„Trochu."
„Kde?"
„Venku v předním sklepě."
„Dáte mi jej?"
„Kolik zaplatíte?"
„Zaplatím velice dobře. Jak ten jed působí?"
„Přivede člověka do nejhlubší letargie."
„To vím, chci slyšet něco jiného. Na ducha přece ten prostředek nemůže účinkovat tak rychle."
„Ne, účinkuje na tělo. Jsou jím ochromeny určité nervy."
„Nervová ústrojí řeči a pohybu?"
„Ta první úplně a ta druhá zčásti."
„Nemocný je tedy v letargii jen zdánlivě?"
„Ano."
„Vidí a slyší všechno, co se kolem něho děje?"
„Ano."
„Zemře?"
„Zcela jistě!"
„To je hrozná, příšerná smrt! To je mnohem horší než tetanus, při kterém člověk umře alespoň rychle. Existuje protijed?"
„Ano."
„Máte ho také?"
„Jistě."
„Kolik potřebuje člověk od obojího?"
„Záleží na čase. Jedna kapka jedu usmrtí za šest měsíců, dvě kapky usmrtí za pět měsíců, tři za čtyři a tak dále. Šest kapek usmrtí za měsíc. Protijed se používá stejně, ale v přímé souvislosti: podá se tolik kapek, kolik měsíců letargie trvala."
„Jak rychle jed účinkuje?"
„Během půl hodiny."
„A protijed?"
„Za stejnou dobu."
„Mohu dostat obojí?"
„Pokud to bude dobře zaplaceno —"
„Kdo mi dá jistotu, že jste mne neobelhal?"
„Já sám." Kolem rtů knížete zahrál zvláštní energický úsměv.
„Dobrá," řekl.
„Beru vaše záruky. Kapitán od vás koupil jed. Mluvili jste o protijedu?"
„Nemluvili jsme o něm nikdy."
„To je velice milé. Budete spokojen, když vám za obojí zaplatím sto guldenů?"
„Sto guldenů? To myslíte vážně?" zvolal apatykář s chtivou žádostivostí v očích.
„Ano."

„Jsem spokojen!"
„Zde, vezměte! A nyní přineste ty věci!" Vytáhl z peněženky stoguldenovou bankovku a podal ji starému. Ten ji strčil do kapsy a řekl:
„Pojďte dopředu, dostanete medicíny hned. Naštěstí jsem toho namíchal více, než jsem potřeboval." Přešli do přední části sklepa. Tam vytáhl apatykář kámen ze zdi — ze vzniklého otvoru vytáhl krabičku naplněnou malými skleněnými lahvičkami. Dvě vyjmul a pravil:
„Zde, tato bílá lahvička obsahuje jed, tato bílá protijed. V obou máte množství na dvacet dávek." Kníže převzal obě lékovky a obrátil se k odchodu.
„Pro dnešek bychom byli hotovi," prohlásil.
„Pokud mi budete věrně sloužit, budete se mnou spokojen. Pokud vás přistihnu při zradě, bude s vámi konec! Ach, co máte v těchto velkých sudech? Snad víno?"
„Ne, něco ještě lepšího! Je to stará a dobrá Franzpálenka."
„Hmm! Kdyby tomu tak bylo, rád bych ochutnal. Máte sklenice?"
„Zde hned dvě stojí. Mám vám natočit?"
„K tomu by přišel vhod i doutník." Starý se sebevědomě zasmál.
„Myslel jsem, že nekouříte?"
„Mimořádně. K pálence musím čichat dým tabáku."
„Mohu vám jeden přinést?"
„Když chcete!"
„Vrátím se hned!" Vystoupil po schodech nahoru. Kníže rychle vytáhl lékov-ku a nechal z ní kápnout do sklenice na pálenku. Sotva lahvičku schoval, vrátil se starý, který nesl doutníky. Oba muži si zapálili a pak kníže sáhl po druhé sklenici.
„Zde, nalejte mi!" Sklenice nebyly příliš velké. Starý obě naplnil. Kníže si pouze srknul, ale starý vypil svou sklenici s jedem až do dna.
„Ach, tu mě napadá," řekl kníže,
„ještě jste mi neřekl, v čem se má jed podat. Ve vodě?"
„Je vhodné cokoliv: voda, čaj, čokoláda, víno i pálenka."
„Máte ještě nějaký protijed?"
„Ani kapičku."
„A skutečně je pravda, že nemocný vidí a slyší všechno, co se kolem něho děje?"
„Všechno. Cítí, vidí i slyší všechno. Je to jenom zdání, že se nachází v letargii."
„Pak je tento přípravek zlatem k nezaplacení! Dejte sem ještě jednu sklenici!" Přes svůj odpor dopil nápoj a nechal sklenku ještě jednou naplnit. Seděli vedle sebe a hovořili. Odpovědi starého se zkracovaly, jeho oči se začaly zvětšovat. Tu se v jeho rysech objevil hrozný strach.
„Pane," huhlal,
„vy jste — jste-------"
„Co?" smál se kníže.
„Vy jste — mi dal-------můj vlastní jed?"
„Samozřejmě. Vždyť jste říkal, že se mi sám zaručíte za kvalitu tohoto jedu!"
„To je — je — je-------" Další slova přešla v nesrozumitelné huhňání. Starý klesl ze židle a ležel roztažen na zemi. Kníže se k němu sklonil, posvítil mu lampou do tváře a řekl:
„Tak, chlapče, tímto způsobem zkouším své lidi! Slyšíš mě a také vidíš. Víš, co říkám. Dal jsem ti jednu kapku. Účinek je skvělý, jsem spokojen. Je-li i protijed tak dobrý? Zítra přijdu a dám ti kapku. Pokud to nebude mít výsledek, byl jsem oklamán, ale pochopitelně k tvé vlastní škodě. Peníze si zatím vezmu k sobě. Bude-li protijed dobrý, vrátím ti je zítra." Vytáhl mu stoguldenovou bankovku z kapsy a opustil sklep. Bez obtíží otevřel domovní dveře a podařilo se mu odejít, aniž by byl spatřen dcerami starého. Ty byly velice zvědavé, když se otec dlouhou dobu nevracel. Jedna z nich sestoupila a výkřik hrůzy přivolal ostatní. Všechny myslely, že jejich otce ranila mrtvice. Vytáhly jej ven ze sklepa a uložily do postele. Poslaly pro lékaře, který po prohlídce apatykáře nebyl z jeho nemoci nijak chytrý. Uplynul den a minula noc. Časně ráno druhého dne přišel starý muž a koupil si několik doutníků. Slyšel o nemoci apa-tykáře a požádal, aby jej mohl vidět. Když přistoupil k jeho lůžku, vytáhl z kapsy malou zelenou lahvičku & z ní kápl nemocnému do úst jednu kapku. Během čtvrthodiny se začal nemocný pomalu pohybovat. Neuběhlo ani dvacet minut, když otevřel ústa, aby mluvil. Nepodařilo se mu to a vyluzo-val jen nesrozumitelné blábolení. Cizinec byl zřejmě spokojen, protože k obrovskému překvapení děvčat sáhl do kapsy a vytáhl stoguldenovou bankovku. Potom prohlásil:
„Řekněte vašemu otci, že jsem s jeho medicínou spokojen. Až přijde čas, tak ho vyhledám. Adieu!" S tím vyšel ze dveří.

O Roberta Bertrama pečovali v nemocnici nejlepší lékaři rezidence. Každý den se objevil kníže Befour, aby se vyptal na jeho stav. Občas také, když otevřel pacient na několik okamžiků oči, spatřil nad sebou skloněnou krásnou dívčí tvář.
„Noc! Ó, noc! Má noc!" šeptal. Tak proběhlo několik týdnů a přiblížily se vánoční svátky. Robertův stav se lepšil. Dokonce se už cítil dost silným k opuštění nemocnice, ale lékaři to zamítli. Vrátila se mu duševní rozpoloženost a také jeho tělo zesílilo dokonce byl silnější než dříve. Občas se zeptal pečovatelky na své sestry a vždy se mu dostalo odpovědi, že se nemusí strachovat. Proto byl klidný. Konečně přišel Štědrý den. Dopoledne tohoto dne navštívil kníže Roberta a jako obyčejně se ho zeptal na jeho přání.
„Pryč odtud! Nic víc!" usmíval se Robert.
„Už víte kam?"

„Bůh mi ukáže správnou cestu."
„Cítíte se skutečně dostatečně silný na další rvaní se životem?"
„Naprosto! Podívejte se na tyto papíry, Výsosti! Už druhý týden pracuji. Jsou to nové básně."
„Od našeho hadžiho Omanaha?"
„Ano, druhý díl."
„Za dvacet guldenů honoráře!"
„Ó, za druhý dfl mi slíbil dokonce pětadvacet! Doufám, že bude držet slovo!"
„Vidím, že jste skutečně plný sil! Ale prosím, vydržte do večera. Poté udeří vaše hodina." Odešel a Robert čekal. Den mu připadal nekonečný. Konečně se začalo šeřit a přišla opatrovnice nemocných. Podávala mu několik balíčků.
„Pane Bertrame, zde je vaše oblečení, do kterého se máte obléci." Vzdálila se a on opustil lůžko, aby se oblékl. Balíčky obsahovaly všechno pro dokonalý společenský oblek. Kdo byl dárcem tohoto drahého oděvu? Zaručeně kníže! Oblékl se a pohlédl do zrcadla — málem se nepoznal! Velice se změnil k lepšímu. Tu se také otevřely dveře a objevil se kníže.
„Nuže, můj mladý příteli," pravil.
„Přišel jsem, abych dodržel slovo. Budete konečně volný!" Robert děkoval svému dobrodinci, ale ten veškeré díky s úsměvem odmítal.
„Nechtě to být, můj milý," oponoval.
„Jste připraven?" Venku čekala ekvipáž. Nastoupili. Odjeli k domu plukovníka voň Hellenbacha a zde vystoupili. Robert dům poznal.
„Zde? Výsosti, co zde mám dělat?"
„Pozvali několik hostů a vás mezi nimi. Pojďte, pane Bertrame!" - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ Vedl jej po schodech nahoru. Sluhové se uctivě ukláněli a Robert si připadal jak ve snu. U jedněch dveří kníže zastavil a zaklepal.
„Prosím, vstupte!" pobídl ho.
„Uvidíme se později." Než se stačil Robert vzpamatovat, byl vtlačen do dveří, které se za ním zavřely. Ocitl se v hezky vybavené místnosti, provoněné zvláštní jemnou vůní. Místnost byla osvětlena magickým světlem růžové lampy. Z jednoho křesla se zvedla rozkošná dívka. Poznal Fanny voň Hellenbach. Stál zde jako opařený s ruměncem v tváři a nenalézal slov. Dívka mu vyšla přátelsky vstříc a podala mu ruku, které, se neodvážil ani dotknout, natož ji políbit.
„Konečně!" zvolala.
„Buďte vítán po tak těžkých zkouškách, pane Bertrame! Posaďte se na okamžik! Rodiče dosud nejsou hotovi." Přistoupil k židli. Má si sednout? Nebylo by lepší rychle odejít, utéci pryč, daleko odtud? Co zde pohledával? Nic nechápal. Sáhl si na hlavu a rozhlížel se, jako by hledal pomoc. Pochopila jej a rozuměla mu. Jemným hlasem pronášela uklidňující slova:
„Dnes jsem chtěla splnit svou povinnost, pane Bertrame, povinnost, kterou od sebe nemohu odehnat. Vy jste kvůli mně trpěl a v tomto domě jste byl oloupen o svobodu. A musí to být zase zde, kde se z ní budete opět těšit. Neznali jsme vás a způsobili jsme vám těžkou újmu. Chci být první, která vás požádá o prominutí. Můžete nám odpustit?" Přistoupila k němu a napřáhla ruku. On ji neuchopil. Pokýval hlavou a chtěl mluvit, ale nešlo to. Nedokázal ze sebe vypravit jediné slovo. Z očí mu vytryskla celá záplava slz. Přistoupil k oknu. Musel sebrat veškeré síly, aby hlasitě nevzlykal. Co viděl? Tam naproti stál dům, ve kterém bydlel. Tam nahoře bylo okno, u něhož často, tak často stával, a díval se přes zahrady na tento dům. A nyní? Tu se na jeho rameno položila malá měkká ručka.
„Ano, plačte, vyplačte se," řekla Fanny.
„Srdce má svá práva. Potom přijďte těmito dveřmi." Otevřela postranní dveře. Ano, to byla ložnice, do níž tehdy vstoupil, aby jí přišel na pomoc. Tam stála panensky čistá, bělostná postel a zde sloupkový stůl, u kterého překvapil obra. Ale co se mělo stát? Ona, dcera šlechtice, pozvala jeho, syna krejčího, do ložnice! To by se nestalo ani nikomu urozenému! Vrátilo mu to jeho rovnováhu.
„Pamatujete si na ten nešťastný večer?" zeptala se.
„Do posledního detailu, milostivá slečno."
„Nu, pak mi tedy také můžete říci, jestli mi dokážete prominout."
„Co by mohl promíjet Robert Bertram baronese voň Hellenbach? Nešťastná souhra náhod mne označila jako spoluviníka. Nyní je omyl vyjasněn. Přece mne nechcete umačkat svou dobrotou?" Pohlédla mu měkce do tváře.
„Máte pravdu," prohlásila poté.
„Myslím, že rodiče budou připraveni. Pojďme!" Odebrali se do společenské místnosti. Zde již čekal plukovník s manželkou a také kníže byl s nimi. Přijali Roberta velice přátelsky. Cítil, že to nejsou jen obyčejné fráze, na které svým jednoduchým, skromným, ale upřímným způsobem odpovídal. Dostavovali se další a další hosté, kteří byli rádi, že ho vidí. Mezi nimi byla i velice krásná i když starší dáma. Byla celá v černém a přece to vypadalo, jakoby z ní vyzařovaly paprsky světla. Nemohl od ní odtrhnout oči. Měl pocit, jakoby už někdy spatřil tuto rozkošnou tvář s krásnýma modrýma očima, lemovanou záplavou dlouhých blond vlasů. Neustále přemýšlel, ale marné. Byla to baronesa Alma voň Helfenstein. Později byly otevřeny dveře do salonu, kde svítil bohatě ozdobený vánoční stromek. Pod ním byly rozloženy dárky. Většina z nich byla připravena pro rodinné příslušníky, ale přesto se tam našla maličkost pro každou z přítomných osob. Tu přistoupila Fanny k Robertovi.
„Pojďte, pane Bertrame," řekla.
„Nemyslel Ježíšek i na vás? Pojďte, povedu vás." Vzala jej za ruku a vedla jej ke stolu, na kterém ležela v modrém sametu vázaná kniha. Na deskách se skvěl zlatý nápis: Domácí, tropické a pouštní obrazy od hadiiho Oma-naha. Pod tím stálo: Sedmé vydání. Byl velice překvapen.
„Už sedmé?" divil se.
„Udělali jste mi velkou radost. Děkuji vám!" Podal jí ruku a ona se zeptala:

„Vy jste už četl tohle sedmé vydání?"
„To mi dosud nebylo umožněno."
„Tak knihu rychle otevřete!" Vyhověl její pobídce. Otevřel knihu — co to je? Za titulní stránkou byla zasunuta stoguldenová bankovka a mezi ostatními stránkami po desetiguldenové bankovce. Zbledl. Všichni si toho všimli.
„Co to je?" zeptal se. Jeho oči se dívaly kolem téměř vyčítavě. Fanny odpověděla:
„Klidně si to můžete vzít. Je to poctivě vydělaný honorář, o který jste byl málem oloupen! Zde stojí muž, kterému můžete za tuto radost poděkovat." Při tom ukázala na knížete. Ten přistoupil blíže a vytáhl z kapsy jakýsi dokument.
„Zde je opravená nakladatelská smlouva mezi hadžim Omanahem a nakladatelstvím Zimmermann. Vy jste byl nemocný a tak jsem se té věci tak trochu ujal." Nyní probíhalo jedno vysvětlování za druhým, dokud Robert skutečně neuvěřil, že se nejedná o dar, ale o poctivě vydělaný honorář. Naplnilo ho to neskonalým zadostiučiněním. Najednou cítil, že něco znamená. Zmocnila se ho jistota, kterou u sebe nikdy nezpozoroval. Znamenal něco v té záplavě tvorů, kteří se jmenují jediným názvem: lidstvo. Jeho hodnota byla nyní vyčíslena vloženými guldenovými bankovkami. Ach, co by na to řekla Marie, jeho sestra? Ale nedostal se k vyslovení jakékoliv otázky, neboť se v jeho blízkosti objevila osoba, která mu byla ještě bližší než myšlenka na sestru. Sice si to jasně a výrazně neuvědomoval, ale cítil to a tušil. Později přišel ještě jeden host, jehož objevení nebylo nikomu z přítomných příliš milé — baron Franz voň Helfenstein. Nebyl pozván, ale přišel z vlastní vůle. Odebrali se k tabuli. Robert byl posazen vedle baronesy Almy voň Helfenstein. Ta se s ním přátelsky bavila, jako by se již dlouho znali a nebylo mezi nimi společenského rozdílu. Oči barona Franze na nich visely po celou dobu večeře. Co si myslel? Bylo patrné, že jej zaměstnává nějaká zvláštní myšlenka. Také plukovník si vyměnil se svou ženou několik polohlasitých poznámek. Nyní poznamenal přes stůl k baronovi Franzovi:
„Pane barone, sedíte na nejlepším místě, abyste to dokázal posoudit. Nevšiml jste si té zvláštní podoby?"
„Jaké?"
„Mezi vaší sestřenicí a panem Bertramem." Baron měl pocit, jako by jej udeřili do hlavy. Odpověděl tónem veselého rozhořčení:
„Vy zde vidíte nějakou podobnost?"
„Jistěže."
„No, pan Bertram proti tomu nebude nic namítat a jestli se má sestřenice cítí tímto objevem potěšena, nic proti tomu nemám." Bertram v jeho slovech pocítil jasnou urážku a proto odpověděl:
„Možná proti tomu mám něco já! Otevřeně se přiznám, že mi vůbec není lhostejné, s čí sestřenicí jsem srovnáván."
Několik okamžiků bylo naprosté ticho. Baron zbledl. Každý cítil ránu, která mu byla těmito slovy uštědřena. A že ta rána sedla, bylo nejlépe vidět na tom, kdo jí byl postižen.
„Ach, nebydlíte vy v mém domě?" zeptal se konečně.
„Ano."
„Váš otec byl krejčí Bertram?"
„Jistěže. Byl to ten chudý, ale poctivý krejčí Bertram, který se nad ničím tolik nedivil, jako nad spekulacemi nějakého barona s neštěstím jeho nájemníků." Tato poznámka jej zasáhla ještě silněji než ta první. Baron stiskl zuby. Paní domácí cítila napětí a proto rychle převedla rozhovor na jiné téma. Napětí však přetrvávalo i nadále. Víno činilo zábavu nevázanější. Mluvilo se o umění, o vědách, o hudbě i divadle a delší dobu věnovali diskutování o poezii. Plukovník tvrdil, že na básni je nejtěžší najít vhodný rým a jeho dcera živě odporovala. Tvrdila, že Bohem nadaný básník překoná každý rým.
„Nu," uzavřel kníže,
„vždyť je mezi námi básník. Ať rozhodne o této bitvě!"
„Ano, pane Bertrame," pravila Fanny,
„komu dáváte za pravdu?"
„Oběma," odpověděl.
„Jsou básníci, kteří musí těžce bojovat s rýmy a jejichž jména jsou i přes to v čele umělců, zatímco mnohému poetickému učni padají rýmy jako sněhové vločky."
„A jak je to s vámi?" zeptala se Alma voň Helfenstein.
„Zřejmě patřím k těm poetickým učňům."
„Vám jdou rýmy snadno?"
„Velice snadno. Jsem schopen mluvit v rýmech tak dlouho, jak jen si budu přát."
„A kvalita těchto rýmů?" poznamenal baron Franz ironickým hlasem.
„Asi by dopadly k vaší spokojenosti, natolik znám básníka hadžiho Omanaha," odpověděla Fanny.
„Téměř mne láká něco takového slyšet!" Fanny se nechala baronem strhnout.
„Dobře!" zvolala.
„Dejte panu Bertramovi nějaké téma!" Nápad okamžitě vzbudil všeobecný souhlas.
„Téma? Jaké? Jaké?" ptali se.
„Vánoční téma," napadlo Almu voň Helfenstein.
„Ano, ano!" volali všichni. Fanny k tomu dodala:
„A musí začít slovy anděla: .Zvěstuji vám velkou radost a musí popsat nejen vánoční radost a veselí, ale i vánoční koledu."
„Co se týká té koledy," prohodil baron Franz,
„měl bych k tomu jeden návrh." A když všichni mlčeli a tázavě na něj hleděli, pokračoval:
„Mysleme na vánoční večer. Všude vládne radost a veselí. Ale tam nahoře v cele sedí jeden, obžalovaný z těžkého a bezcitného zločinu. Trápí ho zlé svědomí. Jeho tělo i duch trpí. Je nemocen a zemře. Zemře právě ve večer vánočního

svátku. Není ta mimořádně zajímavé téma?" Bylo zřejmé, že je jeho úmyslem Bertrama urazit. Plukovník cítil povinnost hostitele a ujal se mladého muže. Vyjel:
„Pane barone! Myslím, že —"
„Prosím, prosím!" zaznělo z druhé strany stolu.
„Jsem ochoten toto téma přijmout." Tato slova pronesl sám Robert. Ihned s nadšením odrazil urážku, tak, že ji chtěl splnit. Kníže mu porozuměl.
„Ano," prohlásil,
„všichni s tím s radostí souhlasíme a žádáme vás, abyste začal!" Robert ustoupil stranou od stolu, takže jej mohli všichni sledovat. Několik okamžiků upíral oči k zemi, jakoby tam hledal potřebný začátek a poté spustil způsobem italských improvizátorů: Zvěstuji vám velkou radost, jenž se přihodila vám, protože dnes narozen byl, váš Spasitel, Kristus Pán, jásot zní o celé zemi, po hvězdách, obloze, slunci, v kostele voní kadidlo, zvony hlaholí do dáli. Ve všech příbytcích svítí, všude dýchá radostné štěstí na rozzářených stromcích, skví se radostí opilé kvítí. Popsal lehkými verši obecně panující radost z vánoc a potom pokračoval: Vše působí tak vesele, jako by noc měnila se v den, jenom tam nahoře, v cele, teskno a tmavojejen. Dole proniká radost, do všech lidských srdcí, nahoře je jen bolest, vězeň v samotě noci! Takto dal básník vzniknout paralelám mezi radostí panující dole mezi svobodnými lidmi a smutkem nahoře zavřeného nemocného trestance. V těchto souběžích byly skryty obrazy otřesného obsahu. Na smrt nemocný cítí svůj konec a z dálky k němu zní bouření věčnosti. Tu dostane strach, je mu úzko myslí na své hříchy a na spravedlnost Boží. S jakou může počítat pomocí? Ne s jinou než touto: Modlící se sepne ruce, pozvedne k nebi zrak: Otče, dej požehnaného konce, abych v klidu mohl skonat! Pohlédni na své dítě v níži, já toužím po tvém světle, ztracený se opět blíží, po tvém soudu — konec v pekle! Robert stál s planoucím zrakem u stolu a nebyl to jen Bohem požehnaný básník, byl to i výborný řečník, který svá slova promísil otřesnou tragikou. Oči všech na něm visely a uši přítomných byly našpicované, aby jim neuniklo ani jedno slovíčko. Podobnou recitaci neslyšel ještě nikdo z nich. A dále, dále! Umírající žádá o milost a odpuštění, nemůže dál, sfly jej opouštějí. Pečlivé však naslouchá, nezazní-li mu vstříc z temnoty cely znamení, že byl vyslyšen. A to znamení nakonec přichází: Tu zazní z blízkého chrámu, zvonů majestátný hlas, a v majestátném ránu, nese se chóru halas: Pane, nyní necháš v míru, svého služebníka jít spát, on našel opět svou víru, nechtěj již slzu v oko jeho hnát! Nahoru do tmavé cely znějí tyto chórem zpívané sloky. Pronikají do ucha i srdce umírajícího a dokáží vymazat strach ze smrti i obavy z věčnosti. Smířena s Bohem, osvobozuje se duše ze slabého a hříšného těla. Smrt není konec života a bytí, naopak, je to znovuzrození pro jiný a lepší život. Je to vkročení do míst, o nichž se tak dobře vyjádřil sám Kristus:
„V domě mého otce je mnoho komnat a já jdu napřed, abych vám je přichystal." Posluchači byli hluboce uneseni hloubkou jeho básně. Byl to opravdu básník ‚Domácích, tropických a pouštních obrazů! Mysleli, že už je konec zajatec se vyrovnal se svým svědomím a životem a zbaven hříchů prošel skrze bránu věčného života. Ale ne! Logika úlohy vyžadovala, aby smíření bylo uznáno a stvrzeno i zástupci božích myšlenek za zemi. Proto Bertram pokračoval: Blíží se kroky, a cela, zaplane jasem svíce, když zazáří i kápě bělá, v sluhy božího ruce. Vstupující vidí mrtvého hříšníka, který se modlil v kleče a tak i skonal. Tvář polepšeného hříšníka byla upjata k malému zamřížovanému okénku, kde umírající zachytil poslední světlo, světlo vánočních hvězd, oněch hvězd, o kterých mluví evangelium:
„Ctěn budiž Bůh tam nahoře, a mír na zemi pro všechny lidi dobré vůle!" Sluha boží stojí pohnutě u zesnulého a za ním klíčník, který celu smrti otevřel. Tento mrtvý se nevyrovnal jen se životem, on se srovnal i se smrtí a věčností. Je povinností pastora, dát mu rozhřešení jeho hříchů, i když je již po smrti. Tímto také Robert Bertram uzavírá svou improvizaci: A farář položí ruce, žehnajíc na jeho čelo: blažen buď, kdos do konce, věřil na věčnou lásku! Blaze tomu, kdo z celého srdce, (pachtí se k pramenu života, a ještě v poslední své chvilce, obrací zraky své v nebesa! Pokud v poslední chvíli hledáš, hvězdu odpuštění svého, pak povede té, uhlídáš, k pravdě a moci Pána tvého! Pak patří také tobě radost, která dnes přišla k nám, protože dnes narodil se, i tvůj Spasitel, Kristus Pán! Po uctivé pokloně se Bertram otočil stranou. Byl sám svou improvizací tak pohnut, že bezděky přistoupil k oknu a opřel své rozpálené čelo na studené sklo, aby je na něm ochladil. Dojem z jeho přednesu byl tak velký, že posluchačům nakonec selhal i hlas. O to více se rozbouřil nekonečný potlesk. Všichni se zvedli a tlačili se k němu, aby dali najevo své uznání.

l Pouze dva se drželi zpět — Fanny voň Hellenbach a baron Franz voň Helfenstein. Ten počkal, až se všichni vypovídají a poté se zeptal tónem zkoušejícího:
„Pane Bertrame, nechcete mi říci, jestli jste už někdy dříve nečetl tuto báseň v nějakém listě a nebo básnické sbírce? Zřejmě jste seji musel odněkud naučit nazpaměť. Připadá mi totiž nemožné, že byste ji složil právě v tomto okamžiku!" Na několik okamžiků se rozhostilo hluboké ticho. To byla doslova úmyslná urážka, která byla o to výraznější a zavrženíhodnější, protože byla namířena proti mladému muži, který už tolik vytrpěl. A stalo se to dokonce před zraky tohoto vysokého panstva, které se sešlo, aby opět pozvedlo jeho ztracenou čest. Urážka zasáhla i plukovníka voň Hellenbacha — hostitele. Řekl si, že baron byl již dvakrát mladíkem usazen viděl nesouhlasné výrazy na všech tvářích a považoval za svou povinnost, ujmout se poraženého. Ale neměl čas k jedinému slovu Bertram sám převzal svou obranu. A stalo se to takovým způsobem, jakoby se mladý muž pohyboval po celý život v kruzích nejvyšší aristokracie. Jakmile totiž baron domluvil, přistoupil k němu mladík rychlými kroky, přeměřil jej opovržlivým pohledem a prohlásil:
„Helfensteine, vy jste sprostý člověk, — lump, se kterým bych se vůbec neměl zahazovat!" Takže on jej nazval pouze Helfensteinem! Vynechal jak ‚pane, tak i to ‚von! Přítomní byli zaskočeni. Mlčeli. Mlčky hleděli na mladíka, který stál vzpřímeně před aristokratem a nejevil jakékoliv známky strachu. Baron byl na okamžik jakoby zasažen bleskem, pak ale rychle vyskočil.
„Člověče!" zvolal.

„Hulváte! Co si to dovoluješ?"
„Nedovoluji si vůbec nic!" odpověděl Bertram.
„Dovoluji si tak málo jen proto, že mám strach, abych si nepošpinil ruku, kdybych vám dal pár facek! Je pro vás štěstím, že mne od toho zdržuje úcta k ostatním hostům!" Baron zařval jako zvíře. Napřáhl ruku k úderu a Bertram rychle ustoupil, aby se ráně vyhnul. Fanny k němu rychle přiskočila chtěla jej chránit. Vtom se již baronova ruka kmitla vzduchem a úder zasáhl dívku, která se s výkřikem bolesti zhroutila. V příštím okamžiku stanul před baronem plukovník.
„Pane voň Helfensteine!" zvolal chvějíce se zlostí.
„Musím vám říci —"
„Zadržte!" přerušil ho silný a velitelský Bertramův hlas.
„Pane plukovníku, tomuto muži nemůžete říci nic jiného, než už jsem mu řekl já. Když jsem k němu dolů sestoupil já, je zbytečné, abyste se snižoval i vy! Je to zbabělec, o čemž svědčí každý jeho čin a proto stačí, když bude potrestán mnou. Jděte z jeho blízkosti!" Odstrčil plukovníka stranou. Paní plukovníkova pospíšila ke své dceři, aby ji podepřela. Přistoupila i Alma voň Helfenstein. Kníže Befour stál klidně a mlčky na svém místě a blýskajícím se zrakem pozoroval scénu.
„Máte pravdu," přitakal plukovník k Bertramovi.
„Doufám, že na mě nezapomenete, budete-li potřebovat svědka ke zmíněnému trestu." Zdálo se, že baron Franz voň Helfenstein má připravenou nevybíravou odpověď. Jeho oči sršely, ale ovládl se. Obrátil se na knížete:
„Skutečně, neuvěřitelná situace! Nemyslíte, Výsosti? Já se nyní co nejrychleji stáhnu a jsem přesvědčen, že můj odchod nebude alespoň vámi považován za zbabělost." Kníže se uctivě uklonil a odvětil:
„Doufám, že posouzení této trapné příhody bude odpovídající. Smím pozdravovat vaši paní manželku?"
„K tomu může dojít pouze pomocí dopisu."
„Dopisu? Jak to?"
„Ach, vy to ještě nevíte? Ano, už jste nás delší dobu nenavštívil. Zdraví mé ženy bylo poslední dobou velice špatné. Lékaři doporučili změnu klimatu a poslali ji do Monaka. Ale přece jen neopomenu vaše pozdravy tlumočit. Dobrou noc, panstvo!" Odešel.
„Co je to za člověka!" divila se plukovníkova žena, když se za baronem zavřely dveře.
„Uhodil tě hodně, milá Fanny?"
„To je dobré, maminko," odpověděla tázaná s vynuceným úsměvem.
„Doufám, že ten hrubý muž již nikdy nevstoupí do našeho domu!"
„To bych si velice vyprosil!" ozval se plukovník.
„Zdá se mi, že přišel jen kvůli tomu, aby provokoval našeho dobrého Bertrama. Můj milý mladý příteli, zaručeně budete potřebovat sekundanta! Myslete přitom na mne!"
„Já bych si dovolil odporovat, pane plukovníku" vmísil se kníže.
„Doufám, že pan Bertram bude v první řadě myslet na mne."
„Souboj!" zvolala polekaně Fanny.
„Můj Bože, to je strašné! Nedá se to nějak obejít?"
„V žádném případě," odpověděl její otec.
„Kdyby byl Helfenstein tak zbabělý, že by Bertrama nevyzval, tak pošlu výzvu já jemu. Uhodil mé dítě a za to musí být potrestán!"
„Pan Bertram je ještě nemocný a slabý!"
„Prosím, nedělejte si o mě starosti," prosil s úsměvem Robert.
„Nechme tohle téma padnout! Je mi velice trapné, že má přítomnost v tomto domě vyvolala takové nepříjemností."
„Tím se nezatěžujte, můj milý," prohlásil plukovník.
„Vás jsem pozval, ale baron přišel bez pozvání. Ujišťuji vás, že jste nemohl jednat jinak a otevřeně se přiznám, že jsem s vámi velice spokojen. Nechci vám lhát, že bych u vás předpokládal tak hrdé, čestné a přitom srdečné jednání. Dosud jste měl mou účast, nyní jste si ale získal i mou úctu! A konečně, máte pravdu: nechme toto nepříjemné téma padnout!" Ještě chvíli spolu hovořili. Fanny se odebrala k oknu. Strachovala se o Bertrama. Nezkušený mladý muž a — souboj! Přistoupil k ní. Odešla od ostatních a on si myslel, že je to kvůli němu.
„Vy se na mne zlobíte, milostivá slečno?" zeptal se.
„Já a na vás? Jaký bych k tomu mohla mít důvod?"
„Promiňte, ale já jsem nemohl jednat jinak!"
„Choval jste se jako čestný muž! Ale prosím, řekněte mi upřímně: jste natolik zkušený ve zbraních, abyste se svého protivníka nemusel bát?" Pokrčil rameny a odpověděl:
„Strach nemám a tohoto barona stejně považuji za zbabělého Barnabáše! V této chvíli je nejdůležitější to, aby tato nepříjemná událost nebyla na škodu vám!" Řekl to tak upřímným a otevřeným tónem, že mu srdečně položila ruku na rameno. Odpověděla:
„Co by nám mohla uškodit? Ale mně se zdá, že nemůžete nikdy přijít do naší blízkosti, aniž byste si neodnesl nějaký šrám! Byla bych ráda, kdyby vás to nedonutilo, abyste se našemu domu vyhýbal. Uvidíme vás zase brzy?"
„Poroučíte tak, milá slečno?"
„Poroučet? Ó ne, ale přeji si to." Srdce mu tlouklo téměř až v krku! Přála si jej opět vidět! Jaké blaho a radost!
„Mohu vás požádat, abyste opět přišel?" žádala jej.
„Přijdu rád," odvětil tiše rozechvělým hlasem.
„Často?"

„Tak často, jak jen to bude možné, aniž bych pro vás byl přítěží."
„Ó, to se nemůže nikdy stát!" Až do posledního okamžiku spočívala její ruka na jeho rameni. Oba stáli těsně vedle sebe a cizí pozorovatel by mohl snadno tuto scénu považovat za velice intimní. Tu padl pohled Fanny oknem přes ulici. V prvním patře naproti stojícího domu bylo osvětleno několik oken. V jednom z nich stály dvě dívky, které bylo možno dobře rozeznat a hleděly sem k nim s ostrou pozorností. Fanny rychle stáhla ruku z mladíkova ramene a odstoupila od okna. On ji následoval, aniž by si všiml, že byli z druhé strany ulice pozorováni. Po nějaké době sluha ohlásil, že přijela ekvipáž knížete. Proto se Befour obrátil na Bertrama.
„Budeme se muset rozloučit. Doufám, že milostivá baronesa voň Helfenstein dovolí, abychom jí nabídli také místo?"
„Ráda přijímám, Výsosti," odvětila Alma.
„Člověk se nedokáže tak milé společnosti nikdy nasytit!" Plukovník ujistil mladého básníka, že se může vždy považovat za velmi vítaného hosta a doprovodil ty tři až k vozu. Ještě při nastupování opakoval:
„V žádném případě nezapomeňte, pane Bertrame, že k nám máte vždy a v kteroukoliv hodinu otevřené dveře! Považujte se za příslušníka mé domácnosti." Ekvipáž se rozjela. Plukovník spatřil dvě ženské postavy opřené o domovní dveře naproti přes ulici, ale nemohl tušit, jak velký zájem by měly na pozvání do jeho domu. Robert prožíval chvíle slavnostních pocitů. Byl uznávaným básníkem s bohatým honorářem v kapse. Seděl v ekvi-páži ve společnosti knížete a baronesy a připadal si jako ve snu. Zvláštní pocity bouřily i v Almě voň Helfenstein. Mladý muž na ni učinil hluboký dojem, zvláštní hluboký dojem, který si vůbec nedokázala vysvětlit. Měla pocit, jako by čas- to, velice často vídala jeho tvář a jako by se znali již dlouhou dobu. Ekvipáž zastavila před jejím domem a při vystupování se zeptala knížete:
„Výsosti, smím doufat, že vás u sebe brzy spatřím?"
„Vaše přání je mi rozkazem, milostivá baroneso!"
„Prosím vás, abyste vzal s sebou i našeho mladého přítele. Nechtěla bych, abychom se dnes viděli naposledy." Vstoupila do domu a ekvipáž se opět dala do pohybu. Kníže se obrátil na svého společníka:
„Prosím, pane Bertrame, přemýšlel jste poslední dobou o vaší budoucnosti?"
„Dokonce velmi pilně."
„K čemu jste se rozhodl?"
„Nedokázal jsem dojít k žádnému závěru. Musel jsem to nechat na vůli Boží, a vidíte, pomohl mi!"
„Jak to?"
„Honorář, který jsem s vaší pomocí získal, mi snad pomůže k vyplnění mého největšího přání. Rád bych studoval."
„To je správné a dobré! Přesně to jsem od vás očekával."
„Musím však vzít v úvahu, že částka, kterou mám, bude navýsost ztenčena povinnostmi, jimiž jsem vázán ke svým mladým sestřičkám. Ale brzy se objeví druhý díl básní a ten by to mohl svým způsobem vyrovnat."
„Ach! Chcete utratit část svého honoráře za své sourozence?"
„Jistě, Výsosti!"
„Ale jsou to nevlastní sourozenci, o které byste se vůbec nemusel starat. Dokonce i výraz nevlastní sourozenci není správný, protože jste byl pouze v opatrování."
„O to je má povinnost větší. Můj opatrovnický otec mi nedal nikdy pocítit, že pocházím ze sirotčince. Nyní jsem se íl - ODVÁŽNÁ LOUPEŽ dozvěděl, že se tam ocitly ty malé a proto musím konat svou povinnost."
„Jste hodný! Uvidíme!" Nyní zajel kočí do Vítězné ulice a zastavil před malým domkem, kde bydlel starý lesník Brandt.
„Tak jsme u cíle," prohlásil kníže a vyskočil z vozu. Bertram jej následoval a ekvipáž odjela. Kočí musel vědět, že nebude více potřebný. Kníže zaklepal na dveře a po chvíli otevřel starý Brandt. Zahlédl příchozí a zvolal:
„Ach, Výsosti! Vedete ho? Tak vstupte dovnitř!" Vedl oba muže do domu. Uvnitř jim přišla vstříc i hajná a podala Bertramovi ruku.
„Vítejte, pane!" pravila s okouzlujícím přátelstvím.
„Už vám Výsost řekla, proč vás zde očekáváme?"
„Ne," odvětil a spokojeně si prohlížel oba staré lidi.
„Nuže, myslím si, že nyní nemáte kde bydlet?"
„Bohužel ne."
„Nuže, tak se vás zeptám, jestli by vám to vyhovovalo u nás. Stejně jste již očekáván!"
„Kým?" zeptal se překvapeně a radostně nad tímto vstřícným krokem.
„Kým? Netušíte to? Nu, tak to hned zjistíte. Pojďte!" Otevřela dveře do vedlejší místnosti. V ústrety jim zazářilo jasné světlo. V místnosti stál vánoční stromek s hořícími svíčkami a vedle něj stály, bohatě obdarovány — jeho malé sestřičky.
„Roberte, Roberte, drahý Roberte!" jásaly, když jej zahlédly. Přiběhly k němu a natahovaly po něm své malé ručky. Neviděl je od toho nešťastného večera, kdy došlo k vloupání. Klekl si k nim, přitáhl je k sobě a hlasitě vzlykal radostí a — bolestí. Vzpomněl si na opatrovnického otce a na-------ne, přece ne, neměl čas se odevzdávat těmto smutným myšlen- kám, neboť malé donesly všechny obdržené dárky, na které se musel podívat a s nimi se radovat.
„Od koho to všechno máte?" zeptal se.
„Od otce," odpověděla první.
„Od matky," odvětila druhá.
„Od otce a matky?" ptal se překvapeně.
„Ano, od nového tatínka a maminky!" Přitom ukazovaly na staré manžele, kteří se s pohnutím zúčastnili tohoto shledání. Pohlédl na oba a zeptal se:
„Rozumím tomu správně? Vy jste-------?"
„Si vzali děti," přitakal starý Brandt.

„Jste s tím spokoje-nej, mladej pane?"
„Vy jste se jich ujali, skutečně ujali? Už se nebudou muset vrátit do sirotčince?"
„Ó ne! Bydlí tady od doby, kdy jste byl v nemocnici."
„Bože, tolik překvapení a radosti! Za to vděčím hlavně vám, Výso----------" Zarazil se. Otočil se, aby namířil svá slova na knížete, ale ten zde nebyl.
„Ach! Zřejmě se vrátil do přední místnosti!" mínil.
„Musím hned za ním, abych —"
„Zadržte, pane Bertrame!" zadržel jej hajný a uchopil jej za ruku.
„Nenajdete ho, už je dávno pryč."
„Pryč? Proč?"
„Není přítelem velkejch díků."
„Ale — hm," zrozpačitěl mladík.
„Ještě jsem si neujasnil své postavení!"
„Hned vám všechno vyjasním. Byl byste tak hodnej a následoval mě?" Vzal světlo a vedl ho přední místností a potom nahoru po schodech. Zde byla na jedněch dveřích připevněna vizitka.
„Prosím, přečtěte si to!" pobídl jej starý.
„Robert Bertram!" četl.
„Má to znamenat —?"
„To má znamenat, že budete bydlet v těchhle dvou podkrovních místnostech. Vstupte!" Otevřel dveře. Robert se ocitl v útulné místnosti, která sousedila s ložnicí. Byl zde psací stůl i knihovna. Vypadalo to přesně tak, jako by vešel do bytu pilného studenta. Dlouho všechno pozoroval a poté se zeptal:
„To zařídil kníže Befour?"
„Ano."
„Jaký je to muž! Jak mu musím být vděčný! Ale ještě jedno mi leží na srdci: mám ještě jednu sestru. Víte o ní něco?"
„Ano. Měla tu bejt dneska s náma, ale je to nemožný, protože odcestovala."
„Odcestovala? Kde vlastně bydlí?"
„V Pobřežní ulici. Našla si práci u nějaký paní, Grohová se jmenuje a"je to důchodkyně."
„Je to dobré místo?"
„Každopádně. Ta dáma je velmi počestná a taky zbožná. Je spoluzakladatelkou Sdružení bratrů a sester blahoslave-nejch. Oni se zabejvají dobročinností a vnitřním misionář-stvím. Nedělejte si žádný starosti. Moje stará se tam dnes vydala, aby je pozvala, ale dozvěděla se, že madam Grohová na nějakou dobu odcestovala."

Kníže se rychle vzdálil, aby se vyhnul díkům mladého muže. Odebral se do zahrady svého paláce, kde se chvíli procházel. Potom vešel do domu a když se opět objevil, nikdo by jej nepoznal. Odebral se do Zednické ulice, kde vytáhl klíč, odemkl domovní dveře a stoupal nahoru po dvojích schodech. Tam lehce zaklepal na dveře jednoho bytu. Bylo mu otevřeno. V místnosti panovala tma.
„To jste vy, milostivej pane?" INTRIKY POKRAČUJ!
„Ano, já, Adolfe."
„Prosím, pojďte dál!"
„Nechceš rozsvítit světlo?"
„Ne. Ve tmě mohu vidět, aniž bych byl zpozorován."
„Správně! Dostal ses kupředu?"
„Jo."
„Dobré, velice dobré!" prohlásil kníže a tápal po nějaké židli, na kterou by se posadil.
„Co ses dozvěděl?"
„Kapitán nechodí do domu vchodem, ale leze přes zeď."
„To není možné. Viděl jsi dobře?"
„Ale jo, právě vis — a — vis) mému bytu. Přesně jsem to viděl."
„Ale zeď je příliš vysoká!"
„To jsem si řekl taky. Bez žebříku se přelézt nedá. Tak jsem si stoupnul na číhanou a vida! Objevil jsem tajné zařízení, které kapitán při vstupu do zahrady používá."
„Co to je?"
„Jeden z těch kamenů ve zdi se dá vytáhnout. V díře jsou schovaná železa, která se dají do zdi zastrčit a poslouží jako schody."
„Tak! Viděl jsi to na vlastní oči?"
„Ano. Dokonce jsem to i vyzkoušel!"
„Hrome! Snad jsi nebyl i v zahradě?"
„Jasně! Šel jsem za kapitánem. Krátce řečeno, opatřil jsem si podobná železa a vstoupil jsem do zahrady. Tam jsem na kapitána počkal. Když se objevil, plížil jsem se za ním."
„Odvážný chlapík! Kdy to bylo?"
„Včera."
„Sledoval jsi ho až do domu?"
„Ne. Ale vím, kudy tam leze.") Přesně naproti (franc.) Vyprávěl knížeti o okně, kterým kapitán do domu vstupuje.
„Tím oknem se také vracel?" zeptal se kníže.

„Jo. Vypadnul ze zahrady úplně stejně, jak se v ní objevil."
„Sledoval jsi ho dál?"
„Bohužel to nebylo možné. Musel jsem čekat až zmizí, abych mohl taky přes zeď, a pak už jsem ho nemohl dostihnout, protože jsem nevěděl, za jaký roh zahnul."
„Postava by odpovídala. Dneska jsem ale slyšel, že ten starý barák má být pronajatý."
„Komu?"
„Společnosti blahoslavených bratrů a sester. To už dá námět k přemýšlení."
„Jasně, jasně! Hm! Nesmíme váhat! Co myslíš, nepodíváme se, co se ukrývá za tím oknem, kterým kapitán vstupuje?"
„Jsem připraven!"
„Vezmi si lucernu a revolver. Půjdeme a snad se nám podaří v nejbližší době celé to hnízdo vybrat."

Když opustil baron palác plukovníka, odebral se do svého paláce, aby jej po několika okamžicích zase opustil, a to v převleku a zadní brankou. Vydal se cestou do Zednické ulice, ale tu nejdříve obešel, aby se dostal ke staré budově z druhé strany. Tam otevřel zahradní vrátka a když je za sebou opět zamkl, plížil se opatrně do domu. Ještě nedošel ke dveřím když zaslechl, jak mu někdo dává znamení:
„Pssst!" Zůstal stát. Vynořila se postava a blížila se k němu. Neměla na tváři masku a on mohl v odlesku jiskřícího sněhu poznat tvář zbožného pána — Augusta Seidelmanna.
„Ach! Na stráži!" šeptal baron.
„Jak to jde?"
„Pojďte!" Vedl jej kolem domu a do zadní části zahrady. Tam byl na vnitřní straně u zdi naházen sníh.
„Proč to?" zeptal se baron.
„Proto," odvětil zbožný a ukázal na otvor.
„Vlezeme dovnitř." Hromada sněhu u zdi byla dutá. Oba muži se vplížili dovnitř, kde baron našel rozměrné sedátko, na kterém se oba mohli pohodlně usadit.
„Čí to byl nápad?" zeptal se.
„Můj. Udělal jsem tuto pozorovatelnu hlavně pro nás dva. Nyní uzavřeme vstup natolik, abychom viděli ven jen úzkou skulinou. Nikdo nás nemůže zpozorovat, ani když bude stát vedle."
„Máte snad důvod k domněnce, že takový člověk dnes přijde?"
„Jistě. Včera jsem někoho spatřil, jak před vaším příchodem přeskočil zeď a přistoupil až k oknu."
„Třeba jím dnes proleze!"
„To předpokládám."
„Schody byly odstraněny?"
„Ano. Nemůže objevit ani to nejmenší."
„Tak je čas všechno uklidit. Zítra bude všechno odstěhováno!"
„Myslím, že to ani nebude nutné. Co když dnes toho člověka — hm!"
„Rozumím! Jeho zmizení nám neprospěje. Je to policajt a má mnoho spojenců. Zřejmě je spolčen s tím prokletým Knížetem bídy. Nezbude nám nic jiného, než všechno vyklidit a obchody na nějaký čas zastavit."
„Úplně? Taková škoda!"
„Musíme si udělat pauzu alespoň tady v rezidenci. O to více se bude činit Král lesa!"
„Stejně nemohu uvěřit, že by hrozící nebezpečí bylo tak velké!"
„Ale ano! Kníže bídy kolem nás rozprostřel jednu síť vedle druhé. Dokonce zaměstnal i toho apatykáře!"
„Starého Horná?"
„Ano. Musel slíbit, že mu bude sloužit. Ještě, že byl starý tak čestný, a řekl mi to. Abych nezapomněl, jak to vypadá s Marií Bertramovou?" Pobožný nechal slyšet lehké zakašlání.
„Velice dobře," odvětil.
„Není narušena?"
„Ne, rozum se jí vrátil."
„A její —její city?"
„Zde už si člověk nemusí přát více. Ochutnala ovoce a našla v něm zalíbení. Stalo se z ní chutné sousto."
„Ještě se na to sousto podívám. Mám však pocit, že se u naší paní Grohové příliš dlouho neohřeje."
„Proč?"
„Její bratr se po ní bude ptát a bude ji žádat zpět!"
„Ó, postaral jsem se dobře! Zatím odcestovala."
„Skutečně?"
„Ne, ale on tomu bude věřit. Poslouchejte!" Za zdí zazněly kroky a poté bylo slyšet cinkání želez.
„Slyšíte?" šeptal pobožný.
„Přichází! Objevil skoby, asi to bude nějaký chytrák." O několik okamžiků později přeskočil Adolf zeď a kníže jej následoval. Oba se opatrně ubírali k budově.
„Dva!" prohlásil baron.
„Má s sebou ještě jednoho a potvrzují se má slova: nepracuje sám a na vlastní riziko. Můžeme je odtud velice dobře sledovat."
„Ano. Postavil jsem tu pozorovatelnu tak, aby bylo možné všechno přehlédnout. Vidíte, jeden vstupuje oknem dovnitř!"
„Ano, a druhý ho následuje."

„Budou velmi zklamaní, když se ocitnou v díře, odkud se nelze nikam dostat, jen zase vylézt oknem ven!"
„Je velké štěstí, že si strážce toho chlapa všiml. Kdyby jsme si ničeho nevšimli, našli by schůdky ke katedře, a jednoho krásného dne by nás přepadla policie. Vidíte, rozsvítili!"
„Ano. Hledají! No, přeji jim úspěch!" Po nějaké době světlo zhaslo a oba muži se vraceli zpět. Blízko skrýše zůstali stát a oba tajní pozorovatelé vyslechli následující:
„Tomu nevěřím. Ta díra musí někam vést!"
„To si také myslím. Musíš zaujmout stráž a sledovat kapitána pokaždé, když přeleze zeď. Jen tímto způsobem ho můžeme odhalit. Co může chtít baron v této díře, když v ní nic není! Nu, pojďme dál!" Přelezli zeď. Baron vrazil do svého souseda a šeptal:
„Slyšel jste to?"
„Každé slovo!"
„I to o kapitánovi?"
„Ano."
„A o baronovi?"
„Také."
„Hrome! Víte co to znamená?"
„Hmm! Málem se mi zdá, že —" Rozpačitě se zarazil.
„No dál! Co tedy —?"
„Jako kdyby ten člověk tušil, že tajemným kapitánem je vlastně baron!"
„Je to tak, je to skutečně tak! Je mi na stopě!"
„To by bylo každopádně nepříjemné!"
„Je dobré, že jsme se to dozvěděli! Zůstane u toho: zítra všechno uklidíme a v rezidenci si dáme na několik měsíců pohov."
„Hmm! Škoda tak báječného podniku!"
„Co ztratíme zde, získáme zase pašováním. Já teď obchody a pašování zařídím úplně jinak musí se tomu dodat na ráznosti! Myslíte, že se na vašeho bratra můžeme plně spolehnout?"
„Na něj a jeho syna? Naprosto! Já vám za oba plně ručím!"
„Dobrá! To se dá něco dělat. Když budeme mít teď dost času, můžeme se plně věnovat pátrání po Knížeti bídy. Musel by se doslova spolčit s ďáblem, aby se nám nepodařilo zjistit, kdo to vlastně je!"
„A potom?"
„A potom? No, potom nám zaplatí za všechno do posledního feniku! Nyní jsou oba pryč a já si myslím, že můžeme jít také."

Krátce poté, co opustil Robert Bertram nemocnici, objevila se tam Judita Leviová. Přicházela téměř denně, ale nepodařilo se jí docílit svých přání. Dnes náhodně potkala ošetřovatelku, která se o Bertrama starala. Od ní se dozvěděla, že básník nemocnici opustil. Radovala se, zeje zdravý, ale ihned ji přepadly obavy. Proto se rychle zeptala:
„Nevíte náhodou kde bydlí?"
„Ne, vážená slečno."
„Snad by se to dalo zjistit."
„Jistěže. Člověk by se musel obrátit na Jeho Výsost, knížete Befoura."
„Proč zrovna na něj?"
„Kníže mladého pána vyzvedl a odvezl ho svou vlastní ekvipáží."
„Tak ho vzal k sobě!"
„Nejdříve ne. Od sluhy jsem se dozvěděla, že kníže zamýšlí zavézt pana Bertrama k plukovníkovi voň Hellenbachovi."
„K Hellenbachům?" zbledla Judita.
„Víte to jistě?"
„Ano. Dnes večer tam budou mít nadílku."
„Děkuji! Dobrou noc!" Pospíchala pryč. Na pohřbu viděla Fanny voň Hellenbach a věděla, jak je to krásná dívka. Začala ji sžírat žárlivost. Nešla, doslova utíkala domů. Červená a rozpálená rychlou chůzí stanula před svými rodiči.
„Je pryč!" zvolala rozrušeně.
„Pryč? Kdo?" ptal se žid.
„Kdo? Kdo jiný než Bertram!"
„Bertram, básník? Není už v domě nemocných?"
„Ne, je u plukovníka voň Hellenbacha."
„U toho, kvůli kterýmu byl zatčenej? Ten plukovník ho asi pozval, aby mu dal nějaký odškodnění za jeho strádání."
„Ano, to jistě udělal. Já vím dobře, co mu dá jako náhradu!"
„Dá mu několik stovek guldenů a k tomu na památku prsten, který si nasadí na prst."
„To jedno je mylné a to druhé správné. On mu dá prsten a k tomu svou dceru, které ten prsten navlékne na důkaz zasnoubení." Žid se zatvářil velice překvapeně.
„Svoji dceru?" zeptal se.
„Ano."
„Kdo to řekl? Kdo řekl, že si má vzít dceru plukovníka voň Hellenbacha?"
„Já to vím! Ta dcera ho miluje!"
„Ona básníka miluje? Nemilovala jsi ho snad ty mnohem dřív? Nedávala jsi mu jídlo a pití a nepůjčila jsi mu snad

penízky? Nemáš snad na něj větší právo než ona?"
„To mám, ale nyní je u ní! Teď rozsvítili v salonku vánoční stromek a básník dostane dceru jako dárek pod stromek!"
„Bože Abrahámův! On si ji vezme?"
„Co já vím? Ach, kdybych se to tak mohla dozvědět! Kdybych tak u toho mohla být, abych viděla co dělají a slyšela o čem mluví!" Tu lusknul starý prsty a zvolal:
„To všechno můžeš, to všechno můžeš udělat, Juditko, moje dceruško!"
„Všechno slyšet?"
„Ne, ale můžeš aspoň všechno vidět!"
„Kdyby to tak bylo možné! Jak bys to chtěl zařídit?"
„Jseš tak hloupá a tvůj otec je chytrák! Nemáš snad přítelkyni Sarah Rubinenthalovou?"
„To mám. Ale co s ní?"
„Není otec tyhle přítelkyně ten muž, kterej prodává a půjčuje nábytek a jiný zařízení?"
„Ano, ano! Dál!"
„Nebydlí snad tahle Sarah právě naproti domu, kde bydlí plukovník voň Hellenbach?"
„U Zebaotha! Na to jsem nepomyslela!"
„Tak teda půjdeš a navštívíš tu svou přítelkyni Sarah Rubinenthalovou —"
„Udělám to hned!"
„Postavíš se u ní k oknu a budeš vidět všechno tam naproti. Když dceru plukovníka nebude chtít, stane se mým zetěm. Pokud by si jeho dceru snad vzal, tak —" Zarazil se. Chtěl vyslovit výhružku, ale žádná jej v tom momentě nenapadla.
„No?" zeptala se Judita.
„Copak mu uděláš, když bude tvé dceři nevěrný?"
„Co já vím? Nevím to!" Její tvář se úplně změnila a v jejích očích se zaleskla pomstychtivost.
„Ale já to vím!" zvolala.
„No, co budeme dělat?"
„Pokud nebude chtít mou ruku, tak nedostane ani šlechtický titul!" Tu starý spráskl ruce a zvolal:
„Spravedlivej Bože! Pokud jsem ti prve řekl, že ses hloupá, tak teď říkám, že ses desetkrát chytřejší než tvůj otec! Ano, máme ten jeho řetízek!"
„A už mu ho nevrátíme!"
„Bude ho chtít! Můžeme mu ho zapřít?"
„Ne, ale bude muset nejdřív zaplatit!"
„On ho snadno zaplatí, když se stane zetěm bohatýho plukovníka! Pak bysme mu museli řetízek vrátit."
„Tak mu dáme jiný!" V rysech starého šejdíře se objevilo překvapení.
„Jinej?" zeptal se.
„Juditko, z tebe se najednou stala taková chytrá a rozumná dáma!"
„A nemám snad pravdu?"
„Ano, máš velkou pravdu, dcero. Když ztratíme slavnýho zetě a nebudem s matkou vytesaný do kamene, tak ztratí on řetízek a šlechtickej titul taky! A dcera plukovníka si určitě nevezme žádnýho nešlechtice!"
„Ano, bez šlechtického titulu si ho jistě nevezme a on zase půjde za mnou. A potom, až se stane mým mužem, potom mu dám řetízek i s šlechtickým titulem!"
„Ale budeme to muset narafičit pěkně šikovně. Ten řetízek by se dal velice snadno vyměnit za jinej. Mám jich tady spoustu, některý nejsou ani pravý a přece vypadají jako ten jeho. Ale to srdíčko, medailonek s tou baronskou korunkou a s těma písmenama R. a H., to je těžký, protože ho musím nechat udělat a musí si bejt podobnej!"
„Neznáš zlatníka Jacoba Simeona?"
„Jo, toho znám dobře!"
„A nedržíš ho dokonale ve svých rukou? Nemůžeš ho snad donutit, aby udělal všechno co chceš?"
„Donutit ho můžu, ale co by měl udělat?"
„Jiné srdce, které bude tomu pravému podobné."
„Dobrý, to udělá, ale co s korunkou?"
„Necháš tam udělat podobnou korunu, ale ne šlechtickou."
„To udělá taky, ale co s těma písmenama?"
„Ta dvě velká nechá stejná, a aby to nebylo úplně podobné, vyryje mezi ně místo malého ‚v' malé ‚u'."
„Proč by tam měl dělat zrovna ‚u'?"
„Bude to znamenat ‚und', a pak to není šlechtické jméno, ale jsou to počáteční písmena dvou jmen. To dává úplně jiný význam."
„Bože izraelskej! Nikdy bych nevěřil, jakej ostrovtip skrej-vá hlava mojí dcery!"
„Tak dělej, co ti říkám!"
„Zejtra půjdu za Jacobem Simeonem."
„Ne, půjdeš tam ještě dnes. Jestli se zasnoubí básník s dcerou plukovníka, bude mít hned k dispozici peníze a zítra přijde svůj dluh zaplatit. Do té doby už musí být připraven falešný řetízek."
„Dobře, tak tam půjdu hned."
„A já si pospíším k Sarah Rubinenthalové." Hned vyrazila a svou přítelkyni zastihla doma. Dívka měla svůj vlastní pokoj a obě se tam rychle uchýlily. Z tohoto místa mohly pohodlné pozorovat místnosti u plukovníka. Starý žid měl pravdu. Judita vysvětlila přítelkyni důvod své návštěvy a obě se posadily k oknu, aby začaly špehovat. Místnosti naproti byly jasně osvětlené. Děvčata viděla každé hnutí a nenechala si nic ujít.

„Vidíš ho?" ptala se Judita.
„Vidíš, co dělá?" Malá hrbatá odpověděla:
„Vidím ho. Stojí tam a mává rukama ve vzduchu!"
„Recituje. Zaručeně vymýšlí z hlavy nějakou báseň, stejně, jak to udělal u mě s básní o mořské víle." Nespustily přednášejícího z očí. Viděly, jak potom přistoupil k oknu a hned se zase vrátil ke stolu. O chvíli později přišla k oknu Fanny voň Hellenbach. Byla napůl otočena ke světlu, takže mohly rozeznat rysy její tváře.
„Je tam!" vyrazila ze sebe Judita.
„Znáš ji?"
„Vidím ji každý den."
„Tak mi pověz, Sarah, jestli je hezká!"
„Je hezká, velmi hezká!"
„Ano, je hezká, ale hezčí než já?" Tázaná se ocitla v rozpacích a teprve po chvíli odpověděla:
„Je hezká, ale i ty jsi krásná. Vaše krása je rozdílného druhu."
„To nepotřebuji slyšet! Chci vědět tohle: kdybys byla Robertem Bertramem, koho by sis vybrala, ji nebo mě?"
„Tebe!" odvětila Sarah. Za těchto okolností nemohla dát jinou odpověď. Tu ze sebe vyrazila Judita ostrý syčivý zvuk, jako když zmije spatří kořist.
„Ach! Támhle přichází! Stoupá si k ní!" zvolala.
„Nyní uvidíme, jak na tom spolu jsou! Vidíš jeho oči?" Ne "
„i>C.
„Já také ne. Bože mých otců! Chtěla bych vidět jeho oči. Podle očí bych zjistila, jestli se skutečně mají rádi! Ale teď, teď! Ona ho drží! Dala mi ruku na rameno! Co tomu říkáš, Sarah?" Judita byla velice rozčilena. Dupla nohou a bubnovala prsty na okenní tabulku. V jejích žilách bouřila orientální krev. Nejraději by si pospíšila naproti, aby své sokyni vyškrábala oči. Přítelkyně neodpověděla a proto se znovu ptala:
„Ptám se, co tomu říkáš?"
„Já nevím."
„Nemyslíš, nyní mu určitě vyzná lásku!"
„Skutečně? Myslíš si, že to udělá?"
„Proč ne? Vždyť to vidíš! Kdyby spolu byli sami, jistě by ho chytila pažemi kolem krku a líbala by jeho rty!"
„Už odchází!"
„Odchází, ale příliš pozdě! Ona miluje jeho a on ji! Ještě že vím, co musím udělat!" Přítelkyně se zmocnily obavy.
„Co budeš dělat?" ptala se.
„Vždyť přece nevíš ani slovo z toho, o čem si ti dva povídají."
„Nepotřebuji vědět žádné slovo a přesto všechno vím! Podívej, přijíždí ekvipáž knížete Befoura. Nyní odjede a my půjdeme dolů, abysme viděly, co se stane s Bertramem."
„Co by se s ním mělo stát?"
„Musím vědět, jestli s ním pojede pryč a nebo zůstane u plukovníka voň Hellenbacha." Odebraly se před dveře a nemusely nijak dlouho čekat. Z protějších dveří vystoupil kníže s Bertramem a baronesa voň Helfenstein. Nastoupili do ekvipáže. Přitom zaslechly plukovníkova slova:
„V žádném případě nezapomeňte, pane Bertrame, že k nám máte vždy a v kteroukoliv hodinu otevřené dveře! Považujte se za příslušníka mé domácnosti." Vůz se rozjel. Judita uchopila Sarah za ruku a plnou silou ji stiskla, přičemž se zeptala:
„Viděla jsi to? Slyšelas to? Má se počítat za příslušníka domácnosti, ne?"
„Ano."
„Patří k plukovníkově domácnosti! Víš, co to vlastně znamená? Patří k domu, patří k rodině! Je snoubencem jeho dcery!"
„Možná se mýlíš!"
„Ne, ne, nemýlím se! Stal se nevěrným! Už mne nemiluje! Miluje jinou! Ale znám prostředek, který ho donutí, aby se ke mně vrátil! Dobrou noc, musím jít domů!" Nechala přítelkyni stát a spěchala pryč. Mohla milovat i nenávidět dohromady, jako pravá dcera Orientu. Ne, že by nenáviděla Bertrama, ale nenáviděla tu, o které věřila, že ji o tohoto básníka připravila. Také její otec se již vrátil od zlatníka. Vyprávěla mu všechno a potom se odebrala na lůžko. Marně se snažila usnout házela sebou ze strany na stranu a přitom přemýšlela o pomstě a odplatě.

Muž, na kterého myslela, ležel zatím v nejhlubším spánku. Když se probudil, byl už dávno den. Odebral se dolů, kde byl přátelsky přivítán starými i sourozenci. Nalil si kávu a starý hajný jej odvedl stranou.
„Dneska jsem mluvil s knížetem," řekl,
„a vím, co se včera dělo. Vy jste dobrej šermíř?"
„Ne," přiznal Bertram.
„Neměl jsem čas ani prostředky, abych se mohl tímto uměním zabývat."
„Hmm! To se bude muset dohnat! A jak to u vás vypadá se střílením?"
„O nic lépe."
„Hrome! A to čekáte na vyzvání!"
„Myslím, že kohoutek stisknout dokážu."
„Hmm! Střílet a střílet, to je sakramentskej rozdíl! A tady se bude jednat o život! Už jste se díval nahoře do svý skříně?" Ne "

„Najdete tam oblečení, který vám dobře padne. Oblékněte se teple, půjdeme do lesa."
„Proč?"
„Budeme střílet!"
„Ach! Na příkaz knížete?"
„Jo! Měl byste se aspoň trochu vycvičit!" Po nějaké době opustili oba rezidenci a lesem zazněly opakované výstřely. Domů se vrátili dlouho po poledni. Po pozdním obědě se vydal Bertram ven. Nejdříve se vydal do Pobřežní ulice, aby zjistil, jestli se jeho sestra ještě nevrátila. Vystoupil po schodech zmíněného domu. Ještě než zaklepal, otevřely se jedny dveře a před ním se objevila — velice vznešená dáma, jak se alespoň domníval. Byla dosud mladá a zdánlivě i krásná. Na sobě měla drahocenné šaty s vlečkou a silně voněla. Šaty měly tak hluboký výstřih, až se začervenal. Ale slyšel, že dámy nejvyšší aristokracie se oblékají právě tímto způsobem. Samozřejmě nebyl znalcem, aby poznal, že krása dámské tváře je zhotovena jedině pomocí líčidel a její šaty jsou ušity z nejlevnější a nejobyčejnější látky. Hlubokou uctivou poklonou pozdravil a chtěl zaklepat na vedlejší dveře. Ona se nadřazeně usmála a zeptala se:
„Kam chcete jít?"
„K madam Grohové."
„Co tam chcete?"
„Chci mluvit se svou sestrou."
„Ach! Kdopak jste?"
„Jmenuji se Bertram."
„Tak to jste se zbytečně namáhal. Madam Grohová i s vaší sestrou odcestovaly a vrátí se snad až za dva týdny."
„Velice děkuji, půvabná dámo!" Kráčel po schodech dolů a dívka vstoupila zpět do místnosti. Za ní zazněl druhý hlas:
„Kdo byl ten hezký mladík?"
„Bratr té nové, Marie. Kde je?"
„V saloně s poručíkem."
„To je dobře. Nesmí vědět, že se po ní někdo ptal."
„Proč ne? Ta už nám přece neuteče. Medvěd, který jednou ochutnal med, už od stromu se včelami neodejde." O tomto rozhovoru neměl Bertram ani tušení, jinak by nebyl vůbec tak klidný. Odtud se odebral do Vodní ulice k židovi Solomonovi Levimu. Zde byl s největší srdečností přijat a odveden do druhé místnosti.
„Pan Bertram přišel, aby navštívil Juditu, mou dceru?" ptal se starý.
„Ne," odvětil tázaný.
„Přišel jsem vyrovnat svůj dluh."
„Pán se stal najednou tak bohatej? Ale stejně musím zavolat svojí dceru, protože ona peníze půjčila a ona je taky musí vzít zpátky." Bertramovi to nebylo zrovna milé, ale nemohl proti tomu nic dělat. Po chvíli Judita vstoupila, srdečně jej pozdravila a podala mu na uvítanou ruku. Stejně srdečně na její pozdrav odpověděl, ale nepustil se do velkých rozhovorů, i když se ona všemožně snažila udržet řeč. Robert raději zůstal u důvodu své přítomnosti.
„Ale, pane," pravila se špatně zastřeným zklamáním,
„skutečně to tak spěchá? Zatím ty peníze nepotřebuji."
„A přece vás žádám, abyste je přijala zpět. Nemám rád dluhy." Přes její tvář přelétl blesk. Lhostejně pokrčila rameny a odpověděla:
„Jak chcete. Myslela jsem, že tu malou půjčku budete chápat úplně jinak. Doufala jsem, že vás uvidíme častěji — (i
„Promiňte! Můj čas je natolik zaplněn studiem, že asi nebudu mít možnost vás obtěžovat."
„Tak! Tak tedy počítejte!" Podal jí peníze. Přepočítala je a obrátila se na otce:
„Ten řetízek! Nebo ho máš ještě zamčený?"
„Už jsem ho připravil na pult. Tady, pane Bertrame, je to ten váš?" Bertram otevřel krabičku, v níž byl řetízek uschován, nahlédl jediným pohledem dovnitř a řekl:
„Ano, je to on! Přijměte můj dík!" Odešel a ubíral se směrem k domu číslo jedenáct. Před venkovními dveřmi byl málem sražen člověkem, který se potácel kolem. Byl to bratr obra Bormanna. Byl značně opilý a mířil k velkému náměstí, kde stál cirkus. Když se tam dopotácel, zastavil se a naslouchal. Z manéže znělo práskání biče.
„Pracujou," mumlal.
„Chci dovnitř!" Mezi umělci byl znám pod jménem
„Kolega" a nikdo mu nebránil ve vstupu. Chvíli pozoroval cvičící, pak se odebral do stáje, aby si prohlédl koně a právě se chtěl zase vzdálit, když mu vběhl do cesty ředitel.
„Bormann!" zvolal.
„U všech čertů, vy jste tady? Jak se vede?"
„Dobře," zněla odpověď.
„Hmm! To by byla výjimka! Vaše příbuzenstvo přece nebývá často obklopeno štěstím!"
„Máte na mysli mýho bratra?"
„Toho také. Jak to s ním vypadá?"
„Je v cvokárně. Zbláznil se."
„To jsem slyšel. A vy? Co děláte?"
„Zatím ještě nic, ale brzo začnu dělat."
„Pod kterým ředitelem?"
„Sám pod sebou!"
„Chcete to zkusit s vedením cirkusu?"
„Jo."

„A chcete sestavit skupinu? Máte na to peníze?"
„Co je vám do toho?"
„Správně, mě nic, ale napadá mne: nepotřebujete náhodou personál?"
„Ne."
„Škoda, něco bych pro vás měl." »Co?"
„Jednoho kluka. Nedávno jsem ho dostal a stál mě hříšné prachy. A najednou ten rošťák spadl z koně a zlámal si hnátu. On se sice zase uzdraví, ale do té doby tu bude nečinně ležet. Už ho nechci ani vidět!"
„A co rodiče?"
„Do toho vám nic není!"
„Ukažte ho!"
„Pojďte!" Vedl opilého do zadního rohu stáje, kde ležel na slámě hezký chlapec, kterého ředitel získal prostřednictvím pobožného Seidelmanna. Dítě bylo velmi bledé a tiše naříkalo.
„Tak co, jak se vám líbí?"
„Uvidíme!" Bormann se shýbl, aby si prohlédl chlapcovy svaly. Ten vykřikl bolestí.
„Drž hubu, kluku, nebo ti ji hned zacpu!" hrozil opilý.
„Otče! Matko!" kňoural tiše chlapec.
„Tady hned jednu máš!" Ruka opilce sjela dolů — a od té chvíle chlapec ani nemukl.
„No?" zeptal se ředitel.
„Špatnej není. Kolik má stát?"
„Dal jsem za něj hříšný prachy, ani na to nechci pomyslet. Je to ztracené. Kolik nabídnete?"
„Deset guldenů."
„To je mizerná cena! Ne!" Bormann přemýšlel.
„Hmm!" zabrumlal.
„Jsem docela rád, že má ten kluk zlámanou hnátu a mrzí mě, že si nezpřelámal obě — já to totiž kurýruju úplně jinak! Obvaz pochopitelně roztrhnu a z kluka udělám gumového člověka. Dám vám dvacet guldenů, ale ani krejcar navíc!"
„Dvacet guldenů? Málo, proklatě málo!"
„Ať mě vezme čert jestli nabídnu o měďák navíc!"
„No, než bych ho tu měl nechat dál ležet a poslouchal jeho řev, tak ať raději tratím. Plácneme si! Vezměte si ho!"
„Plácneme! Dneska večer si pro něj přijdu. Ten jeho řev ho brzy odnaučím, protože to nehodlám poslouchat. U mě bude makat a ne kvičet!" Tím byl obchod uzavřen.

Mezitím vstoupil Robert Bertram do čísla jedenáct ve Vodní ulici a stoupal po schodech nahoru. Dveře jeho bývalého bytu byly zamčeny. Sešel o patro níž. Tam bydlel Wil-helm Fels, milý jeho sestry Marie. Jmenovka ze dveří zmizela! Bertram zaklepal. Bylo mu otevřeno. Cizí muž na něj překvapeně pohlédl a zeptal se:
„Co chcete?"
„Hledám mechanika Felse."
„Neznám ho."
„Bydlel zde!"
„Do toho mi nic není!" S těmito slovy zavřel muž dveře a zasunul závoru. Bertram pokýval hlavou. Ještě nevěděl, co se zde stalo. Sešel do přízemí ke štípači dříví Schubertovi. Jeho noha se dosud nezahojila a také jeho žena, pradlena, měla končetiny stejně chromé. Oba jej ihned poznali.
„Pane Bertrame!" zvolal muž.
„Je to možné? Co vás vede do tohohle nešťastného domu? Můj Bože, kdo by si to byl pomyslel, viďte! Ale vaši nevinu prokázali a to je hlavní. My jsme o vás nikdy nepochybovali."
„Hledám Felsovy."
„Felsovy? Bože, vy to nevíte?"
„Co?"
„Wilhelm kradl a dostal za to šest týdnů vězení."
„Kradl? To není možné! Určitě je nevinen!"
„Nevinen? Vždyť u něho ty věci našli!" Bertram musel sebrat veškeré sebeovládání.
„A kde je jeho matka?"
„Dali ji do okresního blázince. Prý nebyla úplně při smyslech."
„Bože, smiluj se! Je to pravda?"
„Tak, tak. Víme to přesné. Často k nám přichází počestný pan Seidel-------ach, támhle zrovna přichází! Můžete se ho zeptat sám!" Bertram se otočil. Právě vstupující Seidelmann stál přímo před ním.
„Pane, chraň mě před nečistými tvářemi!" zvolal s odporem v hlase.
„Co to tady máte za návštěvu, pane Schuberte?"
„To je pan Bertram!"
„To vím. Ale vy jste neslyšel, že špatný člověk může uškodit dobrým mravům?" Bertram klidně hleděl na mluvícího a potom pravil:
„Tím označením špatný člověk myslíte jistě sám sebe, protože vy jste jeden z těch nejhorších, které jsem kdy poznal. Vaše zbožná maska může zmýlit jedině slepce, mě nikoliv! Přijde čas, kdy si spolu ještě promluvíme! A teď uhněte! Uvolněte mi místo!" Chtěl odejít, ale Seidelmann se rozkročil přede dveřmi a odpověděl:
„Ó, ty bezbožníku! Už se snáší Boží soud nad tvou hlavou! Budeš tady a neodejdeš dříve----------"

„Uhněte!" přerušil jej mladík výhružným hlasem.
„Chceš mi nahnat strach, potomku Belialův? Ještě jednou jsi unikl spravedlnosti, ale nedoufej, že se to bude podruhé opakovat! Zákon už drží svou lopatu pevně v rukou a — — Pane, Spasiteli — nebesakrucifixhergotelement!" Bertram, aby si konečně uvolnil cestu, vrazil zbožnému pěst do obličeje takovou silou, že mu ihned vystříkla krev. Postižený byl odhozen silou úderu stranou. Mladý muž se vzdálil, zatímco za ním znělo hlasité klení podvodníka. Nyní se vracel domů do Vítězné ulice a využil příležitosti, aby prošel kolem domu plukovníka voň Hellenbacha. Šel po druhé straně ulice, aby mohl vrhnout alespoň jeden pohled do oken. Nikoho nespatřil, ale zdálo se, že si někdo všiml jeho, neboť se otevřelo okno a on zaslechl volat své jméno. Otočil se a poznal plukovníka, který mu pokynul, aby vstoupil nahoru. První dotaz starého vojáka zněl:
„Dostal jste už vyzvání?"
„Ne."
„Zbabělec! Jsem zvědav, co si o něm budou lidé myslet!" O půlhodinu později obdržel baron Franz voň Helfenstein následující řádky: Jestli nevyzvete pana Bertrama do zítřejšího poledne, zmíním se o Vašem chování v novinách a navíc Vám při nejbližší příležitosti napráskám klackem! Voň Hellenbach, plukovník Druhého dne ráno žádal jistý pán, jehož vizitka měla před jménem hodnost poručíka, o rozhovor knížete Befoura. Byl vpuštěn.
„Promiňte, Výsosti, že si dovoluji zneužívat vašeho času kvůli maličkosti!" řekl.
„Musím mluvit s jistým panem Ber-tramem a bylo mi řečeno, že jeho adresu obdržím jedině u Vaší Výsosti." Kníže odhadl chladným pohledem příchozího a zeptal se:
„Jste vyslancem barona voň Helfensteina?"
„Zajisté."
„Tak jste skutečně na správném místě. Pan Bertram byl tak přátelský, že mi přenechal veškeré plné moci." Poručík v civilu se překvapeně zaposlouchal.
„Jak?" zeptal se.
„Vaše Výsost by měla sekundovat tomuto, tomuto — hm, tomuto občanskému muži?"
„Ano. Připadá vám to snad zvláštní?"
„Přinejmenším je to nezvyklé!"
„Plná moc občana, který se chová jako šlechtic je jistě obvyklejší, než mandát šlechtice, který se chová jako sprosťák!"
„Ach! Mám to snad vztahovat na pana barona, Výsosti?"
„Neodbočujte od věci! Co mi máte říci?"
„Pan baron vyzývá pana Bertrama, aniž by se ptal, je-li schopen satisfakce."
„Dobrá," usmíval se kníže.
„Pan Bertram je tak dobrý, že bude výzvu akceptovat, aniž by se pídil po baronové počestnosti. Posaďte se a ujednejme podrobnosti!" Když se po čase poručík vrátil k baronovi, dával hned najevo velice špatnou náladu. Sundal z hlavy klobouk, odhodil jej a ptal se:
„Řekněte mi, barone, vyprávěl jste všechny okolnosti pravdivě?"
„Přirozeně!"
„Pak tedy skutečně nemohu pochopit chování knížete Befoura! Téměř mám chuť ho sám vyzvat."
„Přece jsem vás na jeho arogantnost připravil! Jaké jste s ním uzavřel podmínky?"
„Pistole na vzdálenost dvaceti kroků."
„Proklatě blízko," mínil baron. Důstojník na něj překvapeně pohlédl a ptal se:
„Máte snad strach, barone?" Franz voň Helfenstein to pocítil jako bodnutí dýky. Proto rychle odpověděl:
„Rozuměl jste mi naprosto špatně. Když jsem řekl, že udaná vzdálenost je malá, učinil jsem to z radosti, protože jsem si naprosto jistý, že můj protivník neopustí místo souboje, aniž by netekla jeho krev. Kdy se má souboj odehrát?"
„Zítra ráno v osm hodin v Březovém údolí. — Lékaře, zbraně a nestranné svědky zajistí kníže."
„Kníže je tedy sekundantem protivníka?"
„Ano, k mému velkému překvapení!"
„Je ještě více než podivín, za kterého jsem ho dosud považoval! Pouze hlupák může sekundovat pisálkovi. Mohu doufat, že u mne budete v sedm hodin?"
„Zajisté! Dáte mi nějaké příkazy pro případ, s nímž víceméně nepočítám?"
„Ne. Nechci vás ještě více obtěžovat a svá potřebná opatření učiním sám." Důstojník se vzdálil a nenechal barona zrovna v nejlepší náladě. Třebaže byl hlavou tak rozlehlé zločinecké organizace, nebyl žádným hrdinou. Neměl vůbec žádnou chuť se postavit před hlaveň nabité pistole. Uvědomil si, jak neprozřetelně jednal, když toho mladíka urazil. Měl Bertrama zcela ignorovat a neměl ubohému pisálkovi věnovat žádnou pozornost. Zatímco se zaobíral těmito myšlenkami, zlobil se sám na sebe. Takto ho nalezl i pan August Seidelmann, který se přišel informovat v souvislosti s dnešní večerní vycházkou, která byla tajně na dnešní večer plánována. Baron se zmínil o zítřejším duelu a hned jmenoval všechny zúčastněné osoby.
„Ale, milostivý pane barone," pravil obuvník,
„musím se přiznat, že jsem úplně strnulý překvapením!"
„Mlčte! To co mi chcete říci, už jsem si řekl sám! K souboji mne nutí ten prokletý plukovník!"
„Pokud by vás náhodou trefila kulka, co bude potom s naším podnikáním?"
„Hmm! Ne každá kulka trefí. Znáte Bertramovu rodinu — slyšel jste snad, že by ten kluk uměl střílet?"
„To sotva. Byl to gymnazista a držel se stranou od všech průšvihů."
„Nuže, mohu tedy předpokládat, že mne netrefí a vystřelí díru do vzduchu. Ale člověk musí být připraven na všechny

případy a proto dnes sepíši svou poslední vůli a mimo to dám pro vás dohromady dopis, který vám ještě dnes večer doručím. Bude zapečetěn a bude obsahovat všechno, co máte dělat v případě, že bych byl zastřelen. Přirozeně jej otevřete jedině tehdy, když si budete naprosto jistý mou smrtí."

Druhý den ráno vyjely z rezidence saně, obsazené knížetem, Bertramem, doktorem a takzvaným nestranným svědkem. Muži dojeli k půlhodině cesty vzdálenému Březovému údolí a vystoupili. Opodál již stály druhé prázdné saně.
„Ach!" podivoval se kníže.
„Pan baron se dostavil včas! Chce ukázat svou odvahu. Pojďme, pánové!" Bertram nebyl vůbec bledý a nedalo se zpozorovat nic, z čehož by bylo možné posoudit, že má strach. Vytáhl z kapsy malý balíček, podal jej knížeti a pravil:
„Výsosti, kdyby se mi stalo něco lidského, tak vás žádám, abyste otevřel tento balíček. Vedle mých posledních přání obsahuje jednu věc, s jejíž pomocí bych rád zjistil svůj dodnes neznámý původ." Kráčeli podél stop ve sněhu. Oba kočí, kteří zůstali u saní, pochopili, o co se zde jedná. Nemluvili spolu, neboť jejich pánové nebyli spřáteleni. Oba však pozorně naslouchali. Zhruba po deseti minutách padly dva výstřely a po krátké odmlce další dva. Za několik okamžiků se objevili tři příchozí — Bertram, nestranný svědek a kníže, který se obrátil na baronova kočího:
„Jděte po našich stopách, budou vás tam potřebovat. Váš pán byl raněn." Tři muži nasedli do saní a ujížděli k městu. Nestranný svědek bydlel v jedné z okrajových ulic. Před svým bytem se rozloučil a vystoupil. Saně se opět rozjely a tu pravil kníže Bertramovi:
„Můj milý mladý příteli! Musím se vám přiznat, že jsem byl tak trochu indiskrétní. Včera jsem byl u baronesy Almy voň Helfenstein. Zajímá se o vás a je mou přítelkyní. Vyprávěl jsem jí o souboji a nyní se jistě strachuje o jeho výsledek. Nyní se u ní zastavíme, aby viděla, že jste v souboji zvítězil." Tak se také stalo. Když se kníže nechal ohlásit, vyšla jim Alma vstříc až do předsálí. Zpozorovala Bertrama a řekla radostným hlasem:
„Díky Bohu! Pan Bertram je nezraněn?"
„Ano," odvětil kníže.
„Choval se jako starý voják! Baron byl střelen do horní části paže."
„Pojďte dál a vyprávějte!" Robert Bertram průběhu rozhovoru zjistil, že měl naprostou účast baronesy. Najednou si kníže na něco vzpomněl. Sáhl do kapsy a vrátil Bertramovi jeho balíček.
„Zde, můj milý," řekl.
„Naštěstí už toho nebude zapotřebí. Ale mluvil jste o nějakém předmětu, který by mohl osvětlit váš původ?"
„Ano. Byl jsem jako dítě položen před vrata sirotčince. Našli u mě lístek s poznámkou, že jsem byl pokřtěn jménem Robert a u toho byl ještě zlatý řetízek. Lístek si ponechali, a když si mě vzal do opatrování krejčí Bertram, zůstal lístek v aktech sirotčince, ale řetízek mi dali s sebou."
„Zlatý řetízek?" ptala se Alma.
„A jmenujete se Robert! Bože, popište mi ten řetízek!"
„Je velice tenký a visí na něm srdce s korunkou šlechtice a s písmeny R. v H. pod tím." Tu Alma vykřikla. Vyskočila a zvolala:
„Pane Bože! Bylo by to možné? Máte ten řetízek u sebe? Ukažte mi ho, ukažte!"
„Ano, ukažte jej! Rychle, rychle!" přidal se i kníže rozčileným hlasem k baronese. Bertram je nemohl pochopit, ale otevřel malý karton, vytáhl řetízek a podal jim ho. Oba se na něj podívali a po jejich tvářích se rozlilo zklamání.
„Mýlíte se," pravil kníže.
„To není korunka šlechtice, ale lidský výmysl. A nestojí tu R. v H., ale R. u H. Zřejmě to budou počáteční písmena jmen vašich rodičů."
„Ne!" odporoval Robert.
„Není tam ‚u, ale ‚v!"
„Tak se prosím přesvědčte!" Podal mu řetízek zpět. Robert se na něj podíval pečlivěji, než to udělal u žida.
„Ale to přece není můj řetízek!" zvolal.
„To je jiný, který je mému jenom podobný! Také tohle srdce je jen napodobené!"
„Skutečně, skutečně?" ptala se Alma.
„Takže napodobenina? Kdo mohl udělat tento podvod?"
„Musel to být žid Solomon Levi! Otec a sourozenci hladověli a proto jsem se odebral za židem, abych řetízek zastavil. Byla to jediná cesta k ukojení hladu."
„Jak jste starý, kolik je vám let?" ptala se, neboť nedokázala déle ovládat své rozčilení.
„Nevím to přesně, je mi o něco více než dvacet let."
„To souhlasí, to souhlasí! Výsosti, řekněte k tomu něco! Tady nám sesílá Bůh —" Kníže pokynul odmítavě rukou a rychle ji přerušil:
„Prosím, milostivá baroneso! Stojíme před rozluštěním tajemství a přesto před další záhadou. Neoddávejme se raději neoprávněné radosti!"
„A přece! Neřekneme mu to?"
„Zatím ne! Buďte opatrná. Pane Bertrame, ptal se žid po vašem původu?"
„Ano." Vyprávěl o rozhovoru, jak se mu vybavil v paměti. Zmínil se i o tom, jak proběhlo vyzvednutí zástavy. Potom se kníže zeptal:
„Napadá vás něco, co by mohlo vést žida k tomu, aby padělal korunku i písmena?"
„Ne, nic mne nenapadá."
„Nuže, tak pojďme. Musíme obětovat několik okamžiků a vydáme se hned k Solomonovi Levimu!" Uchopil Bertrama za ruku a táhl jej pryč, zatímco ten vůbec nemohl jejich jednání pochopit. Alma za nimi ještě volala:

„Ano, pospěšte si! Ale potom se hned vraťte ke mně, abyste mi podali zprávu!" Když za oběma muži zapadly dveře, sepjala ruce jakoby k modlitbě a šeptala:
„Pane Bože, ty milý nebeský Otče, smiluj se nade mnou! Pokud je to můj milý bratr, na kterém bylo spácháno tak hrozné provinění, vrhni do tmy své jasné světlo, ať mé srdce konečně najde mír, mír a štěstí vlastnit duši, která je mému srdci blízká!"

DOBRODRUŽSTVÍ Z CELÉHO SVĚTA - 23. SVAZEK
Karel May Odvážná
román z cyklu Ztracený syn III. svazek
Translation by Vladimír Sundá
Technická redakce Libor Zachoval
Graphic design by Jiří Hanák
Nezkrácené vydání Odborná spolupráce a podklady Dr. Hans Wollschläger - 1994
Vydal R. Suchánek — nakladatelství NÁVRAT, Brno jako svou 288. publikaci v roce 1995
Z nové sazby vytisklo SPEKTRUM Brno, Vídeňská 113 Tematická skupina 13
Doporučená cena vč. DPH 98 Kč
ISBN 80-7174-230-9